

VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ – TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA
EKONOMICKÁ FAKULTA

KATEDRA VEŘEJNÉ EKONOMIKY

Srovnání výdajů samosprávných krajů v ČR v odvětví kultury

Expenditures Comparison of Self-governing Regions in the Czech Republic in Culture Sector

Student: Bc. Nikola Böhmová

Vedoucí diplomové práce: Ing. Bc. Jiří Bečica, Ph.D.

Ostrava 2018

VŠB - Technická univerzita Ostrava
Ekonomická fakulta
Katedra veřejné ekonomiky

Zadání diplomové práce

Student: **Bc. Nikola Böhmová**

Studijní program: N6202 Hospodářská politika a správa

Studijní obor: 6202T055 Veřejná ekonomika a správa

Téma: Srovnání výdajů samosprávných krajů v ČR v odvětví kultury
Expenditures Comparison of Self-governing Regions in the Czech
Republic in Culture Sector

Jazyk vypracování: čeština

Zásady pro vypracování:

1. Úvod
2. Charakteristika a role vyšších územně samosprávných celků v ČR
3. Analýza hospodaření krajů v letech 2012-2016
4. Zhodnocení vybraných ukazatelů hospodaření krajů v letech 2012-2016
5. Závěr

Seznam použité literatury

Seznam zkratk

Prohlášení o využití výsledků diplomové práce

Seznam příloh

Přílohy

Seznam doporučené odborné literatury:

KADERÁBKOVÁ, Jaroslava a Jitka PEKOVÁ. *Územní samospráva - udržitelný rozvoj a finance*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2012. 297 s. ISBN 978-80-7357-910-4.

SCHNEIDEROVÁ, Ivana. *Rozpočtová skladba v roce 2016*. Praha: Acha obec účtuje, 2016. 251 s. ISBN 978-80-905420-3-7.

THROSBY, David. *The Economics of Cultural Policy*. Cambridge: Cambridge University Press, 2010. ISBN 978-0-521-68784-3.

VRABKOVÁ, I., I. VAŇKOVÁ, J. BEČICA a Š. KRYŠKOVÁ. *Příspěvkové organizace: postavení, úkoly a technická efektivnost*. Ostrava: VŠB-TU Ostrava, 2017. ISBN 978-80-248-4028-4.

Formální náležitosti a rozsah diplomové práce stanoví pokyny pro vypracování zveřejněné na webových stránkách fakulty.

Vedoucí diplomové práce: **Ing. Bc. Jiří Bečica, Ph.D.**

Datum zadání: 24.11.2017

Datum odevzdání: 27.04.2018

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'P. Tománek', written over a horizontal line.

doc. Ing. Petr Tománek, CSc.
vedoucí katedry

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Z. Zmeškal', written over a horizontal line.

prof. Dr. Ing. Zdeněk Zmeškal
děkan fakulty

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem celou diplomovou práci, včetně všech příloh, vypracovala samostatně. Všechny použité informační zdroje jsem uvedla v seznamu literatury a patřičně citovala v diplomové práci.

V Ostravě dne 23. 4. 2018

Böhmová

.....
Bc. Nikola Böhmová

Poděkování

Tímto bych chtěla poděkovat vedoucímu práce panu Ing. Bc. Jiřímu Bečicovi, Ph.D. za odborné rady, podněty, doporučení a čas, který mi věnoval při zpracování této diplomové práce.

OBSAH

1 ÚVOD	5
2 CHARAKTERISTIKA A ROLE VYŠŠÍCH ÚZEMNĚ SAMOSPRÁVNÝCH CELKŮ V ČR.....	8
2.1 VEŘEJNÁ SPRÁVA A JEJÍ VÝVOJ	8
2.1.1 Reforma veřejné správy	9
2.2 ÚZEMNÍ SAMOSPRÁVA.....	11
2.2.1 Základní územní samosprávné celky	12
2.2.2 Vyšší územní samosprávné celky	12
2.2.3 Orgány kraje.....	13
2.3 ROZPOČTOVÝ PROCES A ROZPOČTOVÁ SKLADBA	15
2.3.1 Příjmy krajů.....	17
2.3.2 Výdaje krajů	19
2.4 VYŠŠÍ ÚZEMNÍ SAMOSPRÁVNÉ CELKY A KULTURA	21
2.4.1 Kulturní politika	23
2.4.2 Financování kultury.....	24
3 ANALÝZA HOSPODAŘENÍ KRAJŮ V LETECH 2012-2016.....	26
3.1 METODOLOGIE ANALÝZY HOSPODAŘENÍ KRAJŮ	26
3.2 ZÁKLADNÍ CHARAKTERISTIKA KRAJŮ V ČR	27
3.3 ANALÝZA PŘÍJMŮ KRAJŮ	31
3.3.1 Analýza daňových příjmů	33
3.3.2 Analýza nedaňových příjmů.....	35
3.3.3 Analýza kapitálových příjmů	37
3.3.4 Analýza přijatých transferů	39
3.4 ANALÝZA VÝDAJŮ KRAJŮ.....	41
3.4.1 Analýza běžných výdajů	42
3.4.2 Analýza kapitálových výdajů	44
3.5 ANALÝZA VÝDAJŮ KRAJŮ NA KULTURU	46
3.6 ZHODNOCENÍ A NÁVRHY K ANALÝZE PŘÍJMŮ A VÝDAJŮ KRAJŮ.....	47
4 ZHODNOCENÍ VYBRANÝCH UKAZATELŮ HOSPODAŘENÍ KRAJŮ V LETECH 2012-2016.....	49

4.1	CHARAKTERISTIKA VYBRANÝCH UKAZATELŮ.....	49
4.2	VÝDAJE KRAJŮ NA ČINNOST MUZEÍ A GALERIÍ.....	51
4.2.1	Zhodnocení a návrhy financování činnosti muzeí a galerií.....	53
4.3	VÝDAJE KRAJŮ NA KNIHOVNICKOU ČINNOST.....	55
4.3.1	Zhodnocení a návrhy financování knihovnické činnosti.....	57
4.4	VÝDAJE KRAJŮ NA DIVADELNÍ ČINNOST.....	58
4.4.1	Zhodnocení a návrhy financování divadelní činnosti.....	61
4.5	VÝDAJE KRAJŮ NA HUDEBNÍ ČINNOST.....	63
4.5.1	Zhodnocení a návrhy financování hudební činnosti.....	65
4.6	SWOT ANALÝZA KULTURY.....	66
5	ZÁVĚR.....	69
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	74
	SEZNAM ZKRATEK.....	80
	PROHLÁŠENÍ O VYUŽITÍ VÝSLEDKŮ DIPLOMOVÉ PRÁCE	
	SEZNAM TABULEK	
	SEZNAM OBRÁZKŮ	
	SEZNAM PŘÍLOH	
	PŘÍLOHY	

1 ÚVOD

Kultura je významným faktorem života občanů. Značně se podílí na rozvoji intelektuální, emocionální i morální úrovně jedinců a působí také na jejich kreativitu, sebedůvěru a hrdost na regionální, národní i nadnárodní kulturní dědictví. Mezi hlavní funkce kultury patří tvorba, produkce, zprostředkování a ochrana kulturních statků.

Kultura se řadí mezi odvětví národního hospodářství, které produkuje statky a služby smíšené a také soukromé. Některé subjekty či aktivity v oblasti kultury zejména v oboru dramatického umění, hudebním, výtvarném či literárním jsou závislé na příspěvku či dotaci z veřejných rozpočtů, a to zejména z toho důvodu, že činnosti v kultuře jsou ekonomicky neefektivní. Jen malá část kulturních organizací si dokáže na svou činnost získat prostředky pouze ze vstupného či doplňkového prodeje. V souvislosti s tímto se neustále zvyšují požadavky na objem finančních prostředků vydávaných na kulturu. Na tuto oblast plynou prostředky především z veřejných rozpočtů, ale také ze soukromých zdrojů.

Financování kultury z veřejných rozpočtů zahrnuje výdaje na činnost muzeí, galerií, knihoven, divadel, hudebních souborů, filmovou tvorbu, vydavatelskou činnost, výstavní činnost v kultuře, zachování a obnovu kulturních památek, činnost památkových ústavů, činnost registrovaných církví, nabídku kulturních, společenských, vzdělávacích programů, různých typů kulturních domů a středisek, činnosti dobrovolných občanských aktivit, nevládních neziskových organizací atd.

Cílem práce je zhodnocení financování kultury z rozpočtu krajů se zaměřením na identifikování a charakterizování rozdílů ve výdajích krajů na kulturu. Pro zhodnocení rozdílů budou zvoleny výdaje na kulturu z pododdílu 331 – Kultura, konkrétně čtyři nejvýznamnější financované činnosti v tomto pododdílu: § 3315 - činnosti muzeí a galerií, § 3314 - činnosti knihovnické, § 3311 - divadelní činnost a § 3312 – hudební činnost. Zhodnocení rozdílů bude provedeno za období 2012-2016 pomocí vybraných ukazatelů, kterými budou počet obyvatel a počet organizací. Pro snadnější orientaci ve zjištěných výsledcích bude vždy stanoven standard vydávaných finančních prostředků. Za standard bude považován zjištěný průměr s odchylkou $\pm 10\%$. Na základě tohoto budou kraje rozděleny na ty, které splňují zjištěný standard nebo vydávají ze svého rozpočtu více či méně finančních prostředků, než je zjištěný standard. **Dílčím cílem práce** je posouzení tvorby rozpočtů krajů a analýza jejich hospodaření včetně srovnání mezi kraji navzájem za sledované období. Kraje sestavují své rozpočty, které by měly odrážet co nejpřesněji jejich hospodaření.

Stanovené hypotézy pro diplomovou práci jsou:

Hypotéza č. 1:

Průměrné výdaje z rozpočtů krajů v odvětví kultury mají ve všech krajích rostoucí charakter za období 2012–2016. Hypotéza vychází z předpokladu, že s rostoucí výší objemu rozpočtu krajů se adekvátním způsobem zvyšují také výdaje v oblasti kultury.

Hypotéza č. 2:

Výdaje krajů v odvětví kultury jsou relativně stabilní složkou rozpočtů samosprávných krajů, a to ve vztahu těchto výdajů k celkovým výdajům krajů. Za stabilní složku je myšleno, že od zjištěného podílu výdajů na kulturu k celkovým výdajům krajů nebude u jednotlivých krajů zaznamenán výkyv větší než 1 procentní bod za období 2012-2016.

Diplomová práce bude členěna do 5 kapitol. Kromě úvodu a závěru bude obsahovat tři části, které budou směřovat k dosažení stanoveného cíle a ověření stanovených hypotéz. Druhá kapitola bude obsahovat teoretické poznatky, kde budou vymezeny základní pojmy a prvky veřejného sektoru, charakterizovány vyšší územní samosprávné celky (dále jen „ÚSC“), jejich působnost a orgány, tvorba rozpočtů ÚSC a v poslední části této teoretické kapitoly bude část věnována kultuře a její funkci, kulturní politice a financování kultury v ČR.

Ve třetí kapitole bude provedena analýza hospodaření krajů ČR za období 2012-2016. Analyzovány budou jednotlivé druhy příjmů a výdajů dle rozpočtové skladby. Převážná část bude zaměřena na tvorbu rozpočtů krajů ve vybraných letech. Kromě stanovení odchylek od rozpočtů budou stanoveny hlavní příčiny těchto odchylek. Závěr této kapitoly bude věnován analýze výdajů krajů v odvětví kultury.

Čtvrtá kapitola se bude zabývat výhradně financováním kultury z rozpočtů krajů. Zhodnocení výdajů na kulturu bude zaměřeno na podíl výdajů na kulturu k celkovým výdajům krajů, na velikost výdajů krajů na kulturu připadajících na 1 obyvatele a na 1 kulturní organizaci. Převážná část této kapitoly bude věnována rozboru výdajů na kulturu dle jednotlivých typů umění. Dále bude kapitola obsahovat zhodnocení a návrhy financování vybraných činností. V závěru kapitoly bude sestavena SWOT analýza kultury a jejího financování z rozpočtů krajů.

Třetí i čtvrtá kapitola budou založeny na číselných údajích získaných z výročních zpráv jednotlivých krajů za období 2012-2016, Národního informačního a poradenského střediska pro kulturu (dále jen „NIPOS“), Monitoru – Informačního portálu ministerstva financí

a z Českého statistického úřadu (dále jen „ČSÚ“). Pro větší přehlednost budou údaje přepočítány na 1 obyvatele a tyto hodnoty zaokrouhleny na 2 desetinná místa. Zjištěná data budou zaznamenána do tabulek či obrázků a slovně popsána. Pořadí krajů v tabulkách bude vycházet z geografického hlediska od západu k východu. Průměr a směrodatná odchylka budou v tabulkách zaznamenány tučně, minimum bude podbarveno červeně a maximum zeleně. K dosažení cíle budou použity metody komparace, analýzy, deskripce a dedukce.

Problematikou financování kultury z veřejných rozpočtů se v českých podmínkách věnuje Mockovčiaková (2009). Oblast příspěvkových organizací jejich postavení, úkoly a technickou efektivnost rozebírá ve své publikaci Vrabková a kolektiv (2017). Zajímavou informací v této publikaci je příjmová soběstačnost příspěvkových organizací. Z výsledků vyplývá, že u příspěvkových organizací v odvětví kultury je příjmová soběstačnost závislá na typu služby, které poskytují. Nejméně soběstačné jsou dle zjištěných výsledků knihovny (8,31 %) dále pak muzea (16,48 %) a divadla (27,21 %). Již z tohoto je patrné, že tyto typy organizací budou významně závislé na výši příspěvku od zřizovatele. Škarabelová (2007), která se zabývá neziskovým sektorem se zaměřuje na udržitelnost příspěvkových organizací, které poskytují kulturní služby. Především se snaží najít objektivní podmínky pro přidělování dotací všem organizacím působícím v oblasti kultury. Opodstatněnost příspěvkových organizací v dnešní době dále rozebírá ve své publikaci Mitwallyová (2014).

V zahraničí se analýze umění a ekonomiky v oblasti kultury věnuje Bruno Frey (2003). Strategiemi pro zatraktivnění klasické hudby, muzeí či divadel pro návštěvníky se zabývá ze zahraničních autorů Bonita Kolb (2005). Strategiemi pro udržitelnost muzeí a knihoven se zabývají Loach, Rowley a Griffiths (2017), jelikož činnost těchto institucí v udržování kultury v rovině sociální, ekonomické a enviromentální je stále velmi cenná.

2 CHARAKTERISTIKA A ROLE VYŠŠÍCH ÚZEMNĚ SAMOSPRÁVNÝCH CELKŮ V ČR

V této kapitole je vymezen pojem veřejná správa, její reforma a také vyšší ÚSC. Rovněž je zde přiblížen rozpočtový proces ÚSC a podrobněji charakterizovány jednotlivé druhy příjmů a výdajů, které tvoří rozpočet ÚSC. V závěru této kapitoly vzhledem k tématu diplomové práce je určitá část věnována kultuře.

2.1 Veřejná správa a její vývoj

Veřejná správa je označována za souhrn záměrných činností, jež nejsou zákonodárstvím, vládou či soudcovstvím a prostřednictvím těchto činností se realizují rozhodnutí volených orgánů a převádí se do praxe ustanovení zákonů a podzákonných předpisů. Dále se pomocí těchto činností zabezpečují úkoly ve veřejném zájmu jak na úrovni státu, tak územní samosprávy. Z hlediska funkčního pojetí se jedná o spravování, službu, organizování či rozhodování, a to vše na základě zákonem vymezených kompetencí. Z jiného hlediska, konkrétně z institucionálního pojetí veřejné správy, se veřejnou správou myslí souhrn institucí, které tyto výše uvedené činnosti vykonávají, a to přímo nebo zprostředkovaně.¹

Při výkonu veřejné správy musí mít každá instituce přesně vymezené kompetence. Každá instituce má danou **věcnou působnost**, kterou jim vymezuje zákon či prováděcí předpis a **územní působnost**. Věcná působnost se vztahuje k předmětu činnosti instituce a územní působnost k místu, kde se pak uplatňuje věcná působnost instituce. Mezi hlavní funkce veřejné správy patří normativní funkce (tvorba norem), ochranná funkce (zajištění vnější a vnitřní bezpečnosti a pořádku), ekonomicko-regulační (usměrnění vývoje ekonomiky), hospodářsko-organizační (slouží k přerozdělování, tvorbě a použití bohatství ve veřejném sektoru).

Zjednodušeně se dá veřejná správa rozdělit na **státní správu** a **územní samosprávu**. Státní správu vykonává především vláda, ministerstva a další ústřední správní úřady, odborné územní správní úřady, veřejné ozbrojené sbory a jiné veřejné sbory. Územní samosprávu vykonávají obce a kraje a přenesenou působnost vykonávají obecní a krajské úřady.²

---

¹ PEKOVÁ, J., PILNÝ, J., JETMAR, M. *Veřejný sektor – řízení a financování*. 2012

² KÁŇA, P. *Základy veřejné správy*. 2008

2.1.1 Reforma veřejné správy

V mnoha vyspělých zemích, stejně jako v ČR, dochází v posledních desetiletích k reformám veřejné správy a územní samosprávy. Vláda v roce 1998 ustavila garantem reformy veřejné správy Ministerstvo vnitra. Reforma veřejné správy ČR probíhá na několika úrovních:

1. reforma územní veřejné správy (I. a II. fáze),
2. reforma ústřední státní správy,
3. reforma modernizace způsobu výkonu veřejné správy.

Cílem reformy bylo především zvýšit kvalitu výkonu veřejné správy, její modernizaci a přiblížit státní správu k občanům prostřednictvím její decentralizace a dekoncentrace.

První fáze reformy veřejné správy se dá charakterizovat posílením fungování obcí na samosprávných principech v roce 1990. Navázaly tak na činnosti národních výborů, které byly zrušeny. Hlavním cílem první fáze reformy byl vznik krajů jako vyšších územních samosprávných celků. Vytvoření vyšších územních samosprávných celků bylo v kompetenci ústavního zákona. Tento zákon byl přijat až v roce 1997, jako ústavní zákon s účinností od 1. 1. 2000 a nově vytvořil 14 vyšších územních samosprávných celků – krajů. Vlastní zákon o krajích byl přijat až v roce 2000. Kromě tohoto zákona byly přijaty i další zákony:

- zákon č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení) ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o krajích“),
- zákon č. 130/2000 Sb., o volbách do zastupitelstev krajů a o změně některých dalších krajů ve znění pozdějších předpisů,
- zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení) ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o obcích“),
- zákon č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze ve znění pozdějších předpisů,
- zákon č. 132/2000 Sb., o změně a zrušení některých zákonů souvisejících se zákonem o krajích, zákonem o obcích, zákonem o okresních úřadech a zákonem o hlavním městě Praze.³

Druhá fáze reformy souvisela zejména s ukončením činnosti okresních úřadů k 31. 12. 2002. Působnost okresních úřadů byla přenesena na obce a kraje, které tímto začaly vykonávat vedle samostatné působnosti také působnost přenesenou. Na základě těchto skutečností se v ČR

---

³ KÁŇA, P. *Základy veřejné správy*. 2008

v rámci veřejné správy začal uplatňovat tzv. smíšený model. Převážná část kompetencí zrušených okresních úřadů byla převedena do tzv. přenesené působnosti obcí a menší část do tzv. přenesené působnosti krajů. Vzhledem k tomuto přesunu působností vznikl zákon č. 313/2002 Sb., kterým se mění zákon o obcích a který rozlišuje tři různé kategorie obcí na základě rozsahu výkonu přenesené působnosti. Jedná se o obce s rozšířenou působností, obce s pověřeným obecním úřadem a obce ostatní. Dále došlo k přijetí těchto zákonů:

- zákon č. 218/2002 Sb., o službě státních zaměstnanců ve správních úřadech a o odměňování těchto zaměstnanců a ostatních zaměstnanců ve správních úřadech ve znění pozdějších předpisů,
- zákon č. 312/2002 Sb., o úřednících územních samosprávných celků a o změně některých zákonů ve znění pozdějších předpisů,
- zákon č. 320/2002 Sb., o změně a zrušení některých zákonů v souvislosti s ukončením činnosti okresních úřadů ve znění pozdějších předpisů,
- zákon č. 290/2002 Sb., o přechodu některých dalších věcí, práv a závazků České republiky na kraje a obce, občanská sdružení působící v oblasti tělovýchovy a sportu a o souvisejících změnách a o změně zákona č. 157/2000 Sb., o přechodu některých věcí, práv a závazků z majetku České republiky, ve znění zákona č. 10/2001 Sb., a zákona č. 20/1966 Sb., o péči o zdraví lidu, ve znění pozdějších předpisů,
- zákon č. 314/2002 Sb., o stanovení obcí s pověřeným obecním úřadem a stanovení obcí s rozšířenou působností ve znění pozdějších předpisů.⁴

Cílem **reformy ústřední státní správy** je odstranění nedostatků a zvýšení její efektivity. Změny, které mohou být realizovány v rámci ústřední státní správy mohou být modernizace (zlepšování současného systému) nebo reforma (hlubší jednorázový proces měnicí nebo zásadním způsobem upravující vlastní systém).

Poslední stále **probíhající fáze** reformy má za cíl zkvalitnění výkonu veřejné správy orgány územní samosprávy a rovněž dokončení reformních opatření i na úrovni orgánů centrální správy. Předchozí fáze přispěly ke změně v organizaci územní správy. V poslední fázi

---

⁴ POMAHAČ, R., VIDLÁKOVÁ, O. *Veřejná správa*. 2002

by mělo dojít ke změně obsahové stránky se zaměřením na účinnost správy, správní kulturu, etiku, modernizaci, informatizaci apod.⁵

2.2 Územní samospráva

Územní samosprávou se rozumí realizace práva občanů na vlastní samosprávu, právo na spravování určitého území, které musí být menší než stát, a to na základě působnosti, kterou stanovuje ústava a příslušné zákony. Samospráva rovněž znamená samostatné obstarávání svých záležitostí v mezích zákona. Každý stupeň územního samosprávného celku musí být vymezen geograficky, tvoří jej společenství občanů a realizuje samosprávu veřejných záležitostí, jenž se týkají daného společenství občanů. Příkladem územní samosprávy v ČR jsou obce jako základní územní samosprávné celky a kraje jako vyšší územní samosprávné celky. Rozhodování je založeno na principu veřejné volby, která může být **přímou volbou** (rozhodování o zásadních otázkách v dané obci nebo regionu náleží přímo občanům), nebo **nepřímou volbou** (rozhodování probíhá prostřednictvím volených zástupců).

Obvykle se využívá nepřímá volba. Klíčovými faktory pro fungování územní samosprávy jsou legislativa a ekonomické předpoklady. Legislativa prostřednictvím zákonů přesně určuje vznik a postavení jednotlivých stupňů územní samosprávy, dále vymezuje jejich pravomoci, odpovědnost, působnost, autonomii nebo jejich organizaci a vnitřní členění či rozsah samostatné nebo přenesené působnosti. Dále vymezuje prostřednictvím příslušných zákonů ekonomické předpoklady pro fungování územních samospráv např. vlastnictví majetku, právo hospodařit s majetkem nebo možnost sestavovat vlastní rozpočet.⁶

Vývoj územní samosprávy velmi blízce souvisí s vývojem státu. Na území ČR vznikaly postupně menší geografické útvary. Tyto útvary vznikaly jak z potřeby lidí za účelem bližší komunikace, nebo kulturních či ekonomických faktorů. Jednotlivá sídla se začala spojovat a vznikaly tak počátky regionů. Dá se tedy říci, že územní samospráva vznikala buď **přirozeně** (obce, města, municipality) – jedná se o společenství obyvatel, kteří sídlí na stejném místě nebo **uměle** (vyšší stupeň územní samosprávy na regionální úrovni) – tvoří jej společenství obyvatel více měst a obcí v dané oblasti. Toto společenství má společné

---

⁵ KÁŇA, P. *Základy veřejné správy*. 2008

⁶ OCHRANA, F., PAVEL, J., VÍTEK, L. a kolektiv. *Veřejný sektor a veřejné finance*. 2010

zájmy na střední úrovni. Střední úrovni se myslí území, které je větší než obec, ale menší než stát.⁷

2.2.1 Základní územní samosprávné celky

Obec jakožto veřejnoprávní korporace je základní územní samosprávný celek, který se řídí dle zákona o obcích. Mezi základní znaky obce, kterými je každá obec vymezena, patří **území, občané a působnost**. Samostatnou působnost vykonávají obce v oblastech, které jim umožňuje zákon. Přenesenou působnost vykonávají výkonné orgány obcí. Tyto orgány jsou při výkonu činnosti podřízeny a kontrolovány orgány státní správy i krajským úřadem. Obec disponuje svým vlastním majetkem, spravuje své záležitosti samostatně, vystupuje v právních vztazích svým jménem a nese odpovědnost z těchto vztahů vyplývající. Obec může nést i značení město nebo městys, pokud splňuje stanovená kritéria.

Jednotlivé obce se od sebe odlišují rozsahem výkonu státní správy v přenesené působnosti na obce se **základním rozsahem přenesené působnosti** – zde spadají všechny obce (k 31.12.2016 evidováno v ČR 6 258 obcí) a obce s **širším rozsahem přenesené působnosti**. Širší rozsah přenesené působnosti znamená, že obce vykonávají státní správu v přenesené působnosti i na území druhých obcí, tj. pro obce spadající do jejich správního obvodu. Do této kategorie obcí spadají pověřené obecní úřady (394) a obce s rozšířenou působností (205), které jsou stanoveny zákonem č. 314/2002 Sb., o stanovení obcí s pověřeným obecním úřadem a stanovení obcí s rozšířenou působností a vyhláškou č. 388/2002 Sb., která stanoví správní obvody pověřených obecních úřadů a správní obvody obcí s rozšířenou působností.

Každá obec je přiřazena do správního obvodu okresu a do územního obvodu vyššího ÚSC z hlediska jejího území nikoli pravomoci.⁸ Z důvodu zaměření práce jsou základní samosprávné celky popsány jen obecně a nebude této podkapitole věnována podrobnější charakteristika.

2.2.2 Vyšší územní samosprávné celky

Jedním z cílů reformy veřejné správy, jak již bylo zmíněno výše, bylo obnovení vyššího stupně územní samosprávy. Kraje se od sebe odlišují rozlohou, počtem obyvatel, v měřeném HDP na obyvatele či v počtu příspěvkových organizací, u kterých jsou kraje zřizovatelem.

---

⁷ PROVAZNÍKOVÁ, R. *Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe*. 2015

⁸ PEKOVÁ, J., PILNÝ, J., JETMAR, M. *Veřejný sektor – řízení a financování*. 2012

V právním smyslu jsou kraje dle zákona o krajích vymezeny třemi základními znaky. Těmito znaky jsou **území kraje**, na němž se nacházejí obce a města, **občané ČR**, jenž mají trvalý pobyt v obcích na území kraje, a **působnost**.⁹

Kraj vykonává široké spektrum činností buď v rámci **samostatné působnosti**, nebo v rámci přenesené funkce. V rámci své vlastní samosprávné funkce kraj zabezpečuje regionální (případně nadregionální) veřejné statky. Kraj tudíž v rámci své samostatné působnosti reprezentuje zájmy občanů a firem, jenž se nacházejí na území kraje, zpracovává program rozvoje kraje v oblasti dopravy, sociální péče, ochrany životního prostředí atd. Každý kraj obdrží při svém vzniku od státu bezplatně majetek se kterým nadále hospodaří tak, aby docházelo k rozvoji rozpočtových příjmů kraje a zabezpečování veřejných statků. Kraje mohou zřizovat nejen neziskové organizace, ale také podnikatelské subjekty. K plnění úkolů v samostatné působnosti mohou kraje spolu navzájem spolupracovat a rovněž kraje spolupracují s obcemi, které se nacházejí na jejich území. Na výkon samostatné působnosti kraje dohlíží příslušná ministerstva a ústřední orgány. Provádí kontrolu kraje jak v oblasti hospodaření (finanční kontrola, přezkum hospodaření, účetní audit atd.), tak také v oblasti dodržování zákonů a obecně závazných vyhlášek.

Přenesenou působnost kraje vykonává krajský úřad ve správním obvodu kraje. Jedná se o přenesenou působnost např. v oblasti školství (dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje výchovně-vzdělávací soustavy, zpracování každoroční výroční zprávy o rozvoji výchovně-vzdělávací soustavy na území kraje, hospodaření kraje v oblasti školství atd.), zdravotnictví (zřizování nemocnic, protidrogová politika atd.), pozemní komunikace (vydává povolení k zvláštnímu užívání silnic, provádí změny v zařazení silnic do kategorií II. a III. třídy atd.), oblast památkové péče (evidence kulturních památek a s tím související péče o tyto památky atd.), oblast péče o lesy (rozřazování lesů do kategorií ochranných lesů či zvláštního určení, určuje lesní stráž ve svém kraji atd.), péče o vody, územního plánování, silniční dopravy, odpadů a mnoho dalších.¹⁰

2.2.3 Orgány kraje

Každý kraj vede **zastupitelstvo kraje**. Počet členů zastupitelstva, které je vrcholným voleným orgánem, je dán zákonem o krajích. Zastupitelstvo rozhoduje o zásadních otázkách kraje

---

⁹ KADEŘÁBKOVÁ, J., PEKOVÁ, J. *Územní samospráva – udržitelný rozvoj a finance*. 2012

¹⁰ PEKOVÁ, J., PILNÝ, J., JETMAR, M. *Veřejný sektor – řízení a financování*. 2012

v rámci samostatné působnosti kraje. Zasedání je přístupné veřejnosti a pro rozhodnutí musí být splněna podmínka souhlasu nadpoloviční většiny všech zvolených zastupitelů kraje. Jedná se např. o hospodaření kraje, schvalování rozpočtu kraje a závěrečného účtu kraje, volbu hejtmána, náměstka hejtmána, rozhodování o majetku, který spadá do vlastnictví kraje, zřizování a rušení příspěvkových organizací a organizačních složek v regionálním veřejném sektoru, poskytování dotací obcím z rozpočtu kraje a následná kontrola využití těchto dotací, poskytování dotací různým organizacím (v hodnotě 200 000 Kč a více pro jednu organizaci za kalendářní rok), vzdání se práva a prominutí pohledávky či postoupení pohledávky (v hodnotě 200 000 Kč a výš), zřizování a také rušení výboru zastupitelstva, schvalování obecně závazných vyhlášek atd.¹¹

Výkonným orgánem v samostatné působnosti kraje je **rada kraje**. Na činnost rady kraje dohlíží zastupitelstvo. Rada může rozhodovat nejen ve věcech v oblasti samostatné působnosti, ale rovněž v přenesené působnosti, a to na základě zmocnění zákona. Radu kraje tvoří hejtman, náměstci hejtmána a ostatní členové rady. Mezi důležité činnosti rady kraje patří:

- na základě schváleného rozpočtu zabezpečovat hospodaření kraje či provádět rozpočtová opatření, pokud ji k tomu zmocní zastupitelstvo,
- vyjednává a uzavírá dohody o splátkách, jejichž lhůta splatnosti je kratší než 18 měsíců,
- rovněž uzavírá nájemní smlouvy a smlouvy o výpůjčkách,
- rozhoduje o úkonech kraje, jež mají majetkoprávní charakter – zde patří poskytování dotací do výše 200 000 Kč, zastavení movitých věcí či práv jejichž hodnota je nižší než 200 000 Kč nebo nabytí a převodu movitých věcí a peněz na kraj.¹²

Hejtman je osoba, jež zastupuje kraj navenek. Stejně jako rada kraje i hejtman se ze své činnosti zodpovídá zastupitelstvu. Zastupují jej náměstci. Jeho veškeré pravomoci a zodpovědnosti jsou podrobně uvedeny v zákoně o krajích. Především mu náleží zajištění přezkoumání hospodaření kraje.

Výkonným orgánem v přenesené působnosti je **krajský úřad**. Mezi členy krajského úřadu patří jmenovaný ředitel, zaměstnanci sekretariátu hejtmána a sekretariátu ředitele krajského

---

¹¹ KADERÁBKOVÁ, J., PEKOVÁ, J. *Územní samospráva – udržitelný rozvoj a finance*. 2012

¹² Zákon č. 129/2000 Sb., o krajích, ve znění pozdějších předpisů

úřadu, zaměstnanci odborů a oddělení, na které se krajský úřad člení. Zastupitelstvo zadává krajskému úřadu úkoly v samostatné působnosti. Krajský úřad mimo jiné plní úkoly zadané radou kraje v samostatné působnosti, vypomáhá v činnosti výborům zastupitelstva a v činnosti komisím rady kraje a poskytuje odbornou a metodickou pomoc obcím.

Kraje využívají ke zlepšení svého výkonu v samostatné a přenesené působnosti, nebo ke zvýšení efektivnosti v rozhodování poradní a iniciativní orgány. Může se jednat o **výbory** jež jsou iniciativní a kontrolní orgány kraje. Tyto výbory spolupracují se zastupitelstvem, předkládají zastupitelstvu návrhy usnesení a doporučení. Počet výborů není omezen – záleží na rozhodnutí zastupitelstva. Předsedou výboru musí být vždy člen zastupitelstva. Mezi povinné výbory dle zákona o krajích patří:

- výbor finanční,
- výbor kontrolní,
- výbor pro výchovu, vzdělávání a zaměstnanost,
- výbor pro národnostní menšiny (musí být splněna podmínka, že více než 5 % občanů kraje je jiné národnosti).

Kromě výborů může kraj využívat činnosti komise. Komise jsou iniciativní a poradní orgány rady kraje. Ze své činnosti se zodpovídají právě radě kraje. Radě předkládají náměty a návrhy.¹³

2.3 Rozpočtový proces a rozpočtová skladba

Rozpočtový proces se u územně samosprávných celků řídí zákonem č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů v aktuálním znění. Tento rozpočtový proces zahrnuje řadu činností, které jsou důležité pro řízení a hospodaření kraje v daném rozpočtovém období. Rozpočet kraje se sestavuje na jeden rok (rozpočtový rok = kalendářní rok), nicméně rozpočtový proces může trvat až 2 roky.

Při sestavování rozpočtu se obvykle vychází z rozpočtového výhledu, což je pomocný finanční nástroj sloužící pro střednědobé finanční plánování. Rozpočtový výhled se skládá z běžných příjmů a výdajů, které se pravidelně opakují a poté se zde začleňují příjmy a výdaje kapitálové a nahodilé (splátky půjček, úvěrů, dary atd.). Jestliže nejsou v rozpočtovém

---

¹³ PEKOVÁ, J. *Finance územní samosprávy: teorie a praxe v ČR*. 2011

výhledu zahrnutý investiční akce, měl by rozpočtový výhled obsahovat volné finanční prostředky k možnému krytí právě těchto investičních akcí.¹⁴

Rozpočet je finanční plán a musí být vždy **reálný a pravdivý**. Dále musí být **úplný a transparentní**, což znamená, že v něm musí být zachyceny všechny výdaje (včetně závazných ukazatelů) a příjmy aktuálního kalendářního roku. Prostředky z rozpočtu by měly být použity jen na ty účely, na které byly v rozpočtu schváleny. Zastupitelé by se měli při schvalování chovat **hospodárně a efektivně**. Nejčastěji sestavuje návrh rozpočtu finanční odbor. Zpracovaný návrh pak předkládá finančnímu výboru a pak radě kraje. Případné změny se vždy zapracují do návrhu a celý koloběh schvalování se opakuje. Finální podoba rozpočtu se předkládá ke schválení zastupitelstvu kraje.

Rozpočet se sestavuje takovým způsobem, aby v dlouhodobém horizontu bylo hospodaření kraje vyrovnané, tudíž by se neměly příliš nadhodnocovat příjmy a v souladu s příjmy se plánují výdaje. Rozpočet se zpravidla sestavuje jako **vyrovnaný**. Vyrovnaný rozpočet znamená, že příjmy a výdaje v daném roce se shodují. Ve skutečnosti je vyrovnané hospodaření obtížné a provádí se v průběhu roku různá rozpočtová opatření, tak aby se rozpočet přizpůsoboval skutečným potřebám. Někdy může být schválen také **přebytkový rozpočet**. Přebytkový rozpočet znamená, že příjmy daného roku převyšují výdaje. Tento rozpočet se obvykle schvaluje, pokud je nutné našetřit finanční prostředky pro plánované budoucí investice nebo jestliže musí kraj našetřit peněžní prostředky pro splácení půjček a úvěrů z minulých let. Opakem je **schodkový rozpočet**, tzn. výdaje v daném roce převýší příjmy. Tento rozpočet může být schválen pouze v zákonem taxativně vymezených případech. Schodek musí být pokryt finančními prostředky z minulých let nebo jsou schváleny k jeho krytí návratné zdroje.¹⁵

Zastupitelstvo kraje rozhoduje o tom, v jakých podrobnostech rozpočet schválí. Je nutné vzít v úvahu, že kromě celkového objemu příjmů a výdajů musí rozpočet vyjadřovat i další závazné ukazatele, dle kterých se povinně řídí výkonné orgány kraje, popř. další subjekty zřízené kraji. Mezi tyto závazné ukazatele patří např. příspěvky příspěvkovým organizacím, objem mzdových prostředků, objem investičních výdajů atd. Dojde-li k překročení hodnot závazných ukazatelů jedná se o porušení rozpočtové kázně.

---

¹⁴ Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů.

¹⁵ SEDMIHRADSKÁ, L. *Rozpočtový proces obcí*. 2015

Jestliže není rozpočet schválen do 1. 1. daného nového rozpočtového roku, tak kraj hospodaří dle rozpočtového provizoria. Rozpočtové provizorium znamená hospodaření podle skutečností v minulém rozpočtovém období nebo dle plánovaného rozpočtu.¹⁶

2.3.1 Příjmy krajů

Příjmy územních rozpočtů jsou různé a lze je třídit dle různých hledisek. V každé zemi se třídí závazně podle rozpočtové skladby. Kromě rozlišování dle rozpočtové skladby se příjmy mohou dělit na běžné – příjmy, které se každý rok opakují, slouží k financování běžných každoročně se opakujících potřeb či kapitálové – jednorázové příjmy, které jsou účelové a jsou používány na financování dlouhodobých potřeb.

Běžné příjmy se dále mohou dělit na základě charakteru či původu. Příjmy **dle charakteru** mohou být:

- daňové – nenávratné příjmy stanovené zákonem jako povinné platby, obvykle tvoří největší část příjmů,
- nedaňové – ostatní příjmy (některé mohou být také stanoveny zákonem).

Dalším členěním může být rozdělení příjmu **dle původu**:

- vlastní příjmy – místní daně, svěřené daně (daň z nemovitostí), sdílené daně, správní daně či vlastní nedaňové příjmy aj.,
- příjmy z přerozdělovacích procesů,
- nenávratné transfery – dotace z rozpočtové soustavy, příjmy od jiných subjektů,
- návratné transfery – od bankovního sektoru (krátkodobé provozní či překlenovací úvěry), transfery v rámci rozpočtové skladby (krátkodobé půjčky neinvestičního charakteru z jiného rozpočtu).¹⁷

Kapitálové příjmy se dají rovněž dále členit a to na:

- vlastní – patří zde příjmy z prodeje nepotřebného majetku, cenných papírů, majetkových podílů atd.,
- příjmy z přerozdělovacích procesů – nenávratné transfery (účelové kapitálové investiční dotace ze státního rozpočtu nebo ze státních účelových fondů, finanční prostředky z fondů EU poskytovaných na financování rozvojových projektů, jsou-li

---

¹⁶ Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů.

¹⁷ SEDMIHRADSKÁ, L. *Rozpočtový proces obcí*. 2015

schváleny atd.), návratné transfery (patří zde střednědobý nebo dlouhodobý investiční úvěr z peněžního ústavu na financování investic, ostatní kapitálové půjčky atd.

Dalším možným hlediskem je **plánovatelnost či neplánovatelnost příjmů**. Plánované příjmy znamenají, že objem těchto příjmů musí být rozhodující jak z hlediska rozpočtové prognózy, tak z hlediska ročního rozpočtu. Neplánované příjmy jsou definovány jako nahodilé příjmy, se kterými nelze vždy počítat, ale mohou přispět k lepšímu hospodaření hlavně v běžné části rozpočtu (může dojít k neplánovanému překročení plnění rozpočtových příjmů).¹⁸

Z hlediska rozpočtové skladby se příjmy člení na daňové příjmy, nedaňové příjmy, kapitálové příjmy a přijaté transfery. **Daňové příjmy** tvoří obvykle převážnou většinu příjmů územních rozpočtů. Kraje nemají žádnou daňovou pravomoc, tudíž nemohou výnos z daně ovlivňovat. Vzhledem k tomu, že tyto příjmy se opakují každý rok nicméně v různé výši mají podobu běžných příjmů. Patří zde jak svěřené daně (jež vymezuje zvláštní zákon v rámci rozpočtového určení daní), tak také daně sdílené. U svěřených daní plyne celý výnos do rozpočtů územních samosprávných celků. V případě sdílených daní platí, že je stanoven podíl na celostátně vybraných daních, který pak připadne do rozpočtu ÚSC. Zpravidla platí, že větší podíl zde mají daně sdílené, které mohou mít podobu důchodových daní či majetkových. Mezi důchodové daně patří např. daň z příjmů fyzických osob a daň z příjmů právnických osob. Majetkové daně zdaňují jak jednotlivé druhy majetku, tak souhrn veškerého majetku.

Strukturu a výši **nedaňových příjmů** mohou kraje ovlivnit svými aktivitami a svým rozhodnutím. Tuto skupinu příjmů tvoří příjmy z hospodaření s vlastním majetkem, příjmy z vlastní hospodářské činnosti, příjmy z hospodářské činnosti vlastních organizací, které kraj zřídil, příjmy ze správních poplatků a vybraných pokut na základě přenesené působnosti a ostatní příjmy nedaňového charakteru (např. příjmy z darů, výnosy ze sbírek aj). Konkrétně se jedná o příjmy z vlastní činnosti a odvody přebytků organizací s přímým vztahem, přijaté sankční platby a vratky transferů, příjmy z prodeje nekapitálového majetku a ostatní nedaňové příjmy, přijaté splátky půjčených prostředků a příjmy sdílené s nadnárodním orgánem.

Kapitálové příjmy tvoří nepatrnou část celkových příjmů kraje. Mezi kapitálové příjmy patří příjmy z prodeje dlouhodobého majetku a příjmy z prodeje dlouhodobého finančního majetku. Výše těchto příjmů závisí především na tom, zda má kraj nepotřebný majetek, který

---

¹⁸ PEKOVÁ, J. *Finance územní samosprávy: teorie a praxe v ČR*. 2011

může prodat. Může se jednat o prodej pozemků, prodej dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku, příjmy z prodeje akcií, z prodeje majetkových podílů, z prodeje dluhopisů a ostatního dlouhodobého finančního majetku.

Přijaté transfery představují dotace. Většina dotací je poskytována zpravidla ze státního rozpočtu. Dotace mohou být neinvestiční nebo investiční. Neinvestiční dotace slouží k financování provozních potřeb kraje a mohou být poskytovány formou účelové nebo neúčelové dotace. Převažují zde účelové dotace. Investiční účelové dotace mají obvykle charakter kapitálové dotace. Kraje mohou také obdržet dotace z fondů Evropské unie. Jedná se o nenárokové dotace, o které si musí kraj zažádat. Jsou poskytovány striktně účelově na konkrétní projekty, jež jsou v souladu s cíli politiky soudržnosti EU.¹⁹

Momentálně jsou krajům poskytovány dotace schválené zákonem o státním rozpočtu přidělené na příslušný rok z rozpočtových kapitol, která spravují jednotlivá ministerstva, z kapitoly Všeobecná pokladní správa státního rozpočtu – správcem této kapitoly je Ministerstvo financí, dotace z rezortních kapitol státního rozpočtu v rámci grantových programů ministerstev a ze státních fondů (přísně účelové dotace).²⁰

2.3.2 Výdaje krajů

Objem a strukturu výdajů ovlivňuje rozsah samostatné a přenesené působnosti, velikost obcí či počet obyvatel aj. Struktura výdajů krajů přímo souvisí se strukturou působností. Stejně jako příjmy i výdaje lze třídit dle různých hledisek, nicméně nejdůležitější je členění dle rozpočtové skladby. Platná rozpočtová skladba rozlišuje výdaje z druhového hlediska na běžné a kapitálové výdaje. Kromě tohoto hlediska se dají výdaje rozlišovat na nenávratné a návratné či dle odvětví.

Rozhodující podíl výdajů by měl být reálně plánovaný a prognózovatelný z toho důvodu, aby k těmto výdajům mohly být vyrovnány nenávratné příjmy. Dalším možným členěním výdajů je členění na alokační, redistribuční a stabilizační funkci výdajů. Největší podíl zaujímají alokační výdaje, které slouží k zajišťování veřejných statků. Finanční dopad na zabezpečení veřejných statků se odvíjí od charakteru veřejných statků a na výši uživatelského poplatku.

---

¹⁹ SCHNEIDEROVÁ, I. *Rozpočtová skladba v roce 2016*. 2016

²⁰ PEKOVÁ, J. *Finance územní samosprávy: teorie a praxe v ČR*. 2011

Rovněž se v ČR uplatňuje členění výdajů územních rozpočtů následovně:

- výdaje na vlastní činnost kraje a financování činnosti jejich organizací (organizační složky či příspěvkové organizace zřízené krajem),
- výdaje ve formě nenávratných dotací či darů (výjimečné výdaje pro nedostatek financí kraje),
- výdaje z titulu plnění uzavřených smluv (úvěry a půjčky včetně úroků),
- výdaje související s účastí kraje na finančním trhu (náklady na emisi komunálních obligací, splácení jistiny, úhrada úroků z obligací apod.).²¹

Běžné výdaje představují nenávratné platby a poskytované návratné půjčky za účelem realizace rozpočtové politiky. Podíl běžných výdajů je v rozpočtech krajů zpravidla velmi vysoký. Patří zde platby a ostatní platby za provedenou práci, nákup materiálu, nákup vody, paliv, energií a ostatní nákupy, výdaje na dopravní obslužnost, neinvestiční transfery podnikatelským subjektům, neinvestiční transfery neziskovým organizacím, neinvestiční transfery příspěvkovým organizacím a neinvestiční transfery obyvatelstvu. Největší část výdajů je poskytována příspěvkovým organizacím a nejmenší na nákup materiálu. Kraje získávají na pokrytí běžných výdajů transfery ze státního rozpočtu.

Kapitálové výdaje zahrnují skutečné platby za pořízení investičního majetku pro činnost organizace a výdaje související s tímto pořízením. Mezi **kapitálové výdaje** patří investiční nákupy a související výdaje, investiční transfery podnikatelským subjektům, investiční transfery neziskovým organizacím nebo investiční transfery příspěvkovým organizacím. Obecně platí, že největší podíl mají investiční nákupy a související výdaje, a naopak nejmenší podíl mají investiční transfery neziskovým organizacím.²²

Z hlediska odvětví kraje směřují své výdaje do 6 skupin:

- 1. Skupina: Zemědělství a lesní hospodářství,
- 2. Skupina: Průmyslová a ostatní odvětví hospodářství,
- 3. Skupina: Služby pro obyvatelstvo,
- 4. Skupina: Sociální věci a politika zaměstnanosti,
- 5. Skupina: Bezpečnost státu a právní ochrana,
- 6. Skupina: Všeobecná veřejná správa a služby.

---

²¹ PROVAZNÍKOVÁ, R. *Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe*. 2015

²² PROVAZNÍKOVÁ, R. *Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe*. 2015

Odvětvové hledisko třídění používá čtyřmístný kód pro podrobnější členění skupiny na oddíly, pododdíly a paragrafy. Kultura spadá do skupiny 3 - Služby pro obyvatelstvo. Tato skupina se člení na oddíly 31 a 32 - Vzdělávání a školské služby, 33 - Kultura, církve a sdělovací prostředky, 34 - Tělovýchova a zájmové činnosti, 35 - Zdravotnictví, 36 - Bydlení, komunální služby a územní rozvoj, 37 - Ochrana životního prostředí, 38 - Ostatní výzkum a vývoj a 39 - Ostatní činnosti související se službami pro obyvatelstvo. Konkrétní pododdíly a paragrafy skupiny 3 jsou uvedeny v příloze č. 1.²³

2.4 Vyšší územní samosprávné celky a kultura

Slovo kultura pochází z latinského slova „colo“, jenž se dá přeložit jako „to oč je třeba pečovat.“²⁴ Mezi základní funkce kultury patří výchovně-vzdělávací a sociální funkce. Dále kultura pomáhá k lepšímu vzájemnému pochopení mezi občany různých národností, je prostředkem k sebeidentifikaci občanů jako individualit a také k identifikaci občanů se společenstvím, ve kterém žijí. Ze všech těchto důvodů a mnoha dalších je zřejmá potřeba toho, aby se orgány veřejné správy kulturou zabývaly.²⁵

V nejširším pojetí se kultura označuje za smíšený veřejný statek. Produkce a spotřeba je v zájmu vyspělého státu, ale konkrétní skladbu a rozsah stát neurčuje. V oblasti kulturních statků se produkují následující typy statků:

- **čisté veřejné statky** – jejich charakteristickým prvkem je nedělitelnost spotřeby, nevylučitelnost ze spotřeby a nulové mezní náklady (výstavy obrazů s volným vstupem, návštěvy kulturních památek, aj.),
- **smíšené veřejné statky** – jedná se o statky pro které se v rámci financování využívají z určité části prostředky z veřejných zdrojů (návštěva dotovaného divadelního představení). Smíšené veřejné statky se mohou dále členit na základě jejich vlivu na počet občanů na:
  - *národní* – vyznačují se širokým vlivem na nejširší vrstvy národa,
  - *lokální* – statky mají vliv pouze na omezený okruh obyvatel v určitém místě.

---

²³ Příloha k vyhlášce č. 323/2002 Sb., o rozpočtové skladbě.

²⁴ LINHART, J., PETRUSEK, M., VODÁKOVÁ, A., MAŘÍKOVÁ, H. Velký sociologický slovník. 1996, s. 547.

²⁵ PEKOVÁ J., PILNÝ J., JETMAR, M. *Veřejný sektor – řízení a financování*. 2012

Dále se v oblasti kulturních statků produkují tyto typy statků:

- **privátní statky** – pořízení těchto statků se financuje výhradně z privátních zdrojů za tržní cenu a statky zůstávají ve vlastnictví privátního subjektu (koupě obrazu),
- **poručnické statky** – tento typ statků je ve veřejném zájmu zejména z politických, národních a jiných důvodů (podíl původní české hudby na vysílání v různých masmédiích).²⁶

Kulturní statky se vyznačují tím, že jsou vzácné a mají užitnou hodnotu. Tyto dvě vlastnosti tvoří základ ekonomické hodnoty. Stanovit užitnou hodnotu kulturních statků je obtížné, jelikož užitná hodnota statku je různá pro různé spotřebitele. Vzhledem k tomuto problému dochází k extrémům při financování produkce příslušných kulturních statků. Výsledkem může být, že některé kulturní statky mohou být nedoceňovány a některé přeceňovány.

Kultura v ČR je zajišťována ve třech základních liniích vládní úrovně: Ministerstvo kultury ČR, kraje a obce. **Ministerstvo kultury** je garantem kultury v ČR, zřizuje národní kulturní instituce, poskytuje ze svého rozpočtu příspěvky krajům i obcím na různé projekty a také příspěvky ostatním institucím působícím v oblasti kultury či koncipuje národní kulturní politiku ČR aj. **Kraje** pečují o všestranný rozvoj svého území a zajišťují potřeby svých občanů. Podporují oblast kultury ze svých rozpočtů a zřizují specializované grantové programy, prostřednictvím kterých podporují nejen zájmovou činnost obyvatel, ale i regionální postupové a národní přehlídky v oblasti neprofesionálního umění. Kraje jsou často zřizovateli krajských knihoven, muzeí, galerií, divadel či orchestrů. **Obce** jsou největším poskytovatelem kulturních služeb pro občany v ČR a nejčastějším zřizovatelem knihoven, kin, divadel a kulturních domů. Konkrétní činnosti v kultuře zabezpečují odbory kultury obcí.²⁷

Kromě těchto subjektů zabezpečují kulturu také organizace ze soukromého sektoru (organizace festivalů, kulturních vystoupení či soukromých divadel), jejichž cílem je dosažení zisku. Veřejní zřizovatelé jsou poskytovatelem těch služeb v kultuře, o které soukromý sektor nemá zájem, nebo kde dochází k tržnímu selhání.

---

²⁶ HALÁSEK, D., LENERT, D. *Ekonomika veřejného sektoru*. 2008.

²⁷MINISTERSTVO KULTURY: Státní kulturní politika na léta 2015–2020. [online]. [cit. 2018-03-20]. Dostupné z: <https://www.mkcr.cz/statni-kulturni-politika-69.html>

2.4.1 Kulturní politika

V ČR se kulturní politika vyvíjela mnoho let. Právo na přístup ke kulturnímu bohatství je garantováno v Listině základních práv a svobod. Kulturní politika je soubor metod, postupů, nástrojů a opatření k dosažení konkrétního cíle v oblasti kultury a masmédií. Jejím smyslem je neustále rozvíjet svobodný, pestrý kulturní život všech obyvatel a tím rovněž přispívat do kulturní pokladnice lidstva. Ministerstvo kultury, jež je garantem kulturní politiky, definuje základní funkce kulturní politiky. Jedná se o garantování ochrany svobody tvorby umělců a tvůrců, garantování rovnosti přístupů občanů ke kulturnímu bohatství, vytváření podmínek pro realizaci kulturních aktivit občanů atd.²⁸

Závaznými dokumenty pro kulturní politiku ČR jsou Integrovaná strategie podpory kultury do roku 2020, kterou zpracovalo Ministerstvo kultury a Státní kulturní politika 2015–2020. Strategie je založena na dokumentech nadnárodní a národní úrovně a obsahuje hlavní globální cíle. Státní kulturní politika je rovněž východiskem Integrované strategie podpory kultury. Státní kulturní politika se zaměřuje na rozvoj a udržení kulturního dědictví, zvýšení efektivnosti v kulturní oblasti a zvyšování podvědomí občanů v oblasti kultury.²⁹

Z ekonomického hlediska kulturní politika státu představuje míru vlivu státu na zajišťování a ovlivňování produkce kulturních statků a také jejich spotřebu. Rozlišují se různé modely ekonomické funkce státu, kterou má stát při podporování kultury a umění. Jedním z modelů je Throsbyho model, který tvoří 4 koncentrické kruhy. Tyto kruhy představují:

- základní kreativní umění – literatura, hudba atd.,
- další kulturní odvětví – muzea, knihovny, galerie atd.,
- širší kulturní průmysl – tisk, rozhlas, televize atd.,
- související odvětví – reklama, design, móda atd.

Model vyjadřuje veškeré statky a služby, jenž mají kulturní obsah. Nezáleží zde, které odvětví je produkuje.³⁰

---

²⁸ DOSTÁL, P., KISLINGEROVÁ, E. *Ekonomika kultury: efektivní metody a nástroje podnikání v sektoru kultury*. 2012.

²⁹ MINISTERSTVO KULTURY: Státní kulturní politika na léta 2015–2020. [online]. [cit. 2018-03-20]. Dostupné z: <https://www.mkcr.cz/statni-kulturni-politika-69.html>

³⁰ THROSBY D. *The Economics of Cultural Policy*. 2010

2.4.2 Financování kultury

Při financování kultury se velmi přihlíží ke společenskému zájmu o produkci určitých kulturních statků. Ekonom – politik, jenž má na starost správu příslušné rozpočtové kapitoly na příslušné vládní úrovni rozhoduje po udělení politického rozhodnutí o tom, kolik prostředků bude potřeba zajistit v daném čase, jakým způsobem budou finanční prostředky poskytnuty, jak zajistit maximální efektivnost vydaných prostředků či stanovit priority použití prostředků z hlediska druhů produkovaných kulturních statků a mnoho dalších.

Kulturní statky lze financovat z veřejných nebo privátních zdrojů. Co se týče financování kulturních statků z veřejných zdrojů tak existují určité argumenty pro financování:

- Produkce, oceňování a distribuce kulturních statků nemůže být pouze v kompetenci trhu, jelikož trh nerespektuje např. vnitřní hodnotu, kterou kulturní statky přinášejí svým spotřebitelům, ale orientuje se zejména na produkci maximálního zisku.
- Trh není schopen zajistit neziskovou produkci statků v každou dobu, v každém místě v dostatečném množství a kvalitě.
- V zájmu společnosti je podporovat produkci a spotřebu kulturních statků, neboť spotřeba vede ke vzniku pozitivních externalit.

Rovněž pro privátní zabezpečení kulturních statků existují určité argumenty:

- Vzhledem k působícímu regulačnímu účinku velikosti podílu občana na ceně daného kulturního statku, není možná tzv. nadspotřeba kulturních statků a nemůže dojít k efektu přetížení.
- Pokud dochází k produkci kulturních statků z veřejných zdrojů, tak se snižuje možnost svobodné volby při vybírání některých druhů kulturních statků. Obvykle platí, že občané volí taková představení, kde je vstup zdarma anebo cena velmi nízká.
- Dochází ke vzniku nebezpečí spočívající ve ztrátě odpovědnosti každého občana za sebe sama.³¹

Při financování odvětví kultury z veřejných zdrojů rozlišujeme dvě základní formy veřejné podpory umění. První formou podpory jsou **přímé zdroje** veřejné podpory, kam patří daně a poplatky, příjmy z vlastní činnosti, které závisí na právní formě kulturních zařízení (vstupné, pronájem, doplňková činnosti), nadační fondy a nadace, dary a sponzorství, veřejné sbírky a veřejné rozpočty.

---

³¹ PEKOVÁ, J., PILNÝ, J., JETMAR, M. *Veřejný sektor – řízení a financování*. 2012

Druhou formou veřejné podpory jsou **zdroje nepřímé**. Zde lze zařadit různé sociální podpory (podpora v nezaměstnanosti poskytovaná umělcům), daňové úlevy pro umělce a umělecké instituce, daňové úlevy a zproštění od daní u charitativních dárců a příjemců darů. Vhodná kombinace těchto forem závisí na konkrétních podmínkách a cílech vládní kulturní politiky.³²

Ministerstvo kultury hradí z rozpočtu náklady na provoz a činnost organizací ministerstvem zřízených, podporuje památkovou péči, kulturní činnost a aktivity v různých oblastech místní kultury, podporuje regionální knihovny a neziskové organizace formou grantů.

Kraje zabezpečují ze svého rozpočtu výdaje na provoz a investice u kulturních organizací a zařízení, u kterých figuruje jako zřizovatel kromě výdajů, které jsou hrazeny ze státního rozpočtu. Jako zřizovatel má pravomoc zastupitelstvo kraje zřizovat a rušit kulturní organizace a zařízení, které zřídil na svém území.

Obce zabezpečují činnost kulturní infrastruktury určitého území. Kulturní infrastrukturou jsou myšleny domy, kulturní centra, místní knihovny, místní či regionální muzea, kino, neoficiálními prvky kulturní infrastruktury mohou být například místní hospody, sokolovny, lavičky na náměstí, prostory obecního úřadu.³³

---

³² ŠKARABELOVÁ, S., NESHYBOVÁ, J., REKTOŘÍK, J. *Ekonomika kultury a masmédií*. 2007. s 37.

³³ PATOČKA, J., HEŘMANOVÁ, E. *Lokální a regionální kultura v České republice*. 2008

3 ANALÝZA HOSPODAŘENÍ KRAJŮ V LETECH 2012-2016

V následující kapitole je provedena analýza hospodaření krajů ČR za vybraných 5 let, tedy od roku 2012 do roku 2016. Především je tato kapitola zaměřena na analýzu příjmů a výdajů krajů a jejich skutečné plnění rozpočtu oproti schválenému a upravenému rozpočtu ve vybraných letech. Při odchýlení od stanoveného rozpočtu jsou definovány hlavní důvody nesplnění či překročení rozpočtu. Poté jsou v této kapitole analyzovány výdaje krajů v odvětví kultury zejména ve vztahu k celkovým výdajům krajů.

3.1 Metodologie analýzy hospodaření krajů

V následujících kapitolách je použita metoda komparace. Principem této metody je vzájemné porovnávání pěti po sobě jdoucích minulých období. Porovnávány jsou příjmy a výdaje dle druhového členění rozpočtové skladby v rámci příslušných let a krajů. Pro lepší srovnatelnost jsou příjmy a výdaje přepočítány na 1 obyvatele. Hodnoty přepočtené na 1 obyvatele jsou zaokrouhlené na 2 desetinná místa s výjimkou kapitálových příjmů. Tento druh příjmů je zaokrouhlený na 4 desetinná místa z důvodu velmi nízkých hodnot. Zjištěná data jsou zaznamenána do tabulek pro větší přehlednost. Pořadí krajů v tabulkách vychází z geografického hlediska – od západu k východu. Průměr a směrodatná odchylka jsou v tabulkách zaznamenány tučně, minimum je podbarveno červeně a maximum zeleně. Pouze v některých tabulkách jsou určité hodnoty podbarveny žlutě – jedná se o hodnoty, které splňují stanovené kritérium.

Další z metod, která je v práci použita je metoda analýzy zejména při rozboru příjmů a výdajů. Tato metoda může souviset s metodou deskripce. Na základě popisu jednotlivých položek příjmů a výdajů jsou následně analyzovány extrémy a odchylky, které nastaly v průběhu sledovaného období. Dále je využita metoda dedukce, a to v závěru této práce při zhodnocení vykazování dat souvisejících s kulturou na webových stránkách jednotlivých krajů.

Všechny podkladové materiály pro zpracování třetí a čtvrté kapitoly jsou získány z volně dostupných internetových zdrojů, z dostupných dokumentů na stránkách jednotlivých krajů za období 2012-2016, Národního informačního a poradenského střediska pro kulturu, Informačního portálu ministerstva financí a z Českého statistického úřadu.

3.2 Základní charakteristika krajů v ČR

Česká republika má ustanovených 14 krajů. Své samosprávné kompetence kraje získaly, jak již bylo zmíněno výše, na základě zákona o krajích. Z důvodu vyšší vypovídací schopnosti je z analýzy vyloučena Praha jako specifický kraj, který má významně odlišné hodnoty. V tabulce 3.1 jsou uvedeny základní charakteristiky krajů. Doplnující charakteristiky jsou uvedeny v příloze č. 2.

Tab. 3.1 – Základní charakteristiky krajů v ČR k 31.12.2016

Kraj	Rozloha v km ²	Počet obyvatel	Počet okresů	Počet obcí	Hustota zalidnění
Karlovarský	3 314	297 804	3	134	90 obyvatel/km ²
Ústecký	5 335	821 377	7	354	154 obyvatel/km ²
Plzeňský	7 649	578 629	7	501	76 obyvatel/km ²
Liberecký	3 163	440 636	4	215	139 obyvatel/km ²
Středočeský	10 927	1 338 982	12	1 144	123 obyvatel/km ²
Jihočeský	10 056	638 782	7	624	64 obyvatel/km ²
Královéhradecký	4 759	550 804	5	448	116 obyvatel/km ²
Pardubický	4 519	517 087	4	451	114 obyvatel/km ²
Vysočina	6 796	508 952	5	704	75 obyvatel/km ²
Olomoucký	5 267	633 925	5	402	120 obyvatel/km ²
Jihomoravský	7 195	1 178 812	7	673	164 obyvatel/km ²
Moravskoslezský	5 427	1 209 879	6	300	223 obyvatel/km ²
Zlínský	3 963	583 689	4	307	147 obyvatel/km ²

Zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování

Je zřejmé, že nejmenším krajem, co se rozlohy týče, je Liberecký kraj se svou rozlohou 3 163 km². Naopak největším krajem je Středočeský kraj s rozlohou 10 927 km². Nejméně obyvatel žije v Karlovarském kraji. Konkrétně má v tomto kraji trvalé bydliště přihlášeno 297 804 obyvatel. Mnohonásobně více obyvatel žije ve Středočeském kraji, který se tudíž řadí na první místo také v počtu obyvatel. Karlovarský kraj má nejen nejméně obyvatel, ale také nejméně okresů. Tento kraj je rozdělen do tří okresů – Cheb, Sokolov a Karlovy Vary. Na nejvíce okresů se člení Středočeský kraj a to na 12 - Benešov, Beroun, Kladno, Kolín, Kutná Hora, Mělník, Mladá Boleslav, Nymburk, Praha – východ, Praha – západ, Příbram, Rakovník. Nejméně obcí se nachází na území Karlovarského kraje a nejvíce na území Středočeského kraje. V případě hustoty zalidnění žije nejméně obyvatel na km² v Jihočeském kraji (64 obyvatel/km²). Přesným opakem je kraj Moravskoslezský, kde hustota zalidnění činí 223 obyvatel/km².

Karlovarský kraj je známý hlavně kvůli lázeňství. Na území Karlovarského kraje se nachází lázně Karlovy Vary, Mariánské Lázně, Františkovy Lázně, Lázně Kynžvart a Jáchymov. Oblast kultury v tomto kraji proslavil především Mezinárodní filmový festival Karlovy Vary. V tomto kraji se nachází 15 národních kulturních památek a 36 památkově chráněných území. Památkově chráněným územím se v této kapitole rozumí archeologická památková rezervace, městská památková rezervace, městská památková zóna, vesnická památková rezervace, vesnická památková zóna, krajinná památková zóna či ochranné památkové pásmo. Koncepce kultury v tomto kraji si klade za cíl efektivní využití finančních prostředků, které kraj vkládá do oblasti kultury, plnohodnotné zachování funkcí kulturních institucí a úroveň živé kultury aj.³⁴ Seznam národních kulturních památek Karlovarského kraje a ostatních krajů je uveden v příloze č. 3.

Ústecký kraj se pyšní množstvím přírodních krás, kam se mimo jiné řadí České Švýcarsko, Krušné hory či Lužické hory. Na území tohoto kraje se nachází 14 národních kulturních památek a 43 památkově chráněných území. Koncepce rozvoje kultury a památkové péče v tomto kraji stanovuje tři základní cíle v oblasti kultury: investice do kultury, rozvoj kultury a zajištění infrastruktury pro kulturu. Cíl investice do kultury zohledňuje vlastní potřeby kraje, především nezbytnou péči o majetek a s tím spojené investice. Druhý cíl zohledňuje rozvoj kulturní politiky (vzdělávání, možnosti spolupráce) a třetí cíl zahrnuje rozvoj současné struktury kulturních zařízení a příspěvek na zajištění regionálních funkcí knihoven v kraji.³⁵

V **Plzeňském kraji** se nachází řada zajímavých turistických míst, kam se mimo jiné řadí také 21 národních kulturních památek a 75 památkově chráněných území. Koncepce rozvoje památkové péče tohoto kraje stanovuje následující priority: rozšíření spolupráce mezi výkonnými orgány památkové péče a občanskými iniciativami, pomoc a usměrňování jejich aktivit, prohlubování spolupráce v oblasti prezentace a publikace kulturního dědictví v rámci cestovního ruchu, zejména kulturního turismu, s důrazem na využití tzv. nových médií (např. mobilní aplikace, sociální sítě) atd.³⁶

Liberecký kraj je nejlesnatější kraj v ČR, ve kterém se nachází náš nejstarší národní park Krkonoše a nejstarší chráněná krajinná oblast Český ráj. Dále se v Libereckém kraji nachází 13 národních kulturních památek a 35 památkově chráněných území. Za základní cíle

---

³⁴ KARLOVARSKÝ KRAJ. *Koncepce kultury Karlovarského kraje pro období let 2013-2020*. 2013. s. 3

³⁵ ÚSTECKÝ KRAJ. *Koncepce rozvoje kultury a památkové péče v Ústeckém kraji 2014-2020*. 2013. s. 45

³⁶ PLZEŇSKÝ KRAJ. *Koncepce podpory státní památkové péče na období 2013-2020 pro Plzeňský kraj*. 2013 s. 20

v oblasti kultury v rámci Programu rozvoje Libereckého kraje je stanoveno udržování a rozvíjení sítě kulturních zařízení v kraji, podporování vzdělávání v oblasti kultury, podporování uměleckých aktivit či podporování přeshraniční kulturní spolupráce aj.³⁷

Středočeský kraj je velice ovlivněn ekonomickou vazbou na hlavní město Prahu, která jako samostatný kraj leží uvnitř Středočeského kraje. Na území Středočeského kraje lze najít 33 národních kulturních památek a 82 památkově chráněných území. Na seznam památek UNESCO bylo v roce 1995 zapsáno historické centrum města Kutná Hora, Chrám sv. Barbory a Katedrála Nanebevzetí Panny Marie v Sedlci. V rámci Programu rozvoje kraje je stanoveno 5 oblastí podpory v kultuře: podpora obecních knihoven, podpora obnovy kulturních památek, podpora drobných památek, podpora kultury, historických akcí a slavností a podpora divadla.³⁸

Jihočeský kraj je proslulý díky své jedinečné přírodě, která se na území kraje nachází. Na seznam památek UNESCO bylo v roce 1992 zapsáno historické centrum města Český Krumlov a v roce 1998 vesnická rezervace Holašovice. Na území kraje se nachází 33 národních kulturních památek. V koncepci rozvoje zřizovaných kulturních organizací jsou vymezeny základní vize, kam chce Jihočeský kraj své činnosti v oblasti kultury směřovat. Základní vizí je zahájit promyšlený, koordinovaný a cílevědomý postup, na jehož konci by měl vzniknout fenomén jihočeských krajských kulturních organizací jako organizací moderních, vzájemně propojených a spolupracujících v Jihočeském kraji. A dále společně přesáhnout hranice kraje i České republiky a zejména zapůsobit na příhraniční oblasti Rakouska a Bavorska.³⁹

Královéhradecký kraj je rovněž proslulým turistickým místem. Na území tohoto kraje se nachází 18 národních kulturních památek a 42 památkově chráněných území. Pro turisty jsou rovněž atraktivní rozsáhlá skalní města, která zde vytvořila příroda a jsou to Teplické a Adršpašské skály, Broumovské stěny, Křížový vrch a Ostaš. Základní vizí rozvoje kultury je podílení se na uspokojování kulturních potřeb obyvatel kraje, na zvyšování vzdělanosti v humanitních, vlastivědných a přírodovědných oborech, zkvalitnění nabídky cestovního

---

³⁷ LIBERECKÝ KRAJ. *Program rozvoje Libereckého kraje 2014-2020*. 2014. s. 37

³⁸ STŘEDOČESKÝ KRAJ. *Program rozvoje územního obvodu Středočeského kraje 2014-2020*. 2014. s. 64

³⁹ JIHOČESKÝ KRAJ. *Koncepce rozvoje zřizovaných organizací v oblasti kultury na roky 2015-2020*. 2015. s. 85

ruchu a přispívat k ekonomickému růstu kraje, být krajskými a regionálními centry kultury, vzdělanosti a vědy s pestrou nabídkou služeb široké veřejnosti.⁴⁰

Pardubický kraj patří ke stěžejním průmyslovým oblastem ČR. Kraj je rovněž bohatý na množství kulturních památek a turisticky zajímavých míst, kam se mimo jiné řadí 15 národních kulturních památek a 20 památkově chráněných území. Na seznam památek UNESCO byl v roce 1999 zapsán zámek a zámecký areál v Litomyšli. V koncepci podpory památkové péče jsou vymezeny tyto základní cíle pro rozvoj památkové péče na území tohoto kraje: aktivní podíl na tvorbě právních norem v oblasti památkové péče, zachování a obnova památkového fondu na území kraje, kvalitní a předvídatelná veřejná správa na úseku památkové péče a prezentace a propagace kraje zacílená na jeho kulturní dědictví.⁴¹

Kraj **Vysočina** disponuje množstvím kulturních památek (15 národních kulturních památek a 33 památkově chráněných území), hradů, zámků a církevních staveb. Na seznam památek UNESCO bylo v roce 1992 zapsáno historické centrum města Telč, v roce 1994 poutní kostel sv. Jana Nepomuckého na Zelené hoře a v roce 2003 Židovská čtvrť a bazilika sv. Prokopa v Třebíči. Tento kraj má stanovenou koncepci péče o tradiční lidovou kulturu, či výkon regionálních funkcí knihoven v tomto kraji.

Olomoucký kraj je vhodným místem pro nadšence hor, cykloturistiky a kultury (13 národních kulturních památek a 27 památkově chráněných území). Nejvýznamnější památkou je sloup Nejsvětější Trojice, který je od roku 2000 zapsán na seznamu UNESCO. Olomoucký kraj usiluje na svém území o všestranný rozvoj profesionálních i neprofesionálních plnohodnotných a atraktivních kulturních aktivit, umožňujících rovnocenný přístup každému obyvateli ke kulturním hmotným i nehmotným statkům jako nositelům kulturní identity a hodnot. Nabízí co nejlepší efektivní kulturní služby nejen prostřednictvím svých kulturních organizací, ale i podporou regionálního rozměru činnosti dalších významných kulturních institucí a aktérů.⁴²

Specifikem **Jihomoravského kraje** je především vinohradnictví evropské úrovně (v kraji je přes 90 % plochy vinic v rámci ČR). Pro kraj je typické množství malých producentů vína a vinných sklepů. V kraji se nachází 33 národních kulturních památek. Na seznam památek

---

⁴⁰ KRÁLOVÉHRADECKÝ KRAJ. *Program rozvoje příspěvkových organizací v oblasti kultury zřizovaných Královéhradeckým krajem na léta 2014–2020*. 2014 s. 11

⁴¹ PARDUBICKÝ KRAJ. *Koncepce podpory památkové péče na území Pardubického kraje na léta 2017–2020*. 2017. s. 7

⁴² OLOMOUCKÝ KRAJ. *Koncepce rozvoje kultury a památkové péče Olomouckého kraje pro období 2017–2020*. 2017. s. 54

UNESCO byl v roce 1996 zapsán Lednicko-valtický areál a v roce 2001 vila Tugendhat v Brně. Koncepce rozvoje kultury zahrnuje podporu činnosti a rozvoje příspěvkových organizací v oblasti kultury a památkové péče zřizovaných Jihomoravským krajem, finanční podporu některých příspěvkových organizací města Brna, jejichž činnost má nadregionální přesah (např. Národní divadlo Brno, Filharmonie Brno), nebo motivující systém přímé finanční podpory.⁴³

Moravskoslezský kraj patří k nejdůležitějším průmyslovým oblastem kvůli ložiskům černého uhlí v ostravsko-karvinské oblasti. I tento kraj má rovněž co nabídnout návštěvníkům. Na území tohoto kraje se nachází 15 národních kulturních památek a 29 památkově chráněných rezervací a zón. Moravskoslezský kraj má rovněž vymezeny specifické cíle v oblasti rozvoje kultury a to: posílení podpory aktivit v oblasti kultury, vytvoření příznivého prostředí pro rozvoj neprofesionálních uměleckých aktivit, zajištění účinnější péče o tradiční lidovou kulturu v kraji, zajištění efektivnějšího a operativnějšího způsobu informovanosti o kulturních aktivitách atd.⁴⁴

Na území **Zlínského kraje** se nachází 15 národních kulturních památek a 21 památkově chráněných území. Na seznam památek UNESCO bylo v roce 1998 zapsáno město Kroměříž – zahrady a zámek. Rovněž tento kraj má zpracovány cíle v oblasti rozvoje kultury, kterými jsou: zvýšit efektivitu struktury výdajů Zlínského kraje na místní kulturu a zvyšovat jejich podíl na celkových výdajích, zlepšit propagaci a prezentaci místní kultury ve vztahu k cestovnímu ruchu, vylepšit vazby mezi jednotlivými aktéry místní kultury a akceschopnost aktérů místní kultury při využití alternativních zdrojů financování za účelem snížení jejich závislosti na obecních zdrojích veřejné podpory.⁴⁵

3.3 Analýza příjmů krajů

Příjmy krajských rozpočtů jsou používány k zabezpečování činnosti samosprávy a k výkonu přenesené působnosti. Celkové příjmy krajů se v rámci sledovaného období 2012-2016 v průměru pohybují od 5 do 19 mld. Kč. Kraje se dají rozdělit do tří skupin dle průměrných hodnot za sledované období. První a zároveň největší skupinu tvoří kraje, jejichž celkové průměrné příjmy za sledované období se pohybují od 5 do 10 mld. Kč a patří

---

⁴³ JIHOMORAVSKÝ KRAJ. *Program rozvoje Jihomoravského kraje 2014-2017*. 2014

⁴⁴ MORAVSKOSLEZSKÝ KRAJ. *Koncepce podpory kultury v Moravskoslezském kraji na období 2014–2020*. 2014. s. 42

⁴⁵ ZLÍNSKÝ KRAJ. *Koncepce rozvoje místní kultury Zlínského kraje na léta 2015-2024*. 2015. s. 63

zde Karlovarský, Plzeňský, Liberecký, Královéhradecký, Pardubický, Zlínský kraj a Vysočina. Druhou skupinu tvoří Ústecký, Jihočeský a Olomoucký kraj a jejich celkové průměrné příjmy jsou v rozmezí od 10 do 15 mld. Kč. Poslední skupinu, jejichž celkové průměrné příjmy přesahují hranici 15 mld. Kč tvoří Středočeský, Jihomoravský a Moravskoslezský kraj. Konkrétní hodnoty příjmů a výdajů jednotlivých krajů v jednotlivých letech jsou uvedeny v příloze č. 4.

Prvním ukazatelem pro srovnání vývoje celkových příjmů je meziroční porovnání zachycené v tabulce 3.2. Z meziročního srovnání příjmů krajů ČR lze vyvodit, že celkové příjmy se v průměru v roce 2013 oproti roku 2012 zvýšily o 1,30 %. V roce 2014 oproti roku 2013 došlo k výraznějšímu průměrnému nárůstu celkových příjmů a to o 5,82 %. V roce 2015 se v průměru příjmy zvýšily oproti předchozímu roku nejvýše za sledované období konkrétně o 10,59 %. V roce 2016 se příjmy oproti roku 2015 také zvýšily, ale již méně a to o 3,91 %.

Tab. 3.2 - Meziroční porovnání celkových příjmů krajů v ČR v %

Kraj	Index 2013/2012	Index 2014/2013	Index 2015/2014	Index 2016/2015	Index 2016/2012
Karlovarský	-3,70	7,82	16,25	1,59	22,61
Ústecký	12,21	-1,93	2,78	11,81	26,46
Plzeňský	3,04	2,54	6,50	3,57	16,55
Liberecký	-0,87	3,30	14,30	2,23	19,65
Středočeský	4,04	2,05	9,48	7,87	25,39
Jihočeský	-3,01	8,70	16,66	-1,78	20,81
Královéhradecký	3,28	5,71	12,22	2,71	25,83
Pardubický	1,54	9,22	13,21	0,24	25,85
Vysočina	-2,02	10,40	9,62	2,25	21,25
Olomoucký	1,98	8,26	10,90	2,73	25,78
Jihomoravský	-0,88	9,77	3,85	7,22	21,15
Moravskoslezský	-0,22	6,29	9,72	8,19	25,89
Zlínský	1,45	3,32	12,22	2,26	20,27
Průměr	1,30	5,82	10,59	3,91	22,88
Směrodatná odchylka	3,93	3,55	4,12	3,61	3,06

Zdroj: MONITOR, vlastní zpracování

Při srovnání posledního roku 2016 a prvního roku 2012 se celkové příjmy krajů v průměru zvýšily o 22,88 %. Nejnižší a nejvyšší nárůsty jsou v jednotlivých letech zaznačeny v tabulce. Příjmy kraje, jak již bylo zmíněno výše, tvoří vlastní příjmy a transfery. Vlastní příjmy tvoří

daňové, nedaňové a kapitálové příjmy a transfery představují dotace. Pro lepší srovnatelnost jsou v následujících podkapitolách jednotlivé druhy příjmů přepočteny na 1 obyvatele.

3.3.1 Analýza daňových příjmů

Daňové příjmy patří po přijatých transferech mezi druhou největší složku celkových příjmů. V průměru za všechny kraje tvoří daňové příjmy v roce 2012 - 33,62 %, v roce 2013 - 34,17 %, v roce 2014 - 34,07 %, v roce 2015 - 34,48 % a v roce 2016 - 35,41 % celkových příjmů. Konkrétní hodnoty přepočtené na jednoho obyvatele v jednotlivých krajích a letech jsou znázorněny v tabulce 3.3. Z tabulky vyplývá, že průměrné daňové příjmy na 1 obyvatele mají rostoucí charakter. Moravskoslezský kraj je krajem s nejnižšími průměrnými daňovými příjmy na 1 obyvatele. Vysočina, která je naopak krajem s nejvyššími průměrnými daňovými příjmy na 1 obyvatele má tyto příjmy téměř dvojnásobné. Rozptýlenost hodnot od průměru v jednotlivých letech určuje směrodatná odchylka. Jak lze z tabulky vidět, také směrodatná odchylka se meziročně zvyšuje.

Tab. 3.3 – Vývoj daňových příjmů krajů na 1 obyvatele za období 2012-2016 v tis. Kč

Kraj	2012	2013	2014	2015	2016	Průměr
Karlovarský	5,96	6,13	6,52	6,72	7,82	6,63
Ústecký	4,72	4,83	5,10	5,26	6,07	5,19
Plzeňský	5,86	6,03	6,36	6,55	7,60	6,48
Liberecký	4,98	5,12	5,40	5,58	6,43	5,50
Středočeský	4,83	4,95	5,23	5,38	6,22	5,32
Jihočeský	6,32	6,48	6,85	7,05	8,16	6,97
Královéhradecký	5,51	5,66	5,98	6,15	7,11	6,08
Pardubický	5,06	5,21	5,50	5,67	6,53	5,59
Vysočina	6,78	6,97	7,35	7,76	8,77	7,53
Olomoucký	4,99	5,14	5,41	5,59	6,46	5,52
Jihomoravský	3,81	3,90	4,11	4,24	4,90	4,19
Moravskoslezský	3,73	3,84	4,06	4,17	4,82	4,12
Zlínský	4,24	4,37	4,59	4,73	5,46	4,68
Průměr	5,14	5,28	5,57	5,76	6,64	5,68
Směrodatná odchylka	0,89	0,92	0,97	1,03	1,17	0,99

Zdroj: MONITOR, vlastní zpracování

V tabulce 3.4 jsou sloupce označeny jako **schválený rozpočet** daňových příjmů zastupitelstvem, který se může v průběhu roku upravovat důsledkem rozpočtových změn (**rozpočet po změnách**), a **skutečnost**, které dané příjmy opravdu dosahují. Procentuální plnění skutečnosti vzhledem k upravenému rozpočtu se uvádí pro snazší orientaci v hospodaření krajů. U daňových příjmů, na rozdíl od jiných druhů příjmů, nedochází k příliš

velkým odchylkám od upraveného rozpočtu. Převážnou většinu těchto příjmů tvoří sdílené daně. Dle zákona o rozpočtovém určení daní se v roce 2012 a 2016 přidělovalo krajům 8,92 % z celostátního hrubého výnosu daně z přidané hodnoty a 8,92 % z celostátního hrubého výnosu daní z příjmů, kam patří daň z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti, daň z příjmů fyzických osob vybírané srážkou dle zvláštní sazby, daň z příjmů fyzických osob, daň z příjmů právnických osob včetně daně z příjmů právnických osob vybírané srážkou dle zvláštní sazby. Konkrétní procentní podíly, kterými se jednotlivé kraje podílí na celostátním hrubém výnosu daně jsou uvedeny v příloze č. 5. Při plánování daňových příjmů se vychází z predikce Ministerstva financí ČR. Z tabulky 3.4 vyplývá, že v roce 2012 jsou daňové příjmy v průměru splněny za všechny kraje na 102,12 %.

Tab. 3.4 – Rozpočet daňových příjmů krajů a jejich plnění ve vybraných letech

Kraj	2012				2016			
	Schválený rozpočet v tis. Kč	Rozpočet po změnách v tis. Kč	Skutečnost v tis. Kč	Plnění z upr. rozpočtu v %	Schválený rozpočet v tis. Kč	Rozpočet po změnách v tis. Kč	Skutečnost v tis. Kč	Plnění z upr. rozpočtu v %
Karlovarský	1 666 311	1 677 196	1 775 238	105,85	1 996 000	2 045 228	2 328 586	113,85
Ústecký	3 900 273	3 847 277	3 873 438	100,68	4 490 385	4 848 976	4 987 251	102,85
Plzeňský	3 430 000	3 373 251	3 392 580	100,57	4 131 150	4 215 309	4 400 139	104,38
Liberecký	2 076 000	2 082 464	2 194 817	105,40	2 461 000	2 466 213	2 832 631	114,86
Středočeský	6 350 000	6 371 507	6 461 302	101,41	7 577 500	7 947 500	8 334 689	104,87
Jihočeský	4 152 076	4 071 952	4 037 286	99,15	4 722 596	4 724 544	5 211 539	110,31
Královéhradecký	2 990 000	3 052 696	3 032 432	99,34	3 325 000	3 532 961	3 915 082	110,82
Pardubický	2 501 030	2 522 455	2 615 911	103,70	2 851 415	2 974 491	3 378 935	113,60
Vysočina	3 224 962	3 224 962	3 451 595	107,03	3 931 087	4 161 087	4 463 632	107,27
Olomoucký	3 190 623	3 201 653	3 165 015	98,86	3 828 980	3 843 314	4 092 684	106,49
Jihomoravský	4 467 312	4 463 303	4 486 182	100,51	5 402 400	5 589 693	5 780 621	103,42
Moravskoslezský	4 543 700	4 371 152	4 513 581	103,26	5 330 950	5 574 272	5 835 268	104,68
Zlínský	2 472 085	2 432 081	2 474 838	101,76	2 743 800	2 893 271	3 186 055	110,12
Průměr	3 458 798	3 437 842	3 498 017	102,12	4 060 943	4 216 681	4 519 009	108,27
Směrodatná odchylka	1 195 889	1 181 224	1 178 424	2,59	1 442 211	1 518 823	1 515 675	4,05

Zdroj: MONITOR, vlastní zpracování

Olomoucký kraj je jediným krajem, který se v roce 2012 při nesplnění rozpočtu těchto příjmů dostává pod hranici 99 %. K nesplnění došlo v Olomouckém kraji nejvýrazněji u daně z přidané hodnoty (dále jen „DPH“). Rozdíl u DPH oproti schválenému rozpočtu v tomto kraji činí 140 948 tis. Kč. Další dva kraje Královéhradecký a Jihočeský nesplňují rozpočty o necelé 1 % rovněž z důvodu poklesu DPH. Naopak krajem, který nejvíce přesahuje

upravený rozpočet je kraj Vysočina. Největší rozdíl oproti upravenému rozpočtu je zaznamenán u daně z příjmů fyzických a právnických osob v součtu o 218 866 tis. Kč. Specifikem pro rok 2016 je, že došlo ke splnění rozpočtů daňových příjmů u všech krajů. V průměru splňují kraje své rozpočty daňových příjmů na 108,27 %. Ústecký kraj splňuje rozpočet daňových příjmů o 2,85 % více, což je v daném roce mezi kraji nejméně. Nejvíce překročuje rozpočet v roce 2016 Karlovarský kraj o 13,85 %. K překročení dochází v tomto kraji u všech sdílených daní a rovněž u správních poplatků. U správních poplatků činí překročení 152 tis. Kč, u daně z příjmů fyzických osob 49 931 tis. Kč, u daně z příjmů právnických osob 75 981 tis. Kč a u DPH 157 294 tis. Kč.

3.3.2 Analýza nedaňových příjmů

Nedaňové příjmy jsou po kapitálových příjmech druhou nejnižší složkou celkových příjmů krajů. Průměrně činí nedaňové příjmy za všechny kraje v roce 2012 - 3,84 %, v roce 2013 - 3,23 %, v roce 2014 - 3,50 %, v roce 2015 - 3,33 % a v roce 2016 - 2,83 % celkových příjmů. Z tabulky 3.5 je zřejmé, že Karlovarský kraj má ve všech letech nejvyšší nedaňové příjmy na 1 obyvatele. Opakem je Moravskoslezský kraj, který kromě roku 2014 vykazuje naopak nejnižší nedaňové příjmy na 1 obyvatele. V roce 2014 má nejnižší hodnotu nedaňových příjmů na 1 obyvatele Středočeský kraj. V průměru za všechny kraje mají za jednotlivé roky nedaňové příjmy kolísavý charakter. Nedaňové příjmy se odvíjí od aktivity každého kraje v oblasti pronájmu majetku, poskytování služeb a výrobků a v oblasti finanční.

Tab. 3.5 – Vývoj nedaňových příjmů krajů na 1 obyvatele za období 2012-2016 v tis. Kč

Kraj	2012	2013	2014	2015	2016	Průměr
Karlovarský	2,07	1,02	1,48	1,53	1,75	1,57
Ústecký	0,50	0,81	0,79	0,56	0,63	0,66
Plzeňský	0,51	0,25	0,26	0,33	0,23	0,31
Liberecký	0,80	0,74	0,54	0,43	0,50	0,60
Středočeský	0,25	0,22	0,17	0,27	0,27	0,24
Jihočeský	0,28	0,30	0,78	0,97	0,28	0,52
Královéhradecký	0,64	0,62	0,64	0,78	0,68	0,67
Pardubický	0,43	0,46	0,43	0,44	0,41	0,43
Vysočina	0,68	0,57	0,89	0,94	0,68	0,75
Olomoucký	0,52	0,58	0,48	0,59	0,60	0,55
Jihomoravský	0,37	0,37	0,46	0,40	0,36	0,40
Moravskoslezský	0,20	0,22	0,23	0,22	0,18	0,21
Zlínský	0,57	0,41	0,47	0,77	0,51	0,55
Průměr	0,60	0,51	0,59	0,63	0,54	0,57
Směrodatná odchylka	0,45	0,24	0,33	0,35	0,39	0,33

Zdroj: MONITOR, vlastní zpracování

V následující tabulce je opět porovnáno splnění skutečnosti oproti upravenému rozpočtu ve vybraných letech. V roce 2012 jsou rozpočty nedaňových příjmů v průměru za všechny kraje splněny na 103,04 %. Pouze Středočeský a Pardubický kraj nesplňují své rozpočty. U Středočeského kraje je hlavním důvodem nesplnění pokles splátek půjčených prostředků od zřízených a podobných subjektů o 191 307 tis. Kč. Pardubický kraj má ve skutečnosti o 44 500 tis. Kč nižší splátky půjčených prostředků od podnikatelských subjektů-právnických osob, což se řadí mezi jeden z hlavních důvodů nesplnění stanoveného rozpočtu. Naopak Královéhradecký kraj splňuje nedaňové příjmy na 122,13 %, což v roce 2012 tvoří maximum mezi kraji. V upraveném rozpočtu jsou v tomto kraji přijaté splátky půjčených prostředků nulové, ovšem ve skutečnosti dosahují hodnoty 55 613 tis. Kč. Jedná se o splátky půjčených prostředků od obecně prospěšných společností a podobných subjektů, splátky půjčených prostředků od podnikatelských subjektů, od veřejných rozpočtů územní úrovně a splátky za úhradu dluhů nebo dodávek. V roce 2016 jsou v průměru rozpočty nedaňových příjmů splněny na 121,76 %. V roce 2016 nesplňuje nedaňové příjmy pouze Ústecký kraj a to o 3 674 tis. Kč. Tento rozdíl je zapříčiněn zejména poklesem výnosů z finančního majetku.

Tab. 3.6 – *Rozpočet nedaňových příjmů krajů a jejich plnění ve vybraných letech*

Kraj	2012				2016			
	Schválený rozpočet v tis. Kč	Rozpočet po změnách v tis. Kč	Skutečnost v tis. Kč	Plnění z upr. rozpočtu v %	Schválený rozpočet v tis. Kč	Rozpočet po změnách v tis. Kč	Skutečnost v tis. Kč	Plnění z upr. rozpočtu v %
Karlovarský	91 433	574 422	615 345	107,12	89 810	198 447	521 977	263,03
Ústecký	341 233	408 032	410 889	100,70	398 432	522 286	518 612	99,30
Plzeňský	200 349	289 610	294 089	101,55	43 814	117 678	131 537	111,78
Liberecký	166 991	330 072	353 309	107,04	61 188	180 300	219 381	121,68
Středočeský	381 277	526 220	338 546	64,34	507 922	324 107	358 102	110,49
Jihočeský	91 037	169 388	178 618	105,45	119 935	153 374	177 447	115,70
Královéhradecký	213 741	290 458	354 730	122,13	230 629	359 276	375 360	104,48
Pardubický	124 498	239 587	223 894	93,45	75 723	181 380	213 727	117,83
Vysočina	278 405	339 341	347 853	102,51	253 344	324 936	344 950	106,16
Olomoucký	240 867	306 442	331 636	108,22	299 884	327 709	379 044	115,66
Jihomoravský	354 427	390 084	439 173	112,58	347 866	387 259	428 530	110,66
Moravskoslezský	169 400	218 761	247 439	113,11	140 391	209 183	221 208	105,75
Zlínský	436 866	331 087	335 495	101,33	246 974	293 897	295 046	100,39
Průměr	237 733	339 500	343 924	103,04	216 609	275 372	321 917	121,76
Směrodatná odchylka	108 715	109 879	104 227	13,08	138 578	109 671	120 332	41,28

Zdroj: MONITOR, vlastní zpracování

Naprostým extrémem v roce 2016 je Karlovarský kraj, který má ve skutečnosti nedaňové příjmy téměř trojnásobné. K vyššímu splnění dochází jak v případě přijatých sankčních plateb a vratek transferů, příjmů z prodeje nekapitálového majetku a ostatních nedaňových příjmů, příjmů z vlastní činnosti a odvodů přebytků organizací s přímým vztahem. Největší rozdíl oproti upravenému rozpočtu je zaznamenán u přijatých splátek půjčených prostředků. Zásadní rozdíl je zde ve splátkách půjčených prostředků od příspěvkových organizací o 272 993 tis. Kč. U většiny krajů lze konstatovat, že splnění rozpočtu nedaňových příjmů v roce 2016 oproti roku 2012 je vyšší.

3.3.3 Analýza kapitálových příjmů

Kapitálové příjmy krajů jsou především závislé na výši majetku kraje, který může kraj prodat. Tvoří nejmenší složku celkových příjmů. Průměrně tvoří kapitálové příjmy v roce 2012 – 0,30 %, 2013 – 0,21 %, 2014 – 0,22 %, 2015 – 0,18 % a v roce 2016 – 0,37 % celkových příjmů. Při přepočtu na 1 obyvatele je z tabulky 3.7 viditelné, že hodnoty jsou oproti ostatním druhům příjmů velice nízké. U nejnižší hodnoty nedaňových příjmů na 1 obyvatele nelze určit kraj, který by na tom byl za sledované období nejhůře ve všech letech jako u ostatních druhů příjmů.

Tab. 3.7 - Vývoj kapitálových příjmů krajů na 1 obyvatele za období 2012-2016 v tis. Kč

Kraj	2012	2013	2014	2015	2016	Průměr
Karlovarský	0,0043	0,0066	0,0017	0,0336	0,0421	0,0177
Ústecký	0,0772	0,0639	0,1514	0,1426	0,2658	0,1402
Plzeňský	0,0460	0,0109	0,0161	0,0289	0,0071	0,0218
Liberecký	0,0444	0,0583	0,0330	0,0076	0,0627	0,0412
Středočeský	0,0051	0,0033	0,0042	0,0044	0,0202	0,0074
Jihočeský	0,0171	0,0507	0,0056	0,0057	0,0381	0,0235
Královéhradecký	0,0720	0,0876	0,0195	0,0541	0,0337	0,0534
Pardubický	0,0295	0,0022	0,0181	0,0007	0,0182	0,0137
Vysočina	0,0316	0,0698	0,0335	0,0939	0,0256	0,0509
Olomoucký	0,0397	0,0075	0,0102	0,0241	0,1566	0,0476
Jihomoravský	0,0483	0,0192	0,0497	0,0029	0,0764	0,0393
Moravskoslezský	0,0553	0,0358	0,0663	0,0392	0,0493	0,0492
Zlínský	0,1164	0,0065	0,0460	0,0116	0,0767	0,0514
Průměr	0,0451	0,0325	0,0350	0,0346	0,0671	0,0429
Směrodatná odchylka	0,03	0,03	0,04	0,04	0,07	0,03

Zdroj: MONITOR, vlastní zpracování

V případě nejvyšších hodnot na 1 obyvatele lze vyzorovat, že je na tom převážně nejlépe Ústecký kraj. Rozptyl hodnot v jednotlivých letech je dán směrodatnou odchylkou.

Co se týče plnění rozpočtů kapitálových příjmů, které zachycuje tabulka 3.8, tak v roce 2012 splňují kraje v průměru rozpočet kapitálových příjmů na 108,11 %. O polovinu menší kapitálové příjmy, než původně plánoval má kraj Karlovarský. Nejvýrazněji nesplňuje příjmy z prodeje ostatních nemovitostí a jejich částí o 1 488 tis. Kč. Naopak dvojnásobně splňuje rozpočet Plzeňský kraj. K navýšení dochází u příjmů z prodeje majetkových podílů a příjmů z prodeje pozemků, ostatních nemovitostí a ostatního hmotného dlouhodobého majetku. V roce 2016 dochází v průměru k výraznému navýšení plnění rozpočtů kapitálových příjmů. V průměru v tomto roce kraje splňují své rozpočty kapitálových příjmů na 442,38 %. Na tomto vysokém procentu se nejvíce podílí zejména Liberecký a Plzeňský kraj. Liberecký kraj přesahuje plnění např. u příjmů z prodeje dlouhodobého majetku (kromě drobného) a to o částku 26 924 tis. Kč. V procentuálním plnění rozpočtu tato skutečnost znamená největší odchylku ze všech druhů příjmů.

Tab. 3.8 – Rozpočet kapitálových příjmů krajů a jejich plnění ve vybraných letech

Kraj	2012				2016			
	Schválený rozpočet v tis. Kč	Rozpočet po změnách v tis. Kč	Skutečnost v tis. Kč	Plnění z upr. rozpočtu v %	Schválený rozpočet v tis. Kč	Rozpočet po změnách v tis. Kč	Skutečnost v tis. Kč	Plnění z upr. rozpočtu v %
Karlovarský	2 000	2 612	1 284	49,16	500	12 911	12 541	97,13
Ústecký	73 424	77 944	63 396	81,34	150 318	220 151	218 297	99,16
Plzeňský	13 000	13 000	26 606	204,66	600	745	4 108	551,41
Liberecký	0	19 541	19 548	100,04	0	724	27 648	3 818,78
Středočeský	10 000	10 000	6 784	67,84	10 000	10 000	27 050	270,50
Jihočeský	8 800	10 485	10 954	104,47	5 000	19 287	24 343	126,21
Královéhradecký	18 707	38 844	39 654	102,09	15 000	17 651	18 563	105,17
Pardubický	6 000	10 149	15 239	150,15	0	9 318	9 413	101,02
Vysočina	21 000	25 065	16 064	64,09	22 000	23 809	13 009	54,64
Olomoucký	13 800	14 334	25 171	175,60	54 900	54 900	99 286	180,85
Jihomoravský	216 250	56 716	56 901	100,33	15 130	61 790	90 007	145,67
Moravskoslezský	79 409	66 776	66 888	100,17	40 980	59 593	59 593	100,00
Zlínský	20 064	64 413	67 946	105,48	18 603	44 607	44 794	100,42
Průměr	37 112	31 529	32 033	108,11	25 618	41 191	49 896	442,38
Směrodatná odchylka	57 060	25 100	23 141	42,65	39 387	55 738	56 616	982,53

Zdroj: MONITOR, vlastní zpracování

Plzeňský kraj, který se také výrazně odchyľuje od plánovaného rozpočtu kapitálových příjmů zaznamenává největší nárůst ve stejné oblasti jako Liberecký kraj a to o 3 363 tis. Kč. Opakem těchto krajů je v roce 2016 kraj Vysočina. Ten jako jediný nedosahuje plánované výše kapitálových příjmů, a to o polovinu. Pokles nastává u příjmů z prodeje dlouhodobého majetku (kromě drobného) o 10 800 tis. Kč.

3.3.4 Analýza přijatých transferů

Přijaté transfery se dají rozdělit na investiční přijaté transfery a neinvestiční přijaté transfery. Investiční přijaté transfery tvoří transfery od veřejných rozpočtů ústřední úrovně a transfery od veřejných rozpočtů územní úrovně (obce a regionální rady). Neinvestiční přijaté transfery tvoří transfery od veřejných rozpočtů ústřední úrovně, územní úrovně, ze zahraničí a převody z vlastních fondů a ve vztahu k útvarům bez plné právní subjektivity. Přijaté transfery představují nejvýznamnější složku celkových příjmů. V průměru činí ve všech sledovaných letech více než 60 % celkových příjmů. Konkrétně dosahují následujících průměrných hodnot: 2012 – 62,24 %, 2013 – 62,39 %, 2014 – 62,21 %, 2015 – 62,01 %, 2016 – 61,39 % celkových příjmů. V následující tabulce jsou přijaté transfery opět přepočítány na 1 obyvatele.

Tab. 3.9 - Vývoj přijatých transferů krajů na 1 obyvatele za období 2012-2016 v tis. Kč

Kraj	2012	2013	2014	2015	2016	Průměr
Karlovarský	9,45	9,69	10,16	12,82	11,82	10,79
Ústecký	9,24	10,61	9,95	10,48	11,41	10,34
Plzeňský	9,31	9,91	9,98	10,79	10,49	10,10
Liberecký	9,73	9,50	9,97	12,19	11,63	10,61
Středočeský	8,20	8,64	8,70	9,78	10,14	9,09
Jihočeský	10,13	9,42	10,02	12,58	11,76	10,78
Královéhradecký	9,67	10,04	10,71	12,48	12,17	11,01
Pardubický	9,28	9,36	10,46	12,46	11,66	10,64
Vysočina	9,97	9,50	10,62	11,91	11,70	10,74
Olomoucký	9,32	9,44	10,53	12,02	11,50	10,56
Jihomoravský	8,89	8,71	9,64	10,17	10,55	9,59
Moravskoslezský	9,57	9,44	10,03	11,35	12,01	10,48
Zlínský	9,50	9,85	10,03	11,46	11,31	10,43
Průměr	9,40	9,55	10,06	11,58	11,40	10,40
Směrodatná odchylka	0,47	0,50	0,50	0,96	0,60	0,51

Zdroj: MONITOR, vlastní zpracování

Z tabulky lze vyzorovat, že průměrné přijaté transfery za všechny kraje mají rostoucí trend. Ve všech sledovaných letech má Středočeský kraj nejnižší přijaté transfery na 1 obyvatele. V případě nejvyšších hodnot je situace různorodá.

Z tabulky 3.10, která opět představuje náhled na plnění rozpočtu tentokrát přijatých transferů lze vyčíst, že stejně jako u daňových příjmů, tak také přijaté transfery nejsou příliš od upraveného rozpočtu odchýleny. V roce 2012 splňují kraje rozpočet přijatých transferů průměrně na 98,39 %. Jediným krajem, který se při nesplnění rozpočtu dostává pod 90 % je Karlovarský kraj. K nenaplnění dochází hlavně u dotací na programy spolufinancované EU o 1 041 tis. Kč. Nejvyšší navýšení skutečného rozpočtu má kraj Vysočina. Kraj získává více prostředků na neinvestiční transfery od veřejných rozpočtů ústřední úrovně a to o 7 233 tis. Kč, což se na tomto zvýšení výrazně podílí. V roce 2016 je rozpočet těchto příjmů splněn průměrně na 99,81 %. Krajem, který nejvýrazněji nesplňuje rozpočet v tomto roce je Olomoucký kraj. K výraznému nesplnění dochází u investičních přijatých transferů o 90 647 tis. Kč.

Tab. 3.10 - Rozpočet přijatých transferů krajů a jejich plnění ve vybraných letech

Kraj	2012				2016			
	Schválený rozpočet v tis. Kč	Rozpočet po změnách v tis. Kč	Skutečnost v tis. Kč	Plnění z upr. rozpočtu v %	Schválený rozpočet v tis. Kč	Rozpočet po změnách v tis. Kč	Skutečnost v tis. Kč	Plnění z upr. rozpočtu v %
Karlovarský	3 178 207	3 375 635	2 815 132	83,40	2 306 644	3 519 877	3 521 201	100,04
Ústecký	7 621 308	7 661 579	7 592 178	99,09	8 896 314	9 417 025	9 375 098	99,55
Plzeňský	1 040 037	5 508 864	5 386 954	97,79	308 196	6 075 814	6 070 862	99,92
Liberecký	84 887	4 289 139	4 288 611	99,99	87 889	5 122 643	5 123 921	100,02
Středočeský	8 885 559	11 000 269	10 974 853	99,77	11 012 226	13 559 361	13 576 534	100,13
Jihočeský	7 008 957	6 473 064	6 473 064	100,00	6 227 315	7 513 905	7 513 556	100,00
Královéhradecký	72 553	5 324 322	5 324 322	100,00	74 899	6 702 413	6 702 413	100,00
Pardubický	288 954	4 797 291	4 796 626	99,99	230 229	6 035 164	6 027 175	99,87
Vysočina	3 800 508	5 065 407	5 072 424	100,14	4 033 176	5 953 784	5 954 593	100,01
Olomoucký	73 669	5 909 755	5 910 850	100,02	76 028	7 384 757	7 292 987	98,76
Jihomoravský	111 100	10 478 760	10 478 847	100,01	127 577	12 432 344	12 432 217	100,00
Moravskoslezský	2 139 590	11 611 356	11 574 909	99,69	2 541 011	14 562 171	14 534 133	99,81
Zlínský	5 405 587	5 591 803	5 544 535	99,15	5 098 673	6 640 099	6 604 364	99,46
Průměr	3 054 686	6 699 019	6 633 331	98,39	3 155 398	8 070 720	8 056 081	99,81
Směrodatná odchylka	3 093 381	2 574 858	2 629 153	4,37	3 551 616	3 279 374	3 279 118	0,36

Zdroj: MONITOR, vlastní zpracování

Nejvíce přesahuje skutečné plnění rozpočtu přijatých transferů v roce 2016 kraj Středočeský. Jedná se o největší překročení rozpočtu těchto příjmů v daném roce, ale rozdíl je oproti ostatním rozpočtům jiných druhů příjmů nepatrný. Lze vypožorovat, že nejvyšší hodnoty v roce 2012 a 2016 jsou téměř totožné.

3.4 Analýza výdajů krajů

Výdaje územních rozpočtů se člení podle různých hledisek. Závazné je členění výdajů podle rozpočtové skladby. Toto členění umožňuje srovnání objemu, struktury a vývoje výdajů z prostorového i časového hlediska. Výdaje krajů se za sledované období v průměru pohybují od 5 do 19 mld. Kč. Podobně jako u příjmů i v oblasti výdajů se kraje mohou rozdělit do tří skupin dle průměrných hodnot výdajů za sledované období. První skupinu s průměrnými celkovými výdaji od 5 do 10 mld. Kč tvoří Karlovarský, Plzeňský, Liberecký, Královéhradecký, Pardubický, Zlínský kraj a Vysočina. Druhou skupinu s průměrnými výdaji od 10 do 15 mld. Kč zastupují Ústecký, Jihočeský a Olomoucký kraj. Do poslední skupiny s průměrnými výdaji nad 15 mld. Kč spadají Středočeský, Jihomoravský a Moravskoslezský kraj. Z meziročního porovnání výdajů krajů v následující tabulce je viditelné, že výdaje krajů se v průměru každoročně nezvyšují.

Tab. 3.11 – Meziroční porovnání celkových výdajů krajů v ČR v %

Kraj	Index 2013/2012	Index 2014/2013	Index 2015/2014	Index 2016/2015	Index 2016/2012
Karlovarský	-11,74	3,71	22,93	-11,94	-0,92
Ústecký	0,00	-1,36	6,20	5,42	10,43
Plzeňský	1,28	-1,30	3,86	3,12	7,06
Liberecký	-1,71	1,37	13,05	-7,30	4,41
Středočeský	-1,94	1,52	11,76	0,70	12,03
Jihočeský	-3,70	5,55	16,71	-9,25	7,65
Královéhradecký	-0,42	4,96	12,19	-1,40	15,61
Pardubický	-0,24	12,23	13,29	-6,67	18,38
Vysočina	-0,85	8,82	11,60	-6,20	12,95
Olomoucký	-4,14	3,27	13,03	-2,24	9,39
Jihomoravský	-1,26	7,39	7,65	3,25	17,86
Moravskoslezský	0,55	3,10	19,09	-12,93	7,49
Zlínský	1,77	0,92	8,72	-4,70	6,41
Průměr	-1,72	3,86	12,31	-3,86	9,90
Směrodatná odchylka	3,33	3,79	4,99	5,67	5,27

Zdroj: MONITOR, vlastní zpracování

V roce 2013 oproti roku 2012 poklesly průměrné výdaje krajů o 1,72 %, v roce 2014 se oproti 2013 naopak zvýšily a to o 3,86 %, v roce 2015 došlo k největšímu meziročnímu nárůstu o 12,31 % a v roce 2016 oproti 2015 opět poklesly a to o 3,86 %. Při srovnání roku 2016 a 2012 došlo k navýšení průměrných výdajů, a to o necelých 10 %. Z meziročního porovnání celkových příjmů a výdajů je zřejmé, že meziročně dochází v průměru k nárůstu celkových příjmů krajů, ale u celkových výdajů toto nelze potvrdit. Mezi rokem 2012/2013 a 2015/2016 dochází k poklesu celkových výdajů, a ne k jejich meziročnímu růstu.

3.4.1 Analýza běžných výdajů

Běžné výdaje tvoří převážnou část celkových výdajů. V průměru činí za všechny kraje více než 80 %. Konkrétně dosahují následujících průměrných hodnot: 2012 – 86,51 %, 2013 – 88,89 %, 2014 – 86,75 %, 2015 – 80,83 %, 2016 – 90,40 % celkových výdajů. V tabulce 3.12 jsou běžné výdaje přepočítány na 1 obyvatele. Lze vypořádat, že běžné výdaje za všechny kraje mají v průměru rostoucí charakter. Co se týče nejnižších hodnot a nejvyšších hodnot na 1 obyvatele je situace různorodá. Od roku 2014 má nejnižší běžné výdaje na 1 obyvatele Jihomoravský kraj. Rozptyl hodnot je dán směrodatnou odchylkou. Odchýlení hodnot od průměru je mírně kolísavé. V letech 2012 a 2014 dochází ke stejnému rozptylu.

Tab. 3.12 - Vývoj běžných výdajů krajů na 1 obyvatele za období 2012-2016 v tis. Kč

Kraj	2012	2013	2014	2015	2016	Průměr
Karlovarský	14,06	15,29	14,68	15,69	16,57	15,26
Ústecký	13,73	14,75	14,00	14,80	16,18	14,69
Plzeňský	14,01	13,53	14,14	15,03	15,82	14,50
Liberecký	14,43	13,58	13,74	14,37	15,35	14,30
Středočeský	11,67	12,03	12,45	13,19	14,27	12,72
Jihočeský	14,35	14,47	14,53	16,19	16,69	15,24
Královéhradecký	14,69	14,58	14,83	15,38	16,39	15,17
Pardubický	13,40	13,18	13,47	14,73	15,19	13,99
Vysočina	14,19	14,77	15,66	16,18	16,49	15,46
Olomoucký	14,00	14,07	14,07	15,32	16,01	14,69
Jihomoravský	11,97	12,03	12,28	13,15	13,89	12,66
Moravskoslezský	12,32	12,32	12,51	13,52	13,96	12,93
Zlínský	12,67	12,71	13,21	13,93	14,59	13,42
Průměr	13,50	13,64	13,81	14,73	15,49	14,23
Směrodatná odchylka	0,97	1,08	0,97	1,00	0,98	0,97

Zdroj: MONITOR, vlastní zpracování

V tabulce 3.13, která opět zachycuje přehled plnění rozpočtu běžných výdajů lze vidět, že v roce 2012 ani v roce 2016 nedochází k stoprocentnímu splnění žádného z rozpočtů krajů. V roce 2012 splňují kraje své rozpočty běžných výdajů v průměru na 95,58 %. V roce 2012 se nejméně odchyľuje od upraveného rozpočtu Středočeský kraj. Snížení výdajů se projevuje ve všech složkách běžných výdajů, ale nejvýrazněji u ostatních neinvestičních výdajů o 267 937 tis. Kč. Nejvíce se od plánovaného rozpočtu odchyľuje kraj Vysočina. Stejně jako v případě Středočeského kraje i zde výdaje poklesly oproti všem složkám a nejvíce opět u ostatních neinvestičních výdajů o 305 879 tis. Kč.

V roce 2016 je situace podobná jako v roce 2012. Opět žádný z krajů nesplňuje rozpočet běžných výdajů. V průměru kraje splňují své rozpočty na 96,05 %. Nejvíce se upravenému rozpočtu přibližuje Jihomoravský kraj, který splňuje rozpočet téměř na 99 %. K největšímu rozdílu dochází v případě ostatních neinvestičních výdajů. Rozdíl skutečných výdajů oproti upravenému rozpočtu činí 54 626 tis. Kč.

Tab. 3.13 - Rozpočet běžných výdajů krajů a jejich plnění ve vybraných letech

Kraj	2012				2016			
	Schválený rozpočet v tis. Kč	Rozpočet po změnách v tis. Kč	Skutečnost v tis. Kč	Plnění z upr. rozpočtu v %	Schválený rozpočet v tis. Kč	Rozpočet po změnách v tis. Kč	Skutečnost v tis. Kč	Plnění z upr. rozpočtu v %
Karlovarský	3 717 938	4 398 460	4 171 631	94,84	4 131 103	5 311 141	4 917 877	92,60
Ústecký	10 415 435	11 627 260	11 281 099	97,02	13 010 354	13 968 852	13 293 479	95,17
Plzeňský	3 430 634	8 380 553	8 104 007	96,70	3 466 322	9 292 815	9 154 864	98,52
Liberecký	2 136 130	6 774 705	6 358 365	93,85	2 194 410	7 273 486	6 765 274	93,01
Středočeský	14 716 882	16 068 756	15 626 395	97,25	17 823 237	20 277 295	19 109 375	94,24
Jihočeský	9 510 740	9 602 993	9 163 403	95,42	9 791 621	10 892 131	10 662 038	97,89
Královéhradecký	2 807 477	8 335 386	8 090 957	97,07	2 862 333	9 285 668	9 028 836	97,23
Pardubický	2 349 530	7 294 471	6 927 686	94,97	2 440 306	8 188 763	7 853 424	95,90
Vysočina	6 693 835	7 731 707	7 219 931	93,38	7 222 125	8 810 237	8 393 129	95,27
Olomoucký	3 287 321	9 373 092	8 874 534	94,68	3 418 695	10 482 380	10 151 978	96,85
Jihomoravský	4 461 127	14 508 125	14 107 200	97,24	4 759 489	16 559 752	16 375 286	98,89
Moravskoslezský	4 787 612	15 847 528	14 909 261	94,08	5 123 867	17 786 845	16 889 752	94,96
Zlínský	7 206 794	7 700 982	7 392 567	96,00	7 474 893	8 680 738	8 518 756	98,13
Průměr	5 809 343	9 818 771	9 402 080	95,58	6 439 904	11 293 085	10 854 928	96,05
Směrodatná odchylka	3 623 898	3 497 714	3 397 099	1,33	4 475 097	4 307 398	4 115 945	1,98

Zdroj: MONITOR, vlastní zpracování

Karlovarský kraj se od rozpočtu odchyľuje nejvíce. K největšímu rozdílu dochází opět v případě ostatních neinvestičních výdajů a to o 273 991 tis. Kč.

3.4.2 Analýza kapitálových výdajů

Kapitálové výdaje jsou v porovnání s běžnými výdaji mnohonásobně nižší. V průměru činí v roce 2012 – 13,49 %, v roce 2013 – 11,11 %, v roce 2014 – 13,25 %, v roce 2015 – 19,17 % a v roce 2016 – 9,60 % celkových výdajů. Při přepočtu kapitálových výdajů na 1 obyvatele, což je znázorněno v tabulce 3.14, lze vidět, že průměrně mají kapitálové výdaje za sledované období mírně kolísavý charakter. Dále zde nelze určit kraj, který má za toto období nejčastěji nejnižší nebo nejvyšší kapitálové výdaje na 1 obyvatele. Směrodatná odchylka má v tomto případě rovněž kolísavý charakter.

Tab. 3.14 - Vývoj kapitálových výdajů krajů na 1 obyvatele za období 2012-2016 v tis. Kč

Kraj	2012	2013	2014	2015	2016	Průměr
Karlovarský	4,95	1,48	2,71	5,69	2,26	3,42
Ústecký	1,94	0,92	1,46	1,62	1,12	1,41
Plzeňský	2,48	3,16	2,34	2,09	1,83	2,38
Liberecký	1,51	2,08	2,14	3,58	1,29	2,12
Středočeský	2,07	1,45	1,23	2,10	1,12	1,60
Jihočeský	2,58	1,83	2,67	3,89	1,53	2,50
Královéhradecký	1,32	1,36	1,90	3,39	2,11	2,02
Pardubický	0,85	1,03	2,49	3,35	1,68	1,88
Vysočina	2,90	2,17	2,77	4,39	2,80	3,00
Olomoucký	2,30	1,55	2,06	2,92	1,81	2,13
Jihomoravský	1,46	1,22	1,95	2,17	1,93	1,75
Moravskoslezský	1,58	1,66	1,90	3,64	0,99	1,95
Zlínský	2,19	2,41	2,04	2,66	1,21	2,10
Průměr	2,16	1,72	2,13	3,19	1,67	2,17
Směrodatná odchylka	0,97	0,59	0,45	1,07	0,51	0,53

Zdroj: MONITOR, vlastní zpracování

Z tabulky 3.15, která opět představuje náhled na plnění rozpočtu tentokrát kapitálových výdajů lze vypožorovat, že stejně jako u běžných výdajů ani v případě kapitálových výdajů není splněn žádný plánovaný rozpočet. V roce 2012 jsou rozpočty těchto výdajů splněny průměrně na 74,47 %. Nejvíce se v roce 2012 svým plánovaným kapitálovým výdajům přibližuje Olomoucký kraj, který splňuje rozpočet na 92,20 %. K největšímu nesplnění u tohoto kraje dochází v případě investičních transferů veřejným rozpočtům územní úrovně o 20 561 tis. Kč, ostatních kapitálových výdajů o 10 400 tis. Kč aj. O polovinu méně vydává ze svého rozpočtu oproti upravenému v roce 2012 Liberecký kraj. O polovinu méně vydává tento kraj na investiční nákupy a související výdaje (pořízení dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku, pozemků) v součtu o 488 914 tis. Kč. Dále vydává méně v oblasti

ostatních kapitálových výdajů o 52 580 tis. Kč a investičních transferech zejména příspěvkovým a podobným organizacím a veřejným rozpočtům územní úrovně v součtu o 108 019 tis. Kč.

Nejvíce se svému rozpočtu kapitálových výdajů v roce 2016 přibližuje Plzeňský kraj, který splnil rozpočet na 91,15 %. Nejvíce se tento kraj odchyluje u ostatních kapitálových výdajů, které plánoval ve výši 28 0736 tis. Kč a ve skutečnosti jsou nulové. Rovněž nesplňuje plánované výdaje v oblasti investičních nákupů, investičních půjčených prostředků, investičních transferů a ostatních kapitálových výdajů. Naopak nejvíce se odchyluje od plnění svého rozpočtu Liberecký kraj, stejně jako v roce 2012. Splňuje plánovaný rozpočet pouze na 38,97 %, což je za vybrané roky nejméně ze všech posuzovaných rozpočtů. Oproti plánu má ve skutečnosti tento kraj nulové kapitálové výdaje v oblasti investičních půjčených prostředků, nákupu akcií a majetkových podílů a ostatních kapitálových výdajů.

Tab. 3.15 - *Rozpočet kapitálových výdajů krajů v ČR a jejich plnění ve vybraných letech*

Kraj	2012				2016			
	Schválený rozpočet v tis. Kč	Rozpočet po změnách v tis. Kč	Skutečnost v tis. Kč	Plnění z upr. rozpočtu v %	Schválený rozpočet v tis. Kč	Rozpočet po změnách v tis. Kč	Skutečnost v tis. Kč	Plnění z upr. rozpočtu v %
Karlovarský	1 726 513	2 226 629	1 467 859	65,92	372 591	903 202	669 729	74,15
Ústecký	1 893 934	1 924 547	1 591 276	82,68	636 130	1 687 775	921 511	54,60
Plzeňský	1 326 012	1 728 672	1 434 975	83,01	1 005 555	1 160 480	1 057 801	91,15
Liberecký	144 873	1 313 386	663 874	50,55	318 792	1 454 459	566 778	38,97
Středočeský	1 612 908	3 336 942	2 775 637	83,18	1 254 924	2 713 016	1 505 530	55,49
Jihočeský	2 849 996	2 190 926	1 646 827	75,17	1 908 258	1 258 796	975 698	77,51
Královéhradecký	387 523	1 291 760	725 725	56,18	801 340	2 726 461	1 164 048	42,69
Pardubický	515 266	684 228	441 622	64,54	631 768	1 822 539	870 110	47,74
Vysočina	1 407 929	1 924 147	1 473 701	76,59	1 026 889	1 808 674	1 426 220	78,85
Olomoucký	964 743	1 578 525	1 455 349	92,20	861 910	1 460 154	1 147 991	78,62
Jihomoravský	1 551 776	2 159 463	1 715 539	79,44	1 237 348	2 703 604	2 273 842	84,10
Moravskoslezský	4 231 791	2 858 339	1 912 375	66,91	1 689 119	2 321 284	1 192 562	51,38
Zlínský	2 056 667	1 390 391	1 276 382	91,80	822 633	926 383	705 923	76,20
Průměr	1 589 995	1 892 920	1 429 319	74,47	966 712	1 765 141	1 113 673	65,49
Směrodatná odchylka	1 040 732	669 499	574 150	12,39	449 201	637 409	428 595	16,74

Zdroj: MONITOR, vlastní zpracování

V roce 2016 jsou rozpočty kapitálových výdajů splněny v průměru na 65,49 %.

3.5 Analýza výdajů krajů na kulturu

Kultura přispívá k pocitu příslušnosti občanů k regionu, městu či obci a k jejich identifikaci se společenstvím lidí. Z tohoto hlediska může kultura pozitivně ovlivňovat budoucnost regionu, a to motivací mladých lidí k setrvání v rodném regionu a přispět tak k jeho vývojové stabilitě. Celkové výdaje na kulturu dle odvětvového hlediska zahrnují výdaje na kulturu, ochranu památek a péči o kulturní dědictví a národní a historické povědomí a na sdělovací prostředky. Průměrné výdaje krajů v odvětví kultury za období 2012-2016 činí 249 034 tis. Kč. V průměru nejméně vydává na odvětví kultury ze svého rozpočtu Karlovarský kraj 146 646 tis. Kč a nejvíce Středočeský kraj 389 864 tis. Kč.

Při meziročním srovnání průměrných výdajů krajů v odvětví kultury za sledované období je zřejmé, že průměrné výdaje krajů se meziročně nezvyšovaly, viz tabulka 3.16. **Hypotézu č. 1 tudíž nelze potvrdit**, jelikož v roce 2014 oproti roku 2013 a v roce 2016 oproti 2015 dochází k poklesu průměrných výdajů v odvětví kultury. V roce 2014 se na průměrném poklesu výdajů v odvětví kultury výrazně podílí Zlínský kraj. Mezi kraji se nenajde žádný kraj, jehož výdaje v odvětví kultury jsou vždy meziročně klesající nebo naopak rostoucí.

Tab. 3.16 - Meziroční porovnání průměrných výdajů krajů v odvětví kultury v %

Kraj	Index 2013/2012	Index 2014/2013	Index 2015/2014	Index 2016/2015	Index 2016/2012
Karlovarský	-5,59	24,67	19,16	22,01	71,13
Ústecký	3,20	-13,14	6,59	13,15	8,11
Plzeňský	-14,93	-14,01	23,65	6,60	-3,58
Liberecký	18,43	-18,11	15,24	-4,83	6,35
Středočeský	-28,96	-8,57	95,88	-24,64	-4,12
Jihočeský	-6,93	6,96	6,40	-1,29	4,55
Královéhradecký	8,76	23,74	7,82	-17,95	19,07
Pardubický	10,74	-15,48	14,85	-10,10	-3,36
Vysočina	42,56	-27,62	-1,62	-0,88	0,62
Olomoucký	-19,93	-8,72	19,89	4,78	-8,19
Jihomoravský	-4,39	13,45	45,59	3,54	63,52
Moravskoslezský	16,97	-10,66	20,47	0,23	26,18
Zlínský	59,50	-75,28	7,47	3,95	-55,95
Průměr	6,11	-9,44	21,65	-0,42	9,56
Směrodatná odchylka	23,62	24,61	24,14	11,79	30,78

Zdroj: MONITOR, vlastní zpracování

Za základní měřítko velikosti výdajů v odvětví kultury byl zvolen jejich procentní podíl k celkovým výdajům krajů. Poměr průměrných výdajů v odvětví kultury vzhledem

k celkovým průměrným výdajům krajů je znázorněn v tabulce 3.17. Tato tabulka je zároveň odpovědí na hypotézu č. 2, zda jsou výdaje krajů v odvětví kultury stabilní vzhledem k celkovým výdajům. Za stabilní je, jak již bylo zmíněno v úvodu, považováno, že od zjištěného podílu výdajů na kulturu k celkovým výdajům krajů není zaznamenán výkyv větší než 1 procentní bod. Tuto hypotézu lze potvrdit u všech krajů kromě Karlovarského a Zlínského kraje. U Karlovarského kraje je zaznamenán výkyv větší než 1 procentní bod v roce 2016. Zlínský kraj má v roce 2012 a 2013 výrazně vyšší podíl výdajů na kulturu ve vztahu k celkovým výdajům kraje oproti následujícím rokům. Konkrétní hodnoty výdajů všech krajů za období 2012–2016 jsou uvedeny v příloze č. 6.

Tab. 3.17 – Podíl výdajů na odvětví kultury ve vztahu k celkovým výdajům krajů v %

Kraj	2012	2013	2014	2015	2016	Průměr
Karlovarský	2,09	2,23	2,68	2,60	3,62	2,64
Ústecký	1,87	1,93	1,70	1,71	1,83	1,81
Plzeňský	3,45	2,90	2,53	3,01	3,11	3,00
Liberecký	1,96	2,36	1,91	1,94	1,99	2,03
Středočeský	2,31	1,67	1,51	2,50	1,97	1,99
Jihočeský	2,49	2,41	2,44	2,22	2,42	2,40
Královéhradecký	2,07	2,26	2,67	2,57	2,14	2,34
Pardubický	2,06	2,28	1,72	1,74	1,68	1,90
Vysočina	2,08	2,70	1,99	1,75	1,85	2,07
Olomoucký	2,81	2,34	2,07	2,20	2,36	2,36
Jihomoravský	1,29	1,25	1,32	1,78	1,79	1,49
Moravskoslezský	1,47	1,71	1,48	1,50	1,72	1,58
Zlínský	5,79	9,08	2,22	2,20	2,40	4,34
Průměr	2,44	2,70	2,02	2,13	2,22	2,31
Směrodatná odchylka	1,10	1,89	0,45	0,43	0,55	0,88

Zdroj: MONITOR, vlastní zpracování

Průměrný podíl výdajů krajů na odvětví kultury na celkových výdajích je za sledované období 2,31 %. Největší průměrný podíl vykazuje se svou výší 9,08 % Zlínský kraj v roce 2013 a nejmenší podíl je zaznamenán u Jihomoravského kraje, který se podílel 1,25 % v roce 2013.

3.6 Zhodnocení a návrhy k analýze příjmů a výdajů krajů

Zhodnocení: V případě přepočtu jednotlivých druhů příjmů na 1 obyvatele lze vyvodit závěr, že Moravskoslezský kraj má nejmenší podíl na 1 obyvatele u daňových a nedaňových příjmů za období 2012-2016. U ostatních druhů příjmů a výdajů je situace různorodá. Nelze

jednoznačně potvrdit kraj, který má největší či nejmenší podíl při přepočtu na 1 obyvatele. Zatímco celkové příjmy krajů se meziročně zvyšují, nelze toto potvrdit u výdajů. U meziročního porovnání výdajů dochází k poklesu v roce 2013 a v roce 2016. Co se týče **tvorby a plnění rozpočtů krajů**, lze ze zjištěných výsledků vyvodit, že se v extrémních situacích – nenaplnění či překročení rozpočtů – nejčastěji vyskytuje v součtu za roky 2012 a 2016 Karlovarský kraj. Tento kraj se v extrémních situacích objevuje celkem pětkrát. Za Karlovarským krajem se umístil kraj Vysočina (4 výskyty) a dále pak Olomoucký, Středočeský a Liberecký kraj (3 výskyty). Ostatní kraje se rovněž odchyľují od rozpočtu, ale nedosují v roce 2012 a 2016 extrémů – tímto se rozumí největší splnění či nesplnění dle jednotlivých druhů příjmů a výdajů. K největšímu rozdílu při plnění rozpočtů dochází v roce 2016 v případě kapitálových příjmů. Průměrně jsou rozpočty kapitálových příjmů krajů splněny na 442,38 %. Naopak nejpřesněji splňují kraje rozpočty daňových příjmů v roce 2012, kdy dochází k průměrnému splnění za všechny kraje na 102,12 %.

Návrhy: Vedení výše zmíněných krajů by se mělo zamyslet nad důslednější tvorbou rozpočtů vzhledem k tomu, že rozpočet má odrážet co nejpřesnější podobu příjmů a výdajů, což se těmto krajům příliš nedaří. Mírné odchylky se vždy očekávají, nicméně rozdíly, jakého dosahuje např. Liberecký kraj v případě kapitálových příjmů, kdy splňuje upravený rozpočet na 3 818,78 % nebo Karlovarský kraj, který splňuje rozpočet nedaňových příjmů na 263,03 % jsou extrémní. Výše zmíněné vedení krajů, které má v kompetenci tvorbu rozpočtu a schvalování by mělo rozpočet stanovovat metodicky důmyslněji. Možným řešením je podrobnější analýza příležitosti kraje – ať v oblasti prodeje či pronájmu majetku, splátkách půjčených peněžních prostředků či reálnosti dotací. Nutné je zapracovat dluhovou službu dle úvěrových smluv, plánované investice, rovněž meziroční změny a střednědobý výhled státu zejména v oblasti sdílených daní. Zhodnocení a návrhy krajům v oblasti výdajů na kulturu jsou provedeny v následující kapitole.

4 ZHODNOCENÍ VYBRANÝCH UKAZATELŮ HOSPODAŘENÍ KRAJŮ V LETECH 2012-2016

Tato kapitola je zaměřena na zhodnocení financování kultury v krajích, zejména výdajů na kulturu pomocí ukazatelů, kterými jsou počet obyvatel a počet organizací. Pro tuto kapitolu jsou zvoleny výdaje na kulturu z pododdílu 331 – Kultura, konkrétně čtyři činnosti v tomto pododdílu: § 3315 - činnosti muzeí a galerií, § 3314 - činnosti knihovnické, § 3311 - divadelní činnost a § 3312 – hudební činnost. Kromě výše uvedených činností, na které kraje vydávají prostředky ze svých rozpočtů, vykazují kraje výdaje na filmovou tvorbu, vydavatelskou činnost a ostatní záležitosti kultury. Mezi ostatní záležitosti kultury patří dokumentační, informační, ediční a výstavní činnost a veřejné činnosti (přednášky, semináře, kulturní večery, výstavy, soutěže) v oblasti profesionálního a neprofesionálního umění a zájmových aktivit. Návrhy k systému financování kultury v krajích vychází především ze zjištěných poznatků z dostupných koncepcí v oblasti kultury a výročních zpráv krajů za sledované období od roku 2012 do roku 2016.

4.1 Charakteristika vybraných ukazatelů

Kulturní statky jsou poskytovány občanům. Z tohoto důvodu by měl mít **počet obyvatel** v krajích vliv na výdaje na kulturu. Občané jsou nejen příjemcem kultury, ale také jejich tvůrcem a ochráncem pro budoucí generace. Počet obyvatel krajů je uveden v tabulce 3.1. Výdaje přepočtené na 1 obyvatele jsou v obrázcích uvedeny v Kč z důvodu lepší interpretace.

Každý kraj je svým způsobem specifický a odlišuje se od ostatních. Na rozdíly ve výdajích krajů na kulturu mohou mít vliv svým počtem, velikostí a významností také kulturní organizace. Údaje přepočtené na **počet kulturních organizací** jsou vždy dvojího druhu. Jednak se výdaje na kulturu přepočítávají na všechny organizace působící v dané oblasti a také pouze na organizace zřizované krajem. Každý kraj je zřizovatelem několika kulturních organizací a ze svého rozpočtu vydává podstatnou část také na financování provozu těchto organizací. U těchto organizací je tedy větší předpoklad, že budou závislé na příspěvcích. Ze zjištěné příjmové soběstačnosti některých příspěvkových organizací, jak již bylo zmíněno v úvodu této práce, je zřejmé, že organizace ze svých vlastních příjmů nepokryjí ani náklady na běžných chod organizace. Převážná většina z nich by tedy bez příspěvku zřizovatele nebyla schopna poskytovat veřejné služby v takovém rozsahu, na který jsou nyní obyvatelé

zvyklí.⁴⁶ Přehled kulturních organizací, které zřizují jednotlivé kraje je znázorněn v tabulce 4.1. Počty kulturních organizací jsou určeny z hlediska právní formy a údaje mohou být lehce zavádějící kvůli množství poboček.

Nejčastěji jsou kraje zřizovatelem muzeí a galerií. Celkem za všechny kraje je založeno 90 galerií a muzeí, nejvíce ve Středočeském kraji, kde se nachází dohromady 15 muzeí a galerií. V každém kraji je krajská knihovna, jejichž existenci garantuje zákon č. 257/2001 Sb., o knihovnách a podmínkách provozování veřejných knihovnických a informačních služeb. Divadla, jejichž zřizovatelem je kraj, nalezneme pouze v kraji Plzeňském, Jihočeském, Moravskoslezském a Vysočině. Krajská hudební tělesa jsou pouze ve dvou krajích, a to Jihočeském a Zlínském. Královéhradecký kraj zřizuje dvě hvězdárny, což činí mezi kraji nejvíce.

Tab. 4.1 - Přehled kulturních organizací zřizovaných jednotlivými kraji

Kraj	Divadlo	Hudební těleso	Knihovny	Muzea a galerie	Hvězdárny	Ostatní*	Celkem
Karlovarský	-	-	1	6	-	2	9
Ústecký	-	-	1	9	1	1	12
Plzeňský	1	-	1	9	1	-	12
Liberecký	-	-	1	4	-	-	5
Středočeský	-	-	1	15	-	3	19
Jihočeský	1	1	1	7	1	1	12
Královéhradecký	-	-	1	6	2	1	10
Pardubický	-	-	1	5	-	-	6
Vysočina	1	-	1	7	-	-	9
Olomoucký	-	-	1	5	-	1	7
Jihomoravský	-	-	1	8	1	1	10
Moravskoslezský	1	-	1	4	-	1	7
Zlínský	-	1	1	5	1	1	9
Celkem	4	2	13	90	7	12	128

*Patří zde organizace, které nejsou divadlem, hudebním tělesem, knihovnou, muzeem, galerií či hvězdárnou.

Zdroj: NIPOS, vlastní zpracování

Seznam kulturních organizací zřizovaných jednotlivými kraji je uveden v příloze č. 7. Kromě kulturních organizací, jejichž zřizovatelem je kraj, přispívají vyšší ÚSC také ostatním kulturním organizacím a kulturním aktivitám, které se nacházejí na území krajů, viz příloha

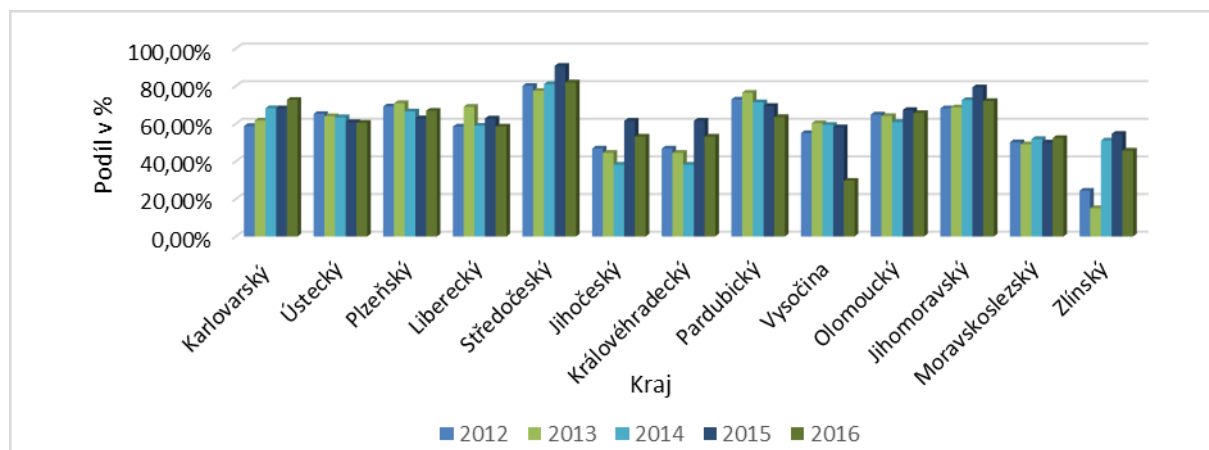
⁴⁶ VRABKOVÁ, I., VAŇKOVÁ, I., BEČICA, J., KRYŠKOVÁ, Š. *Příspěvkové organizace: postavení, úkoly a technická efektivnost*. 2017

č. 8. Celkem se tedy v následujících podkapitolách využívají tři ukazatele: ukazatel č. 1 - počet obyvatel, ukazatel č. 2 – kulturní organizace celkem, ukazatel č. 3 – krajské kulturní organizace působící v dané oblasti. Podrobný rozpis výdajů krajů na jednotlivé činnosti je uveden v příloze č. 9.

4.2 Výdaje krajů na činnost muzeí a galerií

Dle zákona č. 122/2000 Sb., o ochraně sbírek muzejní povahy a o změně některých dalších zákonů, je muzeum definováno následovně: „*Muzeum je instituce, která získává a shromažďuje přírodniny a lidské výtvořiny pro vědecké a studijní účely, zkoumá prostředí, z něhož jsou přírodniny a lidské výtvořiny získávány, z vybraných přírodnin a lidských výtvořin vytváří sbírky, které trvale uchovává, eviduje a odborně zpracovává, umožňuje způsobem zaručujícím rovný přístup všem bez rozdílu jejich využívání a zpřístupňování poskytováním vybraných veřejných služeb, přičemž účelem těchto činností není zpravidla dosažení zisku.*“⁴⁷ Galerie je druh muzea specializovaný na sbírky výtvarného umění. Muzeum i galerie poskytují veřejné služby sloužící k uspokojování kulturních, výchovných, vzdělávacích a informačních potřeb veřejnosti.⁴⁸ Kraje vydávají za období 2012-2016 na činnosti galerií a muzeí průměrně 60,44 % celkových výdajů na kulturu.

Obr. 4.1 – Podíl výdajů na činnosti muzeí a galerií na celkových výdajích na kulturu za období 2012-2016 v %

Zdroj: MONITOR, vlastní zpracování

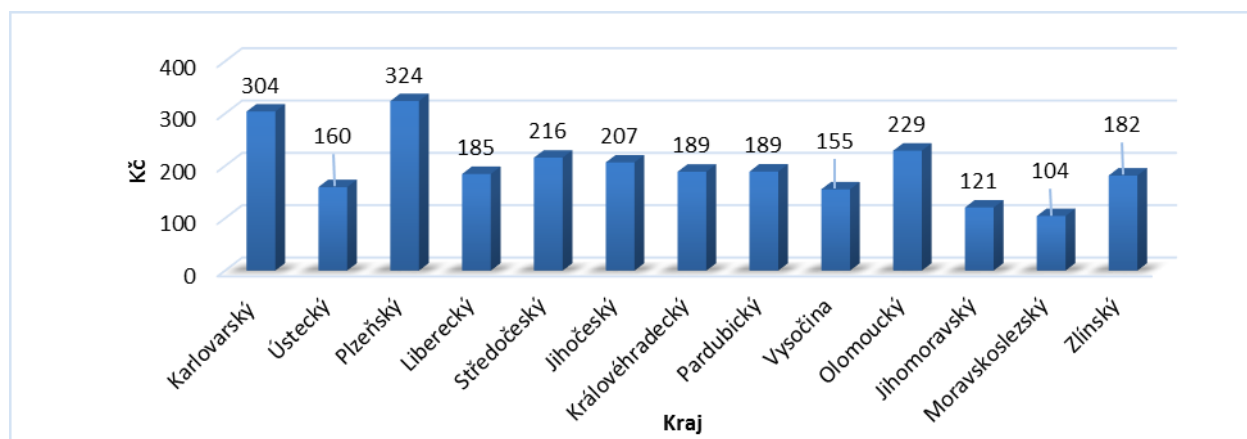
⁴⁷ § 2 odst. 3 zákon č. 122 / 2000 Sb., o ochraně sbírek muzejní povahy a o změně některých dalších zákonů.

⁴⁸ ŠTĚPÁNEK, P. *Obrysy muzeologie: pro historiky umění*. 2002.

Z obrázku 4.1 je patrné, že nejméně za sledované období vydává na činnosti muzeí a galerií Zlínský kraj. V průměru za období 2012-2016 tvoří výdaje Zlínského kraje na tuto činnost 38,13 % celkových výdajů na kulturu. Naopak nejvíce na tuto činnost vydává Středočeský kraj a to 82,23 %.

Na obrázku 4.2 jsou znázorněny průměrné výdaje krajů na činnost muzeí a galerií v přepočtu na jednoho obyvatele za období 2012-2016. Ve sledovaném období činí průměrné výdaje na tuto činnost přepočtené na 1 obyvatele 197 Kč. Zjištěný standard vydávaných prostředků v této činnosti na 1 obyvatele je stanoven v rozmezí 177-217 Kč. Standard splňuje 6 krajů - Liberecký, Středočeský, Jihočeský, Královéhradecký, Pardubický a Zlínský kraj. Méně finančních prostředků na 1 obyvatele, než je zjištěný standard vydávají kraje Ústecký, Vysočina, Jihomoravský a Moravskoslezský. Naopak více finančních prostředků na 1 obyvatele vydává ze svého rozpočtu kraj Karlovarský, Plzeňský a Olomoucký. Nejvyšší průměrné výdaje za období 2012-2016 na činnost muzeí a galerií v přepočtu na 1 obyvatele vykazuje Plzeňský kraj a to 324 Kč. Nejméně v průměru na činnost muzeí a galerií vydává na 1 obyvatele Moravskoslezský kraj 104 Kč. Rozdíl mezi největší a nejmenší hodnotou činí 220 Kč.

Obr. 4.2 - Průměrné výdaje krajů na činnost muzeí a galerií na 1 obyvatele za období 2012-2016 v Kč

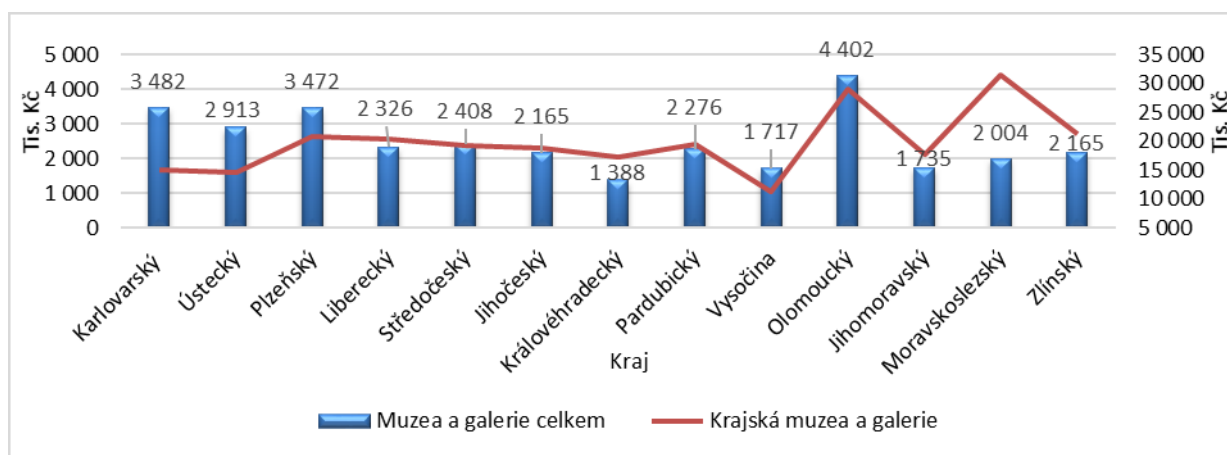
Zdroj: MONITOR, vlastní zpracování

Při přepočtu těchto výdajů na celkový počet muzeí a galerií nacházejících se na území krajů vydávají kraje průměrně 2 496 tis. Kč. Standard vydávaných prostředků na 1 kulturní organizaci se pohybuje v rozmezí 2 246 – 2 746 tis. Kč. Standard splňují 3 kraje – Liberecký, Středočeský a Pardubický. Více finančních prostředků, než je zjištěný standard vydávají na 1 kulturní organizaci čtyři kraje (Karlovarský, Ústecký, Plzeňský, Olomoucký) a méně šest

krajů (Jihočeský, Královéhradecký, Vysočina, Jihomoravský, Moravskoslezský a Zlínský kraj). Nejvíce v přepočtu na jednu organizaci vydává v průměru Olomoucký kraj a to 4 402 tis. Kč a nejméně Královéhradecký kraj, který v průměru na 1 organizaci vydává 1 388 tis. Kč a rozdíl činí 3 014 tis. Kč. Přepočet výdajů krajů na činnost muzeí a galerií na počet muzeí a galerií znázorňuje obrázek 4.3. Osa vlevo se týká hodnot za muzea a galerie celkem, osa vpravo se týká pouze krajských muzeí a galerií.

Obr. 4.3 - Průměrné výdaje krajů na činnost muzeí a galerií na počet muzeí a galerií za období 2012-2016 v tis. Kč

Zdroj: MONITOR, NIPOS, vlastní zpracování

Při přepočtu výdajů krajů na činnosti muzeí a galerií k počtu muzeí a galerií, které zřizují jednotlivé kraje, vydávají kraje v průměru na 1 krajskou organizaci 19 753 tis. Kč. Standard je stanoven v rozmezí 17 778 – 21 728 tis. Kč a splnilo jej 7 krajů – Plzeňský, Liberecký, Středočeský, Jihočeský, Pardubický, Jihomoravský a Zlínský. Kraje Karlovarský, Ústecký, Královéhradecký a Vysočina vydávají na jedno krajské muzeum a galerii méně, než je zjištěný standard a kraje Olomoucký a Moravskoslezský více. Nejvíce finančních prostředků vydává na jednu galerii či muzeum kraj Moravskoslezský 31 556 tis. Kč a nejméně kraj Vysočina 11 283 tis. Kč. Rozdíl mezi nejvyšší a nejnižší částkou činí 20 273 tis. Kč.

4.2.1 Zhodnocení a návrhy financování činnosti muzeí a galerií

Zhodnocení: Ze zjištěných výsledků lze potvrdit rozdílnost ve financování muzeí a galerií. Na tuto činnost vydávají kraje za období 2012-2016 nejvíce prostředků ve vztahu k celkovým výdajům na kulturu a to konkrétně 60, 44 %. Z tabulky 4.2 je zřejmé, že v případě přepočtu výdajů na činnost muzeí a galerií pomocí prvního ukazatele (počet obyvatel) splňuje standard 6 krajů, 4 kraje vydávají méně prostředků, než je zjištěný standard a tři kraje více. Rozdíl

mezi nejvyšší a nejnižší zjištěnou hodnotou činí 220 Kč. Při přepočtu výdajů krajů na tuto činnost pomocí druhého ukazatele (počet organizací celkem) je zjištěno, že standard splňují 3 kraje, šest krajů vydává méně finančních prostředků, než je zjištěný standard a čtyři více. Rozdíl mezi nejvyšší a nejnižší hodnotou činí 3 014 tis. Kč. V porovnání s organizacemi, které zřizují pouze kraje splňuje standard vydávaných prostředků 7 krajů, čtyři kraje vydávají méně finančních prostředků a pouze dva kraje více. Rozdíl mezi nejvyšší a nejnižší hodnotou v tomto případě dosahuje hodnoty 20 273 tis. Kč.

Tab. 4.2 - *Výsledky přepočtu výdajů na činnost muzeí a galerií dle vybraných ukazatelů*

Kraj	Ukazatel č. 1	Ukazatel č. 2	Ukazatel č. 3
	Standard: 177-217 Kč	Standard: 2 246-2 746 tis. Kč	Standard: 17 778-21 728 tis. Kč
Karlovarský	VÍCE	VÍCE	MÉNĚ
Ústecký	MÉNĚ	VÍCE	MÉNĚ
Plzeňský	VÍCE	VÍCE	SPLNĚNO
Liberecký	SPLNĚNO	SPLNĚNO	SPLNĚNO
Středočeský	SPLNĚNO	SPLNĚNO	SPLNĚNO
Jihočeský	SPLNĚNO	MÉNĚ	SPLNĚNO
Královéhradecký	SPLNĚNO	MÉNĚ	MÉNĚ
Pardubický	SPLNĚNO	SPLNĚNO	SPLNĚNO
Vysočina	MÉNĚ	MÉNĚ	MÉNĚ
Olomoucký	VÍCE	VÍCE	VÍCE
Jihomoravský	MÉNĚ	MÉNĚ	SPLNĚNO
Moravskoslezský	MÉNĚ	MÉNĚ	VÍCE
Zlínský	SPLNĚNO	MÉNĚ	SPLNĚNO
Celkem SPLNĚNO	6	3	7
Celkem VÍCE	3	4	2
Celkem MÉNĚ	4	6	4

Zdroj: *vlastní zpracování*

Tři kraje dosahují za období 2012-2016 ve všech ukazatelích standardu. Jedná se o kraj Liberecký, Středočeský a Pardubický. Pouze jeden kraj vykazuje u všech ukazatelů nižší hodnoty, než činí stanovené standardy, a to Vysočina. Naopak kraj Olomoucký za období 2012-2016 vykazuje ve všech ukazatelích vyšší hodnoty než zjištěné standardy.

Návrhy: Na základě prostudovaných koncepcí v oblasti kultury a výročních zpráv krajů by měly kraje jednotlivým organizacím pomáhat při získávání dotací a grantů prostřednictvím různých seminářů, školení či konzultací. Při zajištění větší informovanosti vedení jednotlivých organizací by došlo k tomu, že by tyto organizace získaly prostředky na svou činnost právě

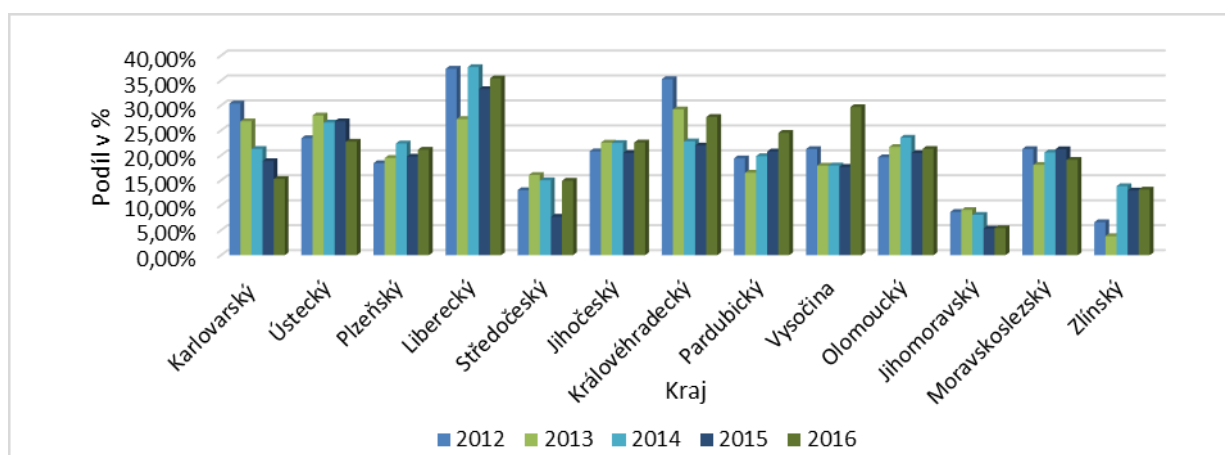
z těchto zdrojů. Poskytování financí z rozpočtů krajů na činnost muzeí a galerií je důležité, jelikož především krajská muzea mapují současný vývoj oblasti, ve které působí.

4.3 Výdaje krajů na knihovnickou činnost

Knihovny jsou důležitým uchovatelem a nositelem kulturního dědictví každé země. Knihovny umožňují obyvatelům jednotlivých zemí rozvíjet své znalosti v různých oblastech. V ČR i ve světě se rozlišují různé typy knihoven, které se liší např. svým zaměřením a zřizovatelem. Knihovnou se rozumí: „Zařízení, v němž jsou způsobem zaručujícím rovný přístup všem bez rozdílu poskytovány veřejné knihovnické a informační služby vymezené tímto zákonem, a které je zapsáno v evidenci knihoven.“⁴⁹

V oblasti knihovnictví vydávají kraje průměrně za období 2012-2016 20,37 % celkových výdajů na kulturu. Z obrázku 4.4 je patrné, že nejvíce za sledované období vydává na tuto činnost kraj Liberecký, a to v průměru 34,20 % celkových výdajů na kulturu. Naopak nejméně na tuto činnost vydává kraj Jihomoravský 7,31 % celkových výdajů na kulturu.

Obr. 4.4 - Podíl výdajů na činnost knihovnickou na celkových výdajích na kulturu za období 2012-2016

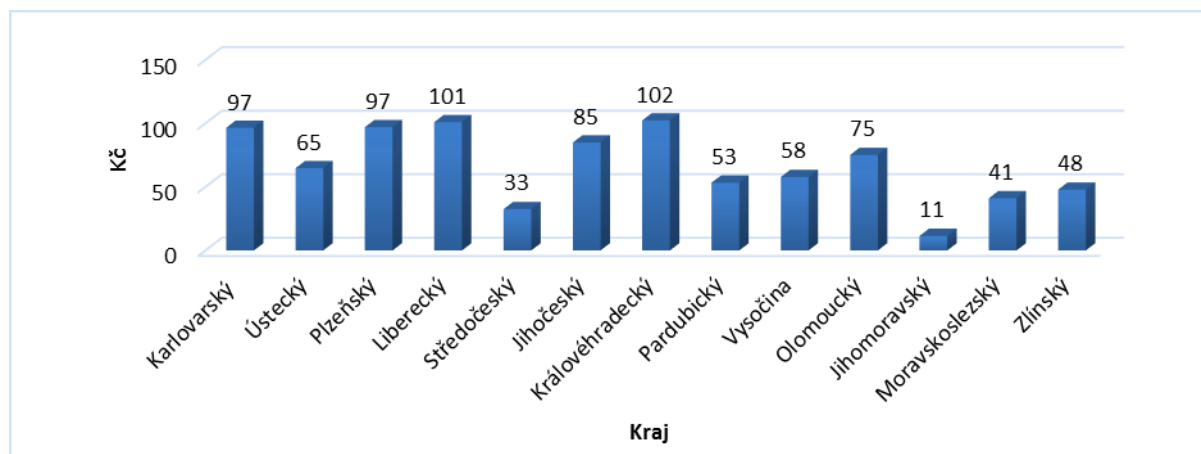
Zdroj: MONITOR, vlastní zpracování

Při přepočtu těchto výdajů na 1 obyvatele je zjištěno, že kraje průměrně vydávají 67 Kč na 1 obyvatele. Zjištěný standard, jenž se pohybuje v rozmezí 60-74 Kč splňuje pouze kraj Ústecký. Kraje Středočeský, Pardubický, Vysočina, Jihomoravský, Moravskoslezský

⁴⁹ § 2 odst. a) zákona č. 257/2001 Sb., o knihovnách a podmínkách provozování veřejných knihovnických a informačních služeb, ve znění pozdějších předpis

a Zlínský vydávají na 1 obyvatele méně, než je zjištěný standard. Naopak více finančních prostředků, než je zjištěný standard vydávají kraje Karlovarský, Plzeňský, Liberecký, Jihočeský, Královéhradecký a Olomoucký.

Obr. 4.5 - Průměrné výdaje krajů na knihovnictví na 1 obyvatele za období 2012-2016 v Kč

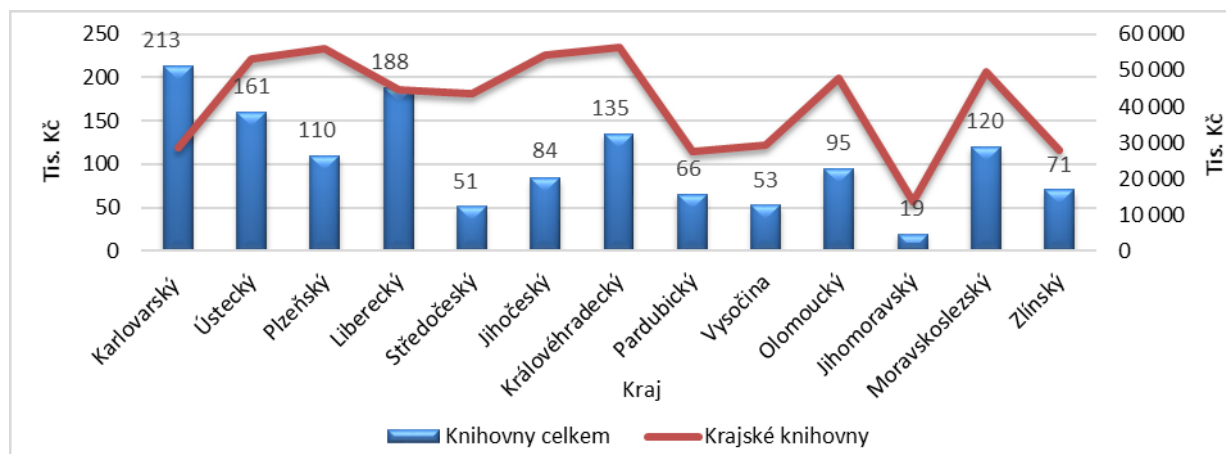
Zdroj: MONITOR, vlastní zpracování

Nejvíce finančních prostředků na 1 obyvatele za období 2012-2016 vydává Královéhradecký kraj 102 Kč a nejméně pak Jihomoravský kraj 11 Kč. Již zde je patrný výrazný rozdíl mezi nejvyšší a nejnižší částkou, který činí 91 Kč.

Při přepočtu průměrných výdajů na knihovnictví na celkový počet knihoven v krajích lze konstatovat, že průměrně kraje vydávají za období 2012-2016 na 1 knihovnu 105 tis. Kč. Stanovený standard, který se pohybuje v rozmezí 95-116 tis. Kč splňují pouze dva kraje – Plzeňský a Olomoucký. Šest krajů (Středočeský, Jihočeský, Pardubický, Vysočina, Jihomoravský a Zlínský) vydá méně, než je stanovený standard a pět krajů (Karlovarský, Ústecký, Liberecký, Královéhradecký a Moravskoslezský) vydává více. V průměru nejvíce prostředků ze svého rozpočtu poskytuje Karlovarský kraj a to 213 tis. Kč. V průměru nejméně poskytuje Jihomoravský kraj a to 19 tis. Kč na 1 knihovnu. Kraje mají ze zákona povinnost zřizovat krajskou knihovnu, nenajde se proto žádný z krajů, jako tomu je např. u divadelní a hudební činnosti, který by na tuto činnost neposkytoval ze svého rozpočtu žádné prostředky. Při přepočtu těchto výdajů na počet krajských knihoven vydávají kraje v průměru 40 968 tis. Kč. Standard pohybující se v rozmezí 36 872-45 065 tis. Kč splňují kraje Liberecký a Středočeský. Méně finančních prostředků, než je zjištěný standard vydávají kraje Karlovarský, Pardubický, Vysočina, Jihomoravský a Zlínský. Ostatní kraje naopak vydávají více finančních prostředků na 1 krajskou knihovnu. Nejvíce finančních prostředků získá krajská knihovna v kraji Královéhradeckém 56 352 tis. Kč a nejméně v kraji Jihomoravském

13 500 tis. Kč. Osa vlevo na obrázku 4.6 se týká hodnot za knihovny celkem, osa vpravo se týká pouze krajských knihoven.

Obr. 4.6 - Průměrné výdaje krajů na knihovnictví na počet knihoven za období 2012-2016 v tis. Kč

Zdroj: MONITOR, NIPOS, vlastní zpracování

Největší průměrný počet knihoven za sledované období byl ve Středočeském kraji (850 knihoven) a nejmenší v Karlovarském kraji (135 knihoven).

4.3.1 Zhodnocení a návrhy financování knihovnické činnosti

Zhodnocení: V oblasti knihovnictví lze stejně jako v případě činnosti muzeí a galerií potvrdit značné rozdíly mezi výdaji krajů na tuto činnost. Kraje vydávají v průměru za období 2012-2016 na tuto činnost 20,37 % celkových výdajů na kulturu. V tabulce 4.3 jsou zaznačeny výsledky při přepočtu výdajů krajů na knihovnickou činnost pomocí zvolených ukazatelů. Při přepočtu výdajů na knihovnickou činnost pomocí prvního ukazatele je zřejmé, že standard splnil pouze jeden kraj, šest krajů vydávalo méně prostředků, než je zjištěný standard a šest krajů více. Rozdíl mezi nejvyšší a nejnižší zjištěnou hodnotou činil 91 Kč. Při přepočtení výdajů krajů na tuto činnost pomocí druhého ukazatele vychází, že standard splnily dva kraje, šest krajů vydávalo méně finančních prostředků, než je zjištěný standard a pět více. Rozdíl mezi nejvyšší a nejnižší hodnotou činí 194 tis. Kč. V porovnání s třetím ukazatelem splnily standard dva kraje, pět krajů vydávalo méně finančních prostředků a šest krajů více. Rozdíl mezi nejvyšší a nejnižší hodnotou v tomto případě dosahoval hodnoty 42 852 tis. Kč.

Z tabulky je dále zřejmé, že se nenajde ani jeden kraj, který by za období 2012-2016 splnil zjištěné standardy u všech tří ukazatelů.

Tab. 4.3 - Výsledky přepočtu výdajů na činnost knihovnickou dle vybraných ukazatelů

Kraj	Ukazatel č. 1	Ukazatel č. 2	Ukazatel č. 3
	Standard: 60-74 Kč	Standard: 95-116 tis. Kč	Standard: 36 872-45 065 tis. Kč
Karlovarský	VÍCE	VÍCE	MÉNĚ
Ústecký	SPLNĚNO	VÍCE	VÍCE
Plzeňský	VÍCE	SPLNĚNO	VÍCE
Liberecký	VÍCE	VÍCE	SPLNĚNO
Středočeský	MÉNĚ	MÉNĚ	SPLNĚNO
Jihočeský	VÍCE	MÉNĚ	VÍCE
Královéhradecký	VÍCE	VÍCE	VÍCE
Pardubický	MÉNĚ	MÉNĚ	MÉNĚ
Vysočina	MÉNĚ	MÉNĚ	MÉNĚ
Olomoucký	VÍCE	SPLNĚNO	VÍCE
Jihomoravský	MÉNĚ	MÉNĚ	MÉNĚ
Moravskoslezský	MÉNĚ	VÍCE	VÍCE
Zlínský	MÉNĚ	MÉNĚ	MÉNĚ
Celkem SPLNĚNO	1	2	2
Celkem VÍCE	6	5	6
Celkem MÉNĚ	6	6	5

Zdroj: vlastní zpracování

Pouze Královéhradecký kraj vydával v oblasti činnosti knihovnictví u všech ukazatelů více finančních prostředků, než je zjištěný standard a čtyři kraje (Pardubický, Vysočina, Jihomoravský a Zlínský) méně.

Návrhy: Výdaje na knihovnictví by měly být především závislé na počtu obyvatelstva tak, aby byl zachován určitý standard pro široký okruh obyvatel s přiměřenou dostupností pro obyvatelstvo. Knihovny by měly usilovat o co největší možnosti financování své činnosti prostřednictvím státních dotačních programů, podpůrných programů Evropské unie, nadačních fondů atd. Dále by se měly knihovny více podílet na výzkumu a vývoji, celoživotním vzdělávání, tvorbě vzdělávacích programů, aby tím zatraktivily služby, které nabízejí a zvýšil se počet návštěvníků.

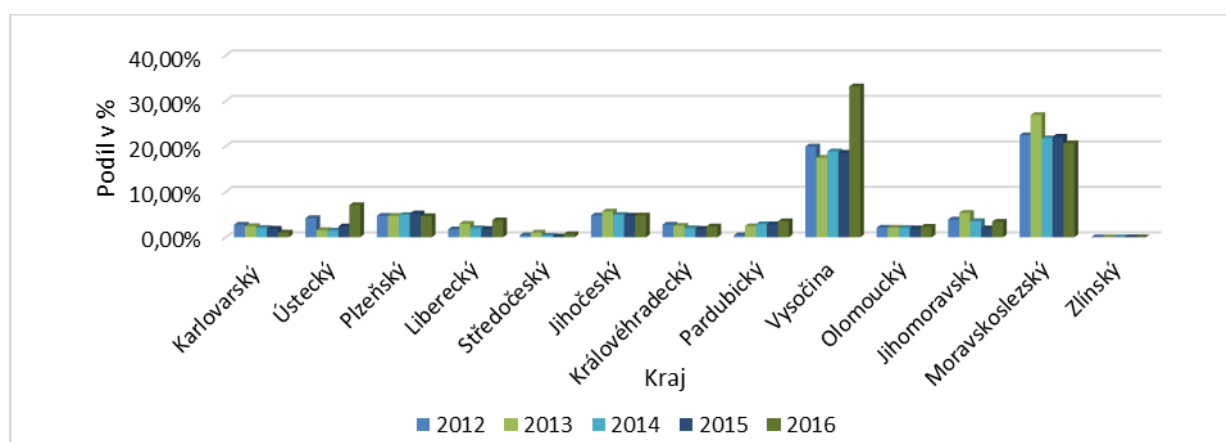
4.4 Výdaje krajů na divadelní činnost

Divadla mají v ČR dlouholetou tradici a jsou zajímavá nejen pro české návštěvníky, ale také zahraniční. Divadlo se zabývá múzickým uměním, kde herci předvádějí divadelní hru a diváci sedí a pozorují scény v hledišti. Divadelní tvorba prochází řadou procesů. Jako první se zvolí dramatický text a pak následuje fáze zkoušky, během které je dramatický text formulován

do jevištní podoby pod vedením režiséra a ve spolupráci s dirigentem u hudebně-dramatických žánrů.⁵⁰

V oblasti činnosti divadel vydávají kraje průměrně za období 2012-2016 5,63 % celkových výdajů na kulturu. Z obrázku 4.7 je patrné, že nejvíce v průměru za toto období vydává na tuto činnost kraj Moravskoslezský, a to 22,79 % celkových výdajů na kulturu. Naopak v průměru nejméně na tuto činnost vydává kraj Zlínský. Zlínský kraj jako jediný nevykazuje za období 2012-2016 ve svém rozpočtu žádné výdaje na tuto činnost.

Obr. 4.7 - Podíl výdajů na činnost divadel na celkových výdajích na kulturu za období 2012-2016

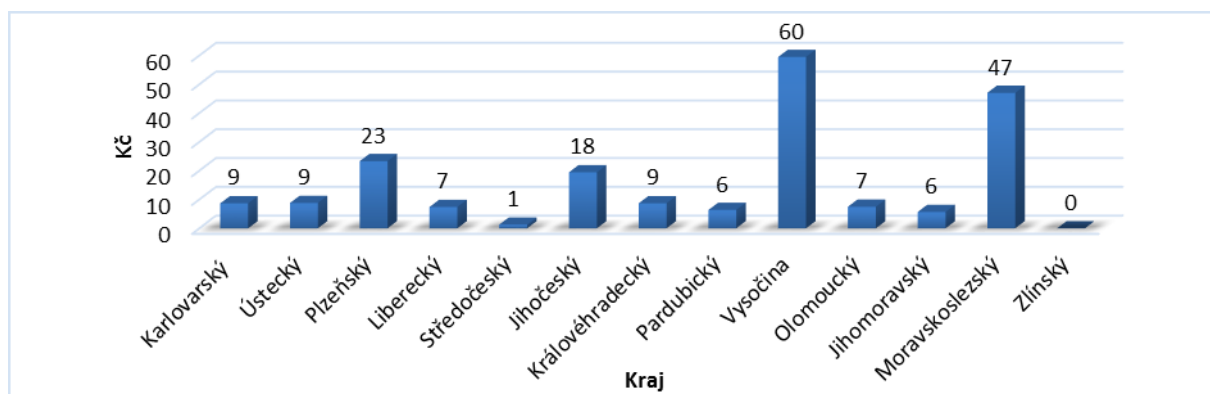

Zdroj: MONITOR, vlastní zpracování

Při přepočtu výdajů na divadelní činnost na 1 obyvatele viz obrázek 4.8, lze vypočítat, že v průměru kraje vydávají za období 2012-2016 na 1 obyvatele 16 Kč. Zjištěný standard se pohybuje v rozmezí 14-18 Kč a splňuje jej pouze kraj Jihočeský. Kraje Plzeňský, Vysočina a Moravskoslezský vydávají na 1 obyvatele více prostředků, než je zjištěný standard a ostatní kraje naopak méně. Nejvíce finančních prostředků na 1 občana je vydáváno v kraji Vysočina a to 60 Kč. Nejméně logicky připadá na 1 občana v průměru ve Zlínském kraji, jelikož tento kraj neměl žádné výdaje na divadelní činnost, jak bylo zmíněno výše. Po Zlínském kraji vydává nejméně finančních prostředků na divadelní činnost na 1 občana v průměru Středočeský kraj.

⁵⁰ KAZDA, Jaromír. *Kapitoly z dějin divadla*. 1998.

Obr. 4.8 – Průměrné výdaje krajů na divadelní činnost na 1 obyvatele za období 2012-2016 v Kč

Zdroj: MONITOR, vlastní zpracování

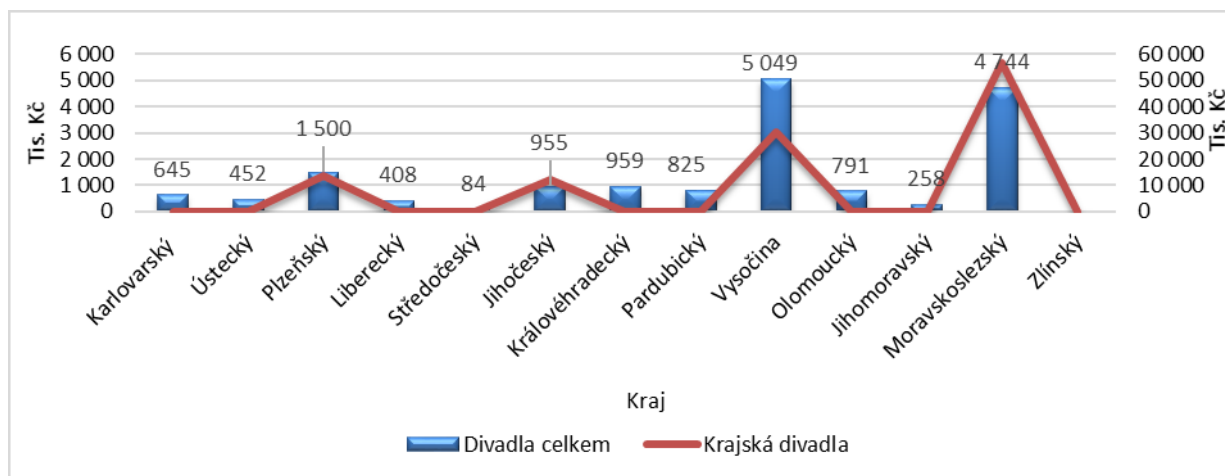
Při přepočtu průměrných výdajů krajů na divadelní činnost za období 2012-2016 na celkový počet divadel vychází, že průměrně vydávají kraje na divadla 1 282 tis. Kč. Standard se v tomto případě pohybuje v rozmezí 1 154 – 1 410 tis. Kč a v tomto případě standard nesplňuje žádný kraj. Všechny kraje vydávají na počet divadel více nebo méně finančních prostředků, než je vypočtený průměr včetně odchylky. Kraje Plzeňský, Vysočina a Moravskoslezský vydávají více finančních prostředků, než je stanovený standard a všechny ostatní kraje méně. Nejvíce pak v průměru na činnost divadel vydává kraj Vysočina 5 049 tis. Kč a nejméně (kromě Zlínského kraje) Středočeský kraj 84 tis. Kč. Nejvíce divadel je registrovaných v Jihomoravském kraji a to konkrétně 26 divadel a nejméně v Karlovarském a Pardubickém kraji (4 divadla v každém kraji).

Krajská divadla jsou pouze čtyři – Stálá divadelní scéna Klatovy v Plzeňském kraji, Divadlo Oskara Nedbala Tábor v Jihočeském kraji, Horácké divadlo Jihlava v kraji Vysočina, Těšínské divadlo Český Těšín v Moravskoslezském kraji. V průměru vydávají kraje na krajská divadla 8 688 tis. Kč. Nicméně z obrázku 4.9 je zřejmé, že všechny čtyři kraje, které zřizují krajská divadla vydávají více finančních prostředků na 1 divadlo, než je zjištěný standard a ostatní méně. Standard se pohybuje v rozmezí 7 819-9 557 tis. Kč. Moravskoslezský kraj vydává za období 2012-2016 na divadelní činnost v průměru nejvíce prostředků, tudíž nejvíce finančních prostředků získává Těšínské divadlo. Výše finančních prostředků, které plynou do Těšínského divadla může být zapříčiněna tím, že toto divadlo má 3 scény – českou, polskou a loutkovou. S tímto souvisí samozřejmě větší počet zaměstnanců v tomto divadle než v ostatních, větší mzdové a ostatní náklady, a tedy plynoucí větší objem finančních prostředků od zřizovatele. Přepočet výdajů na činnost divadel na kulturní zařízení

je zachycen na obrázku 4.9. Osa vlevo se týká hodnot za divadla celkem, osa vpravo se týká pouze krajských divadel.

Obr. 4.9 - Průměrné výdaje krajů na divadelní činnost na počet kulturních zařízení za období 2012-2016 v tis. Kč

Zdroj: MONITOR, NIPOS, vlastní zpracování

Dalším důvodem, proč má kraj Vysočina a Moravskoslezský vyšší výdaje na tuto činnost než kraje Plzeňský a Jihočeský je skutečnost, že tyto dvě krajská divadla mají stálou divadelní scénu.

4.4.1 Zhodnocení a návrhy financování divadelní činnosti

Zhodnocení: Kraje vydávají ze svého rozpočtu na divadelní činnost v průměru za sledované období 5,63 % celkových výdajů. U této činnosti se oproti dříve uvedeným činnostem objevuje kraj, který ze svého rozpočtu nevydává žádné prostředky na činnost divadel, a to kraj Zlínský.

Ze zjištěných výsledků lze konstatovat, že v případě přepočtu průměrných výdajů na divadelní činnost pomocí prvního ukazatele splňuje zjištěný standard pouze jeden kraj, devět krajů vydává méně prostředků, než je zjištěný standard a tři kraje více. Rozdíl mezi nejvyšší a nejnižší zjištěnou hodnotou činí 60 Kč. Při přepočtení výdajů krajů na tuto činnost pomocí druhého ukazatele nespĺňuje standard žádný kraj. Pouze tři kraje vydávají více finančních prostředků, než je zjištěný standard a ostatní méně. Rozdíl mezi nejvyšší a nejnižší hodnotou činil 5 049 tis. Kč. V porovnání s třetím ukazatelem nespĺňuje opět standard žádný kraj. Rozdíl mezi nejvyšší a nejnižší hodnotou v tomto případě dosahuje hodnoty 56 727 tis. Kč.

Tab. 4.4 - Výsledky přepočtu výdajů na činnost divadel dle vybraných ukazatelů

Kraj	Ukazatel č. 1	Ukazatel č. 2	Ukazatel č. 3
	Standard: 14-18 Kč	Standard: 1 154-1 410	Standard: 7 819-9 557
Karlovarský	MÉNĚ	MÉNĚ	MÉNĚ
Ústecký	MÉNĚ	MÉNĚ	MÉNĚ
Plzeňský	VÍCE	VÍCE	VÍCE
Liberecký	MÉNĚ	MÉNĚ	MÉNĚ
Středočeský	MÉNĚ	MÉNĚ	MÉNĚ
Jihočeský	SPLNĚNO	MÉNĚ	VÍCE
Královéhradecký	MÉNĚ	MÉNĚ	MÉNĚ
Pardubický	MÉNĚ	MÉNĚ	MÉNĚ
Vysočina	VÍCE	VÍCE	VÍCE
Olomoucký	MÉNĚ	MÉNĚ	MÉNĚ
Jihomoravský	MÉNĚ	MÉNĚ	MÉNĚ
Moravskoslezský	VÍCE	VÍCE	VÍCE
Zlínský	MÉNĚ	MÉNĚ	MÉNĚ
Celkem SPLNĚNO	1	0	0
Celkem VÍCE	3	3	4
Celkem MÉNĚ	9	10	9

Zdroj: vlastní zpracování

Z tabulky 4.5 je dále patrné, že žádný kraj nespĺňuje zjištěné standardy u všech tří ukazatelů. Kraj Plzeňský, Vysočina a Moravskoslezský vydávají více finančních prostředků, než je zjištěný standard u všech ukazatelů a ostatní kromě Jihočeského kraje méně.

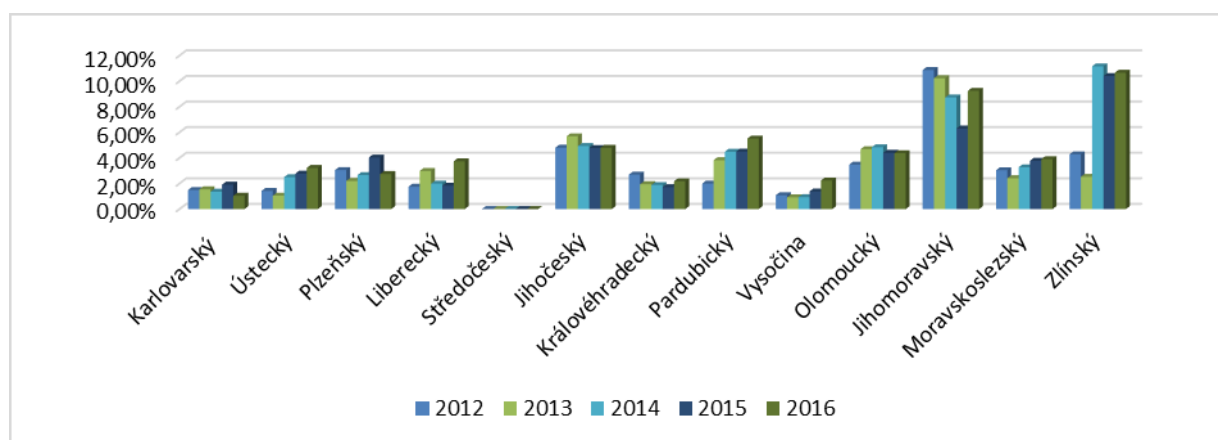
Návrh: Problémem financování divadelní činnosti je výše prostředků, které mají kraje k dispozici. Velice obtížné je financování divadel (zejména vícesouborových), kde jsou vysoké nároky na dotaci nákladů na jejich premiéru. Divadla se rovněž musí stále více zapojovat do dotačních programů. Finanční prostředky z dotačních programů krajů jsou určeny především na vlastní tvorbu, aby divadla obstála v konkurenci ostatních scén. Vedení divadla by mělo neustále usilovat o pestrost představení a tím větší přitažlivost a návštěvnost pro diváky. Tyto faktory totiž ovlivňují výši dotace z Ministerstva kultury. Možností, jak přilákat více diváků kromě nabídky programu je rozsáhlejší marketing, zapojení do dobročinných akcí, a především kvalita představení, která je dána profesionalitou zaměstnanců. Nicméně zde dochází k problému, jakou cestou se vydat. Ředitel divadla rozhoduje o tom, zda dělat kulturu, která bude pro lidi atraktivní, nebo méně atraktivní, ale tradiční. Management divadla řeší otázku, zda zachovat kulturu nebo se orientovat na finanční stránku divadla.

4.5 Výdaje krajů na hudební činnost

Hudba je jedním z prvků, který provází lidské životy již od nepaměti. Skutečné dějiny hudebního průmyslu se začaly psát roku 1877. Hudba se stala součástí mnoha kultur a považuje se za umění, které je vytvářeno pomocí lidského hlasu a hudebních nástrojů. Někteří jedinci si bez hudby nedokážou představit svůj život, jiní by se bez ní dokázali obejít. Nicméně nelze vyvrátit fakt, že se vyskytuje téměř všude a působí ať už pozitivně nebo negativně na všechny jedince. Napomáhá ke sblížení lidí a vytváření nových subkultur. Posluchači mají v dnešní době velké množství alternativ ve výběru žánrů hudby či možnosti jejího poslechu.⁵¹

Kraje vydávají na hudební činnost ze svých rozpočtů v průměru za období 2012-2016 3,54 % celkových výdajů. Nejvíce v průměru za toto období vydává na činnost hudební kraj Jihomoravský 9,07 % a nejméně Středočeský kraj. Středočeský kraj nevykazuje ve svém rozpočtu za sledované období žádné finanční prostředky na tuto činnost.

Obr. 4.10 - Podíl výdajů na činnost hudební na celkových výdajích na kulturu za období 2012-2016

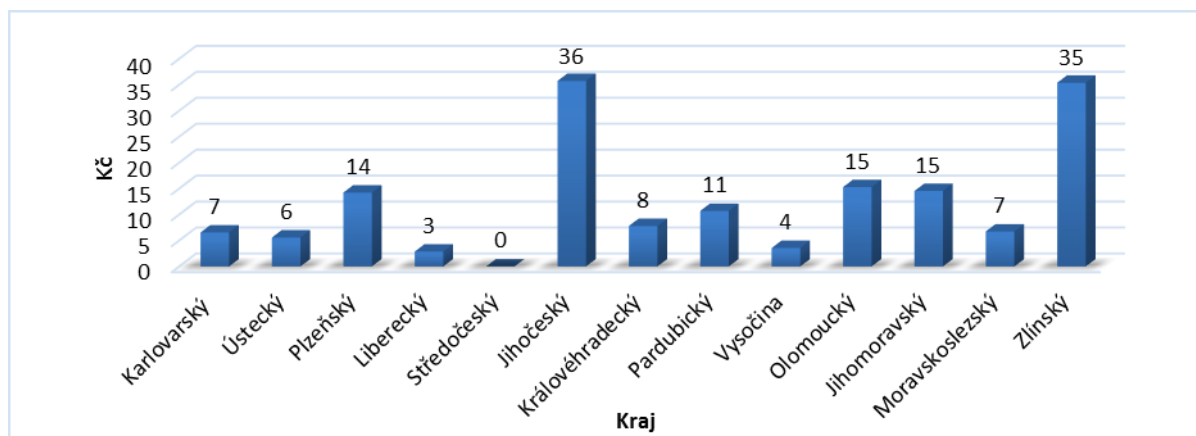
Zdroj: MONITOR, vlastní zpracování

Při přepočtu výdajů na hudební činnost na 1 obyvatele, což znázorňuje obrázek 4.11 je zřejmé, že v průměru za sledované období vydávají kraje na 1 občana 12 Kč. Zjištěný standard, který se pohybuje v rozmezí 11-13 Kč na 1 obyvatele splňuje pouze kraj Pardubický. Plzeňský, Jihočeský, Olomoucký, Jihomoravský a Zlínský kraj vydává ze svých rozpočtů více finančních prostředků na 1 občana, než je stanovený standard. Ostatní kraje

⁵¹ INSTITUT UMĚNÍ: Přístup Evropské unie ke kultuře. [online]. [cit. 2018-03-19]. Dostupné z: <http://www.idu.cz/media/document/pristup.pdf>.

vydávají méně. Nejvíce finančních prostředků vydává Jihočeský kraj, kde na 1 občana připadá 36 Kč. Nejméně připadá za období 2012-2016 na 1 občana ve Středočeském kraji, jelikož tento kraj nemá žádné výdaje na hudební činnost, jak bylo zmíněno výše.

Obr. 4.11 - Průměrné výdaje krajů na hudební činnost na 1 obyvatele za období 2012-2016 v Kč

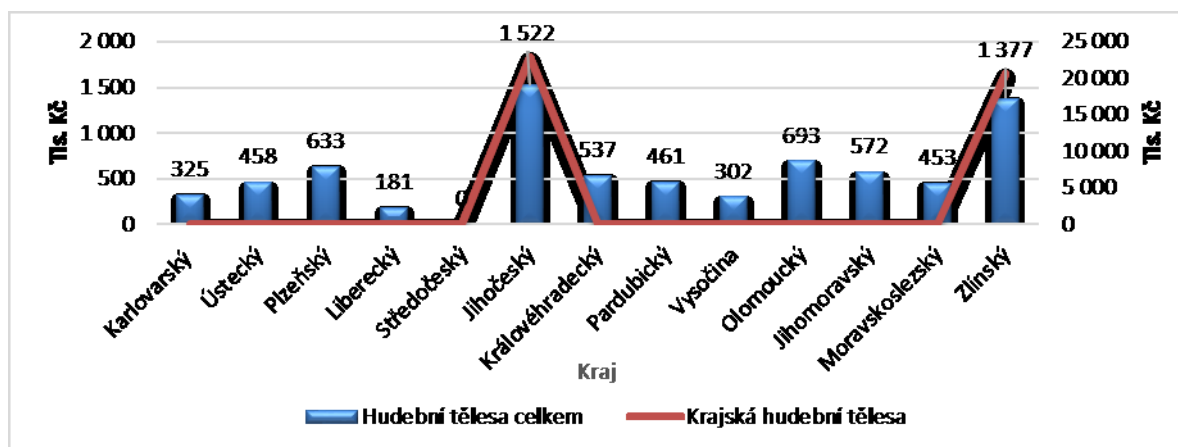

Zdroj: MONITOR, vlastní zpracování

Při přepočtu průměrných výdajů krajů na hudební činnost za sledované období na počet hudebních těles v krajích vychází, že průměrně vydávají kraje na hudební tělesa 578 tis. Kč, viz obrázek 4.12. Stanovený standard pohybující se v rozmezí 520-636 tis. Kč splňují kraje Plzeňský, Královéhradecký a Jihomoravský. Více finančních prostředků, než zjištěný standard vydávají na jedno hudební těleso kraje Jihočeský, Olomoucký, Zlínský a ostatní kraje méně. Nejvíce v průměru na činnost hudebních těles vydává Jihočeský kraj 1 522 tis. Kč a nejméně Středočeský kraj. Po Středočeském kraji vydává nejméně prostředků ze svého rozpočtu Liberecký kraj a to 181 tis. Kč na 1 hudební těleso. Nejvíce hudebních těles je registrovaných v Jihomoravském kraji, kde působí 30 hudebních souborů a nejméně v Karlovarském kraji a Vysočině (v každém kraji 6 hudebních těles).

Krajská hudební tělesa zřizuje pouze Jihočeský kraj – Jihočeská filharmonie a Zlínský kraj - Filharmonie Bohuslava Martinů. V průměru kraje vydávají na krajská hudební tělesa 3 345 tis. Kč a standard se pohybuje v rozmezí 3 011-3 680 tis. Kč viz obrázek 4.12. Osa vlevo na obrázku se týká hodnot za hudební tělesa celkem, osa vpravo se týká pouze krajských hudebních těles.

Obr. 4.12 - Průměrné výdaje krajů na hudební činnost na počet kulturních zařízení za období 2012-2016 v tis. Kč

Zdroj: NIPOS, MONITOR, vlastní zpracování

Z obrázku je zřejmé, že Jihočeský a Zlínský kraj vydávají více finančních prostředků, než je zjištěný standard a ostatní méně.

4.5.1 Zhodnocení a návrhy financování hudební činnosti

Zhodnocení: Z analýzy výdajů na hudební činnosti vyplývá, že kraje vydávají ze svých rozpočtů na tuto činnost 3,54 % celkových výdajů na kulturu.

Při přepočtu výdajů na hudební činnost na 1 obyvatele (první ukazatel) je zřejmé, že standard splnil pouze jeden kraj, sedm krajů vydává méně prostředků, než je zjištěný standard a pět krajů více. Rozdíl mezi nejvyšší a nejnižší zjištěnou hodnotou činí 36 Kč. Při přepočtení výdajů krajů na tuto činnost na počet hudebních těles celkem vyplývá, že standard splňují tři kraje, další tři kraje vydávají více a sedm krajů méně, než je zjištěný standard. Rozdíl mezi nejvyšší a nejnižší hodnotou činil 1 522 tis. Kč. V porovnání s hudebními tělesy, která zřizují pouze kraje je zjištěno, že pouze dva kraje zřizují krajská hudební tělesa, proto tyto dva kraje (Jihočeský a Zlínský) vydávají více prostředků, než je zjištěný standard a ostatní méně.

Z tabulky dále vyplývá, že pouze Jihočeský a Zlínský kraj, jakožto dva kraje, které zřizují krajská hudební tělesa vydávají ze svých rozpočtů více finančních prostředků, než jsou zjištěné standardy u daných ukazatelů. Šest krajů (Karlovarský, Ústecký, Liberecký, Středočeský, Vysočina a Moravskoslezský) vydávají naopak méně finančních prostředků, než jsou zjištěné standardy u daných ukazatelů.

Tab. 4.5 - Výsledky přepočtu výdajů na činnost hudební dle vybraných ukazatelů

Kraj	Ukazatel č. 1	Ukazatel č. 2	Ukazatel č. 3
	Standard: 11-13 Kč	Standard: 520-636 tis. Kč	Standard: 3 011 - 3 680 tis. Kč
Karlovarský	MÉNĚ	MÉNĚ	MÉNĚ
Ústecký	MÉNĚ	MÉNĚ	MÉNĚ
Plzeňský	VÍCE	SPLNĚNO	MÉNĚ
Liberecký	MÉNĚ	MÉNĚ	MÉNĚ
Středočeský	MÉNĚ	MÉNĚ	MÉNĚ
Jihočeský	VÍCE	VÍCE	VÍCE
Královéhradecký	MÉNĚ	SPLNĚNO	MÉNĚ
Pardubický	SPLNĚNO	MÉNĚ	MÉNĚ
Vysočina	MÉNĚ	MÉNĚ	MÉNĚ
Olomoucký	VÍCE	VÍCE	MÉNĚ
Jihomoravský	VÍCE	SPLNĚNO	MÉNĚ
Moravskoslezský	MÉNĚ	MÉNĚ	MÉNĚ
Zlínský	VÍCE	VÍCE	VÍCE
Celkem SPLNĚNO	1	3	0
Celkem VÍCE	5	3	2
Celkem MÉNĚ	7	7	11

Zdroj: vlastní zpracování

Žádný kraj nesplňuje standardy u všech ukazatelů.

Návrhy: Z vybraných výše uvedených činností v oblasti kultury vydávají na hudební činnost kraje ze svých rozpočtů nejméně prostředků. Hudební organizace čerpají prostředky kromě územních samosprávných celků také z dotací. Důležitým faktem je, že pouze dva kraje jsou zřizovatelem hudebních organizací.

4.6 SWOT analýza kultury

Ze zjištěných poznatků z výdajů krajů na kulturu lze stanovit následující SWOT analýzu kultury včetně jejího financování z rozpočtů krajů. **SWOT** analýza je metodika aplikovatelná na každou organizaci a pomáhá řídit a orientovat se ve strategických změnách a reálně hodnotit interní a externí prostředí. Zároveň dokáže identifikovat silné stránky (strengths), slabé stránky (weaknesses) možné příležitosti (opportunities) a hrozby (threats), které mohou nastat. Jedná se pouze o jednoduchý přehled silných a slabých stránek a potencionálních příležitostí a hrozeb.

Tab. 4.6 – SWOT analýza kultury

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> • Bohatá historie a tradice v každém kraji • Vysoká úroveň umělců i zaměstnanců působících ve všech oblastech kultury • Široké spektrum oborů – divadlo, hudba, výtvarné umění, publikační činnost, pořádání kulturně-společenských akcí atd. • Konkurenceschopnost krajů (v rámci republiky i mezinárodně) • Rozvoj cestovního ruchu • Zvýšení povědomí občanů o daném kraji • Velký počet středně velkých měst jako potenciálních kulturních center • Občanské aktivity v kultuře 	<ul style="list-style-type: none"> • Sestupný trend v poskytování finančních prostředků organizacím působícím v kulturní oblasti • Snížení financí od dobrovolných sponzorů • Nízká podpora kultury národnostních menšin žijících v krajích • Nedostupnost kultury pro část obyvatel (vysoké vstupné, omezená dopravní dostupnost) • Zastaralé a nevyhovující materiální, prostorové a technické zázemí • Nízká koupěschopnost obyvatel • Nepružnost legislativy v oblasti kultury
Příležitosti	Hrozby
<ul style="list-style-type: none"> • Zvýšení návštěvnosti v kulturních zařízeních • Zapojení soukromých subjektů do financování • Vzájemné spolupráce a koordinace činností jednotlivých kulturních organizací • Zvyšování občanských aktivit v kultuře • Využití dostupných dotačních titulů pro rozvoj kultury • Využití iniciativ UNESCO pro tvorbu nových pracovních příležitostí v kultuře 	<ul style="list-style-type: none"> • Odklon mládeže od kultury – přechod k náhradním činnostem ve volném čase (hrací automaty, drogy, kriminalita) • Ohrožení a možný zánik kulturního povědomí obyvatel regionu, včetně dětí a mládeže • Zánik některých kulturních institucí • Ztráta pracovních příležitostí v celé oblasti kultury • Zvyšování nezaměstnanosti obyvatel (snižování kupní síly obyvatel) • Zvyšující se náklady na provoz jednotlivých kulturních organizací

Zdroj: koncepce krajů v oblasti kultury, vlastní zpracování

Ze SWOT analýzy vyplývá, že kraje zabezpečují široké spektrum kultury. Nicméně značným problémem je **snížování finančních prostředků**, které organizace získávají od států či krajů. Důsledkem tohoto jevu může být situace, kdy se postupně kulturní instituce budou dostávat do **krizové situace**. Tento problém se týká nejen kulturních institucí zřizovaných kraji, ale také městy či soukromých institucí. Dalším negativním jevem, který má velký vliv na dění v oblasti kultury je nezaměstnanost. Čím větší je **nezaměstnanost**, tím více se domácnosti zajímají o zabezpečení základních potřeb a omezují zájem o kulturu.

Ze sestavené SWOT analýzy vyplývá rovněž několik doporučení. Některé z návrhů vycházejí z prostudovaných výročních zpráv či jednotlivých koncepcí v oblasti kultury a některé poznatky jsou ovlivněny subjektivním dojmem.

Jedním z doporučení je snažit se využít v maximální míře všech dostupných **dotačních titulů** pro rozvoj kultury a zapojení soukromých subjektů do financování. Při získávání dotačních titulů by mohla pomoci jednotná verze formulářů, tak aby se nemusela pro každou činnost vyplňovat jiná žádost. Tímto by se snížil čas, který pracovníci věnují prostudování formulářů a všech souvisejících dokumentů. Dalším doporučením je **vzájemná spolupráce** jak subjektů veřejné správy, tak také jednotlivých kulturních organizací, což může vést ke zvyšování zájmu obyvatel o kulturu a její rozvoj. Možným řešením, jak zvýšit občanské aktivity v oblasti kultury je pravidelné vypisování grantů v dané oblasti.

5 ZÁVĚR

Kultura je nenahraditelným prostředkem přenosu informací mezi generacemi. Rozvoj kultury, kulturního prostředí a jejího působení je dlouhodobým procesem. Výsledky tohoto procesu se neprojevují okamžitě, a právě z tohoto důvodu je důležité nabízet občanům kvalitní kulturní akce, pomáhat jim ztotožnit se se svým regionem a jeho tradicemi. Kulturní využití nabízí občanům organizace působící v oblasti kultury. Většina činností v kultuře jsou však ekonomicky neefektivní a stále více jsou organizace (muzea, divadla, knihovny, hudební soubory, aj.) působící v oblasti kultury závislé na výši finančních prostředků od svého zřizovatele.

Tato diplomová práce se věnovala srovnání výdajů samosprávných krajů v oblasti kultury. Diplomová práce členěná do pěti kapitol začínala teoretickou kapitolou, kde byly charakterizovány základní pojmy veřejné správy a její vývoj, vyšší územní samosprávné celky, jejich orgány a tvorba jejich rozpočtů, dále zde byla definována kultura a přiblížen systém financování kultury.

Další část diplomové práce byla věnována **naplnění dílčího cíle** diplomové práce. Vyústila tedy do analýzy hospodaření krajů za období 2012-2016 a tvorbě rozpočtů krajů. Jednotlivé druhy příjmů a výdajů dle rozpočtové skladby byly přepočítány na 1 obyvatele. Výsledky byly zaznamenány do tabulek, bylo vyznačeno minimum, maximum, průměr a směrodatná odchylka. Rovněž byla provedena analýza sestavování rozpočtů jednotlivých druhů příjmů a výdajů. Problémem v oblasti hospodaření krajů je nízká míra soběstačnosti krajů. U příjmové stránky rozpočtů krajů je podíl vlastních příjmů poměrně nízký v porovnání s podílem přijatých dotací. Stejný problém se vyskytuje na výdajové straně rozpočtu. Kraje v samostatné působnosti rozhodují pouze o alokaci vlastních prostředků, jelikož přijaté dotace jsou vynakládány na předem stanovené činnosti.

Z analýzy sestavování rozpočtů bylo zjištěno, že kraje se dle rozpočtů příliš nedrželi. Ve vybraných letech docházelo k několika extrémům. **Největšího extrému** dosáhl **Liberecký kraj**, kdy v roce 2016 došlo ke splnění skutečného rozpočtu kapitálových příjmů oproti plánovanému na 3 818,78 %. Nejpřesněji splnily kraje rozpočty daňových příjmů v roce 2012, kdy došlo k průměrnému splnění rozpočtů za všechny kraje na 102,12 %. K největšímu rozdílu při plnění rozpočtů došlo v roce 2016 v případě kapitálových příjmů, kdy byly rozpočty kapitálových příjmů krajů průměrně splněny na 442,38 %. **Nejčastěji** se za vybrané období od svého rozpočtu **odchyloval Karlovarský kraj**. Kromě něj také kraj Vysočina,

Olomoucký, Středočeský a Liberecký. Vedení těchto krajů bylo v rámci práce doporučeno sestavovat své rozpočty metodicky důmyslněji, neboť rozpočet má odrážet co nejpřesněji plánované hospodaření kraje.

Z analýzy příjmů a výdajů krajů vyplynulo, že Moravskoslezský kraj má nejnižší hodnoty na 1 obyvatele u daňových a nedaňových příjmů. U výdajů byla situace různorodá. Nelze jednoznačně potvrdit kraj, který by měl jak v oblasti běžných i kapitálových výdajů největší či nejmenší podíl při přepočtu na 1 obyvatele. Dále bylo zjištěno, že celkové příjmy krajů se meziročně zvyšovaly, což ale nelze potvrdit u výdajů. U meziročního porovnání výdajů došlo k poklesu v roce 2013 a v roce 2016.

V této části práce došlo k **vyvrácení hypotézy č. 1** v následujícím znění: „*Průměrné výdaje z rozpočtů krajů v odvětví kultury mají ve všech krajích rostoucí charakter za období 2012-2016.*“ Hypotéza vycházela z předpokladu, že s rostoucí výší objemu rozpočtu krajů se budou zvyšovat také výdaje v oblasti kultury. Při meziročním srovnání průměrných výdajů krajů v odvětví kultury za sledované období v tabulce 3.16 bylo zjištěno, že **průměrné výdaje krajů v odvětví kultury se meziročně nezvyšovaly**. V roce 2014 oproti roku 2013 a v roce 2016 oproti 2015 došlo k poklesu průměrných výdajů v odvětví kultury.

Cílem práce bylo zhodnotit financování kultury na území krajů ČR z rozpočtu krajů se zaměřením na identifikování a charakterizování rozdílů ve výdajích krajů na kulturu. Této problematice byla věnována část třetí kapitoly a celá čtvrtá kapitola. Pro toto zhodnocení byly vybrány výdaje z pododdílu 331 – Kultura, a to konkrétně čtyři činnosti v tomto pododdílu: § 3315 - činnosti muzeí a galerií, § 3314 - činnosti knihovnické, § 3311 - divadelní činnost a § 3312 – hudební činnost. Kromě těchto činností vydávaly kraje prostředky ze svých rozpočtů také na filmovou tvorbu, vydavatelskou činnost a ostatní záležitosti kultury.

Zhodnocení výdajů na vybrané činnosti bylo provedeno za období 2012-2016 pomocí následujících ukazatelů – počet obyvatel, počet kulturních organizací celkem, počet krajských kulturních organizací. Výsledky přepočtů dle jednotlivých ukazatelů byly zaznamenány do obrázků. Pro snadnější orientaci ve zjištěných výsledcích byl vždy stanoven zjištěný standard vydávaných finančních prostředků. Zjištěný standard činil průměr vydávaných prostředků za období 2012-2016 s tolerancí $\pm 10\%$. Kraje byly rozděleny vždy do tří skupin – ty které standard splnily, nesplnily či jej překročily. Souhrnné přehledy výsledků krajů u jednotlivých činností byly uvedeny ve 4. kapitole v rámci zhodnocení na konci každé podkapitoly.

Na oblast **výdajů na činnost muzeí a galerií** vydávaly kraje průměrně za období 2012-2016 nejvíce finančních prostředků a to 60,44 % celkových výdajů na kulturu. Ze zjištěných výsledků zachycených v tabulce 4.2 lze konstatovat, že pouze tři kraje dosáhly ve všech ukazatelích standardu. Jedná se o kraj **Liberecký, Středočeský a Pardubický**. Pouze kraj Vysočina vykazoval u všech ukazatelů nižší hodnoty, než činily stanovené standardy. Naopak kraj Olomoucký vykazoval ve všech ukazatelích vyšší hodnoty než zjištěné standardy.

Výdaje krajů na činnost knihovnickou činily 20,37 % celkových výdajů na kulturu. Zjištěné výsledky jsou zaznamenány v tabulce 4.3. Nenašel se **žádný kraj**, který by v oblasti výdajů na tuto činnost splňoval zjištěné standardy u všech tří ukazatelů. Pouze Královéhradecký kraj vydával v oblasti činnosti knihovnictví u všech ukazatelů více finančních prostředků, než byl zjištěný standard a kraje Pardubický, Vysočina, Jihomoravský a Zlínský naopak méně.

Výdaje krajů na činnost divadelní tvořily 5,63 % celkových výdajů na kulturu. Z výsledků uvedených v tabulce 4.4 je zřejmé, že **Jihočeský kraj** jako jediný splnil standard při přepočtu těchto výdajů na počet obyvatel. U ostatních ukazatelů nesplnil standard žádný kraj. Kraje Plzeňský, Vysočina a Moravskoslezský vydávaly více finančních prostředků, než činil zjištěný standard u všech ukazatelů a ostatní kraje kromě Jihočeského kraje méně. Dále ze zjištěných výsledků vyplynulo, že pouze **kraje Plzeňský, Jihočeský, Vysočina a Moravskoslezský zřizují krajská divadla** a z toho pouze Vysočina a Moravskoslezský kraj mají stálou divadelní scénu. Jako jediný nevykazoval za období 2012-2016 ve svém rozpočtu výdaje na tuto činnost Zlínský kraj.

Kraje vydávaly na **činnost hudební** 3,54 % celkových výdajů na kulturu. Stejně jako v případě výdajů na činnost divadelní ani zde se nenašel kraj, který by splňoval zjištěné standardy všech tří ukazatelů, což bylo znázorněno v tabulce 4.5. Kraj **Jihočeský a Zlínský**, jakožto dva kraje, které **zřizují krajská hudební tělesa** vydávali ze svých rozpočtů více finančních prostředků, než činily zjištěné standardy u daných ukazatelů. Šest krajů (Karlovarský, Ústecký, Liberecký, Středočeský, Vysočina a Moravskoslezský) vydávalo naopak méně finančních prostředků, než činily zjištěné standardy u daných ukazatelů. Obdobně jako u divadelní činnosti i zde se našel kraj, který nevydával za období 2012-2016 žádné finanční prostředky na činnost hudební, a to kraj Středočeský.

Existenci krajských muzeí, galerií, divadel a hudebních těles neupravuje žádný zákon či vyhláška na rozdíl od krajských knihoven. Nabízí se zde možnost, že pokud by byla

existence těchto kulturních institucí stanovena zákonem či vyhláškou mohlo by dojít k eliminaci částí rozdílů ve výdajích krajů na kulturu. Nenašly by se kraje, které by na některé činnosti nevydávaly žádné prostředky, jako tomu bylo v případě Zlínského kraje u divadelní činnosti nebo Středočeského kraje u hudební činnosti. V této diplomové práci se pracovalo se zjištěnými standardy vydávaných prostředků na vybrané ukazatele. Nicméně žádný závazný dokument neurčuje, kolik by tyto standardy měly činit. I zde se nabízí prostor pro Ministerstvo kultury, aby stanovilo, kolik by měl činit standard vydávaných finančních prostředků na kulturu v přepočtu např. na obyvatele či kulturní organizaci.

V praktické části této diplomové práce byl dále analyzován podíl výdajů na odvětví kultury ve vztahu k celkovým výdajům. Poměr průměrných výdajů v odvětví kultury vzhledem k celkovým průměrným výdajům krajů v jednotlivých letech byl znázorněn v tabulce 3.17. Tato tabulka je odpovědí na hypotézu č. 2, zda jsou výdaje krajů stabilní vzhledem k celkovým výdajům. Ze zjištěných výsledků lze potvrdit, že u všech krajů za období 2012-2016 kromě Karlovarského a Zlínského nebyl zaznamenán výkyv větší než 1 procentní bod.

Hypotéza č. 2 byla tedy potvrzena u všech krajů kromě Karlovarského a Zlínského.

Na závěr čtvrté kapitoly byla ze zjištěných poznatků stanovena SWOT analýza kultury včetně jejího financování z rozpočtů krajů. Z této analýzy vyplývá, že největší hrozbou v oblasti kultury jsou zvyšující se náklady na provoz jednotlivých kulturních organizací a **snížování finančních prostředků**, které organizace získávají ze státu, krajů či obcí. Hrozí zde, že se kulturní instituce (nejen zřízené kraji a městy, ale také soukromé) dostanou postupně do krizové situace. Hlavním doporučením, které ze stanovené SWOT analýzy vyplývá je snažit se využít v maximální míře všech dostupných **dotlačných titulů** pro rozvoj kultury nebo zvýšit zájem obyvatel o kulturu a její rozvoj prostřednictvím **vzájemné spolupráce** mezi subjekty veřejné správy a také jednotlivými kulturními organizacemi.

Při získávání informací z oficiálních webových stránek jednotlivých krajů lze vyvodit závěr, že všechny kraje kromě Jihočeského a Vysočiny mají velice dobrým způsobem zpracovanou oblast kultury a památkové péče. Kraje poskytují přehledné informace o kulturních památkách, chráněných oblastech, organizacích zřizovaných kraji, dotacích atd. Kraj Jihočeský a Vysočina tyto informace rovněž poskytují, nicméně v porovnání s ostatními jsou na tom v přehlednosti a úplnosti informací dle subjektivního názoru nejhůře. Dalším zjištěným faktem je skutečnost, že všechny kraje nemají stanovené koncepce rozvoje kultury kraje. Tuto koncepci mají sestavenou pouze kraj Karlovarský, Ústecký, Olomoucký

a Moravskoslezský. Ostatní kraje mají zpracovanou buď koncepci rozvoje památkové péče v kraji, koncepci rozvoje příspěvkových organizací kraje nebo mají oblast kultury zahrnutou v programu rozvoje kraje. Nabízí se zde otázka, zda by Ministerstvo kultury nemělo vyžadovat po všech krajích stejné druhy koncepcí – např. jak pro oblast kultury, památkové péče, tak pro rozvoj příspěvkových organizací zřizovaných kraji.

Úroveň kultury a výdaje na ní ovlivňuje nejen společenská úroveň obyvatelstva, ale také ekonomická úroveň od čehož se pak odvíjí chápání kultury jedinců.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

Odborná literatura:

- [1] DOSTÁL, Petr a Eva KISLINGEROVÁ. *Ekonomika kultury: efektivní metody a nástroje podnikání v sektoru kultury*. Praha: Oeconomica, 2012. s. 174. ISBN 978-80-2451886-2.
- [2] FREY, Bruno S. *Arts & economics: analysis & cultural policy*. Zurych: Univerzity of Zurich, 2003. 256 s. ISBN 3-540-67342-3
- [3] HALÁSEK, Dušan a David LENERT. *Ekonomika veřejného sektoru*. Ostrava: VŠB-TU Ostrava, 2008. 230 s. ISBN 978-80-248-1854-2.
- [4] KADEŘÁBKOVÁ, Jaroslava a Jitka PEKOVÁ. *Územní samospráva – udržitelný rozvoj a finance*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2012. 297 s. ISBN 978-80-7357-910-4.
- [5] KÁŇA, Pavel. *Základy veřejné správy*. 2. vyd. Ostrava: MONTANEX, a. s., 2008. 712 s. ISBN 978-80-7225-244-2.
- [6] KAZDA, Jaromír. *Kapitoly z dějin divadla*. Jinočany: H & H, 1998. s. 251. ISBN 8086022-25-0.
- [7] KOLB, Bonita. *Marketing for Cultural Organisations: New Strategies for attracting audiences to Classical Music, Dance, Museums, Theatre and Opera*. 2nd ed. London: Thomson, 2005, x, 233 s. ISBN 978-184-4802-135
- [8] LINHART, J., M. PETRUSEK, A. VODÁKOVÁ, H. MAŘÍKOVÁ. *Velký sociologický slovník*. Praha: Karolinum, 1996. 747 s. ISBN 80-7184-310-5.
- [9] OCHRANA, F., J. PAVEL, L. VÍTEK et al. *Veřejný sektor a veřejné finance. Financování nepodnikatelských a podnikatelských aktivit*. Praha: Grada Publishing, 2010. 264 s. ISBN 978-80-247-3228-2.
- [10] PATOČKA, Jirí a Eva HEŘMANOVÁ. *Lokální a regionální kultura v České republice*. Praha: ASPI, a.s., 2008. 200 s. ISBN 978-80-7357-347-8.
- [11] PEKOVÁ, Jitka. *Finance územní samosprávy: teorie a praxe v ČR*. 1. vydání. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2011. 588 s. ISBN 978-80-7357-614-1
- [12] PEKOVÁ, J., J. PILNÝ, M. JETMAR. *Veřejný sektor – řízení a financování*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2012. 488 s. ISBN 978-80-7357-936-4.
- [13] POMAHAČ, Richard a Olga VIDLÁKOVÁ. *Veřejná správa*. 1.vyd. Praha: C. H. Beck, 2002, 290 s. ISBN 80-7179-748-0.

- [14] PROVAZNÍKOVÁ, Romana. *Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe. 3. aktualizované a rozšířené vydání*. Praha: Grada Publishing, 2015. Finance (Grada). ISBN 978-80-247-5608-0.
- [15] SCHNEIDEROVÁ, Ivana. *Rozpočtová skladba v roce 2016*. Praha: Acha obec účtuje, 2016. 251 s. ISBN 978-80-905420-3-7.
- [16] SEDMIHRADSKÁ, Lucie. *Rozpočtový proces obcí*. Praha: Wolters Kluwer, 2015. 179 s. ISBN 978-80-7478-967-0.
- [17] ŠKARABELOVÁ, S., J., NESHYBOVÁ, J., REKTOŘÍK. *Ekonomika kultury a masmédií*. Brno: Masarykova univerzita, 2007. 210 s. ISBN 978-80210-4267-4.
- [18] ŠTĚPÁNEK, Pavel. *Obrysy muzeologie: pro historiky umění*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2002. 251 s. ISBN 80-244-0542-3
- [19] THROSBY, David. *The Economics of Cultural Policy*. Cambridge: Cambridge University Press, 2010. ISBN 978-0-521-68784-3.
- [20] VRABKOVÁ, I., I. VAŇKOVÁ, J. BEČICA a Š. KRYŠKOVÁ. *Příspěvkové organizace: postavení, úkoly a technická efektivnost*. Ostrava: VŠB-TU Ostrava, 2017. ISBN 978-80-248-4028-4.

Odborné články:

- [21] LOACH, K., ROWLEY, J. and J. GRIFFITHS. Cultural sustainability as a strategy for the survival of museums and libraries. *International Journal of Cultural Policy*. 2017. Vol. 23, Issue 2, Pages 186-198. ISSN 1028-6632.
- [22] MITWALLYOVÁ, Helena. Mají příspěvkové organizace v dnešní době své opodstatnění? Praha: Ústav státu a práva AV ČR, v. v. i. In *Právník* 9/2014. s. 772-792. ISSN 0231-6625.
- [23] ŠKARABELOVÁ, Simona. Udržitelnost příspěvkových organizací poskytujících kulturní služby. *Ekonomická teória a prax – dnes a zajtra II*. 2007. s. 56-62. ISBN 97880-8083-407-4.

Legislativní předpisy:

- [24] Zákon č. 122 ze dne 7. dubna 2000 o ochraně sbírek muzejní povahy a o změně některých dalších zákonů. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2000, částka 36, s. 1686-1691. Dostupný také z: http://aplikace.mvcr.cz/sbirkazakonu/SearchResult.aspx?q=122/2000&typeLaw=zakon&what=Cislo_zakona_smlouvy.

- [25] Zákon č. 129 ze dne 12. dubna 2000 o krajích. In: Sbírka zákonů České republiky. 2000, částka 38, s. 1765–1782. Dostupný také z: <http://aplikace.mvcr.cz/archiv2008/sbirka/2000/sb038-00.pdf>
- [26] Zákon č. 250 ze dne 7. července 2000 o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů. In: Sbírka zákonů České republiky. 2000, částka 73, s. 3557-3567. Dostupný také z: http://aplikace.mvcr.cz/sbirkazakonu/SearchResult.aspx?q=250/2000&typeLaw=zakon&what=Cislo_zakona_smlouvy.
- [27] Zákon č. 257/2001 Sb., ze dne 29. června 2001 o knihovnách a podmínkách provozování veřejných knihovnických a informačních služeb (knihovní zákon), ve znění pozdějších předpisů. In: Sbírka zákonů České republiky. 2001, částka 98, str. 5683-5688. Dostupný také z: http://aplikace.mvcr.cz/sbirkazakonu/SearchResult.aspx?q=257/2001&typLaw=zakon&what=Cislo_zakona_smlouvy.
- [28] Příloha k vyhlášce č. 323 ze dne 21. prosince 2010 o rozpočtové skladbě aktualizovaná. In: Sbírka zákonů České republiky. 2010, částka 118, s. 6909–6910. Dostupná také z: <http://aplikace.mvcr.cz/archiv2008/sbirka/2002/sb999-02.pdf>

Elektronické zdroje:

- [29] ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. Český statistický úřad [online]. © 2010 [cit. 2018-03-19]. Dostupné z: <http://www.czso.cz>
- [30] INSTITUT UMĚNÍ: Přístup Evropské unie ke kultuře. [online]. [cit. 2018-03-19]. Dostupné z: <http://www.idu.cz/media/document/pristup.pdf>.
- [31] JIHOČESKÝ KRAJ. Jihočeský kraj [online]. © 2010 [cit. 2018-03-15]. Dostupné z: www.kraj-jihocesky.cz
- [32] JIHOČESKÝ KRAJ. Koncepce rozvoje zřizovaných organizací v oblasti kultury na roky 2015-2020. © 2015 [cit. 2018-03-25]. Dostupné z: http://www.kraj-jihocesky.cz/2134/koncepce_rozvoje_zrizovanych_organizaci_v_oblasti_kultury_na_roky_2015_2020.htm
- [33] JIHMORAVSKÝ KRAJ. Jihomoravský kraj [online]. © 2010 [cit. 2018-03-15]. Dostupné z: www.kraj-jihomoravsky.cz
- [34] JIHMORAVSKÝ KRAJ. Program rozvoje Jihomoravského kraje 2014-2017 © 2014 [cit. 2018-03-25]. Dostupné z: <https://www.kraj-jihomoravsky.cz/Default.aspx?PubID=212277&TypeID=2>
- [35] KARLOVARSKÝ KRAJ. Karlovarský kraj [online]. © 2010 [cit. 2018-03-14]. Dostupné z: www.kraj-karlovarsky.cz

- [36]KARLOVARSKÝ KRAJ. Koncepce kultury Karlovarského kraje pro období let 2013-2020. © 2013 [cit. 2018-03-25]. Dostupné z: <http://www.kr-karlovarsky.cz/samosprava/dokumenty/Stranky/koncepce/seznam/koncepce-kultury.aspx>
- [37]KRAJ VYSOČINA. Kraj Vysočina [online]. © 2010 [cit. 2018-03-16]. Dostupné z: www.kr-vysocina.cz
- [38]KRÁLOVÉHRADECKÝ KRAJ. Královehradecký kraj [online]. © 2010 [cit. 2018-03-16]. Dostupné z: <http://www.kr-kralovehradecky.cz/>
- [39]KRÁLOVÉHRADECKÝ KRAJ. Program rozvoje příspěvkových organizací v oblasti kultury zřizovaných Královehradeckým krajem na léta 2014–2020. © 2015 [cit. 2018-03-25]. Dostupné z: <http://www.kr-kralovehradecky.cz/cz/krajsky-urad/kultura/program-rozvoje-PO-kultura-65427/>
- [40]MINISTERSTVO KULTURY: Státní kulturní politika na léta 2015–2020. [online]. [cit. 2016-06-27]. Dostupné z: <https://www.mkcr.cz/statni-kulturni-politika-69.html>.
- [41]MOCKOVČIAKOVÁ, Alena. Financování kultury z veřejných rozpočtů v roce 2009 (2001-2009). In: Národní informační centrum pro kulturu [online]. květen 2009 [cit. 2018-03-30]. Dostupné z: <http://www.nipos-mk.cz/wpcontent/uploads/2010/06/%C3%9Avodn%C3%AD-textfinancov%C3%A1n%C3%AD-20091.pdf>
- [42]MONITOR. Státní pokladna. Rozpočet 2012-2016.[online]. 2016 [cit. 2018-01-10]. Dostupné z: <http://monitor.statnipokladna.cz/2012/>
- [43]MORAVSKOSLEZSKÝ KRAJ. Moravskoslezský kraj [online]. © 2010 [cit. 2018-03-12]. Dostupné z: www.kr-moravskoslezsky.cz
- [44]MORAVSKOSLEZSKÝ KRAJ. Koncepce podpory kultury v Moravskoslezském kraji na období 2014–2020. © 2015 [cit. 2018-03-25]. Dostupné z: <https://www.msk.cz/cz/kultura/strategicke-dokumenty-42025/>
- [45]Národní informační a poradenské středisko pro kulturu. Statistika kultury 2012. Praha: NIPOS 2013. 31 s. http://www.nipos-mk.cz/wpcontent/uploads/2013/05/Kultura_v_cislech_2013_web.pdf.
- [46]Národní informační a poradenské středisko pro kulturu. Statistika kultury 2013. Praha: NIPOS 2014. 36 s. Dostupné z: http://www.nipos-mk.cz/wpcontent/uploads/2013/05/Kultura-v-cislech_2014_web.pdf.

- [47] Národní informační a poradenské středisko pro kulturu. Statistika kultury 2014. Praha: NIPOS 2015. 34 s. Dostupné z: http://www.nipos-mk.cz/wpcontent/uploads/2013/05/1_Kultura-v%C4%8D%C3%ADslech_2015_web.pdf.
- [48] Národní informační a poradenské středisko pro kulturu. Statistika kultury 2015. Praha: NIPOS 2016. 34 s. Dostupné z: https://statistikakultury.cz/wp-content/uploads/2017/11/Kultura_v_cislech_2016_web.pdf
- [49] Národní informační a poradenské středisko pro kulturu. Statistika kultury 2016. Praha: NIPOS 2017. 34 s. Dostupné z: https://statistikakultury.cz/wp-content/uploads/2017/11/Kultura_v_cislech_2017_web-1.pdf
- [50] OLOMOUCKÝ KRAJ. Olomoucký kraj [online]. © 2010 [cit. 2018-02-10]. Dostupné z: www.kr-olomoucky.cz
- [51] OLOMOUCKÝ KRAJ. Koncepce rozvoje kultury a památkové péče Olomouckého kraje pro období 2017-2020. © 2015 [cit. 2018-03-25]. Dostupné z: <https://www.kr-olomoucky.cz/kultra-olomouckeho-kraje-cl-100.html>
- [52] PARDUBICKÝ KRAJ. Pardubický kraj [online]. © 2010 [cit. 2018-02-10]. Dostupné z: www.pardubickykraj.cz
- [53] PARDUBICKÝ KRAJ. Koncepce podpory památkové péče na území Pardubického kraje na léta 2017–2020. © 2015 [cit. 2018-03-25]. Dostupné z: <https://www.pardubickykraj.cz/search.asp>
- [54] PLZEŇSKÝ KRAJ. Plzeňský kraj [online]. © 2010 [cit. 2018-01-05]. Dostupné z: www.kr-plzensky.cz
- [55] PLZEŇSKÝ KRAJ. Koncepce podpory státní památkové péče na období 2013-2020 pro Plzeňský kraj. © 2013 [cit. 2018-03-25]. Dostupné z: <http://www.plzensky-kraj.cz/cs/clanek/aktualizace-koncepce-podpory-statni-pamatkove-pece-na-obdobi-2013-2020-pro-plzensky-kraj-1>
- [56] STŘEDOČESKÝ KRAJ. Středočeský kraj [online]. © 2008 [cit. 2018-01-05]. Dostupné z: www.kr-stredocesky.cz
- [57] STŘEDOČESKÝ KRAJ. Program rozvoje územního obvodu Středočeského kraje 2014-2020. © 2014 [cit. 2018-03-25]. Dostupné z: https://www.kr-stredocesky.cz/documents/20541/155976/PRK_1_%281%29.pdf/65dd6e04-1521-43d9-89df-dacd7bb66991
- [58] ÚSTECKÝ KRAJ. Ústecký kraj [online]. © 2010 [cit. 2018-01-05]. Dostupné z: www.kr-ustecky.cz

- [59] ÚSTECKÝ KRAJ. Koncepce rozvoje kultury a památkové péče v Ústeckém kraji 2014-2020. © 2014 [cit. 2018-03-25]. Dostupné z: http://www.kr-ustecky.cz/vismo/zobraz_dok.asp?id_org=450018&id_ktg=99697&n=koncepce
- [60] ZLÍNSKÝ KRAJ. Zlínský kraj [online]. © 2010 [cit. 2018-01-05]. Dostupné z: <https://www.kr-zlinsky.cz/>
- [61] ZLÍNSKÝ KRAJ. Koncepce rozvoje místní kultury Zlínského kraje na léta 2015-2024. © 2014 [cit. 2018-03-25]. Dostupné z: <https://www.kr-zlinsky.cz/strategicke-a-koncepcni-dokumenty-v-oblasti-kultury-cl-2011.html>

SEZNAM ZKRATEK

ČSÚ	Český statistický úřad
DPH	daň z přidané hodnoty
EU	Evropská unie
HDP	hrubý domácí produkt
NIPOS	Národní informační a poradenské středisko pro kulturu
ÚSC	územní samosprávné celky

Prohlášení o využití výsledků diplomové práce

Prohlašuji, že

- jsem byla seznámena s tím, že na mou diplomovou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. – autorský zákon, zejména § 35 – užití díla v rámci občanských a náboženských obřadů, v rámci školních představení a užití díla školního a § 60 – školní dílo;
- beru na vědomí, že Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava (dále jen VŠB-TUO) má právo nevýdělečně, ke své vnitřní potřebě, diplomovou práci užít (§ 35 odst. 3);
- souhlasím s tím, že diplomová práce bude v elektronické podobě archivována v Ústřední knihovně VŠB-TUO a jeden výtisk bude uložen u vedoucího diplomové práce. Souhlasím s tím, že bibliografické údaje o diplomové práci budou zveřejněny v informačním systému VŠB-TUO;
- bylo sjednáno, že s VŠB-TUO, v případě zájmu z její strany, uzavřu licenční smlouvu s oprávněním užít dílo v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- bylo sjednáno, že užít své dílo, diplomovou práci, nebo poskytnout licenci k jejímu využití mohu jen se souhlasem VŠB-TUO, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly VŠB-TUO na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše).

V Ostravě dne 23.4.2018

.....
Bc. Nikola Böhmová

SEZNAM TABULEK

- Tab. 3.1 – Základní charakteristiky krajů v ČR k 31.12.2016
- Tab. 3.2 – Meziroční porovnání celkových příjmů krajů v ČR v %
- Tab. 3.3 – Vývoj daňových příjmů krajů na 1 obyvatele za období 2012-2016 v tis. Kč
- Tab. 3.4 – Rozpočet daňových příjmů krajů a jejich plnění ve vybraných letech
- Tab. 3.5 – Vývoj nedaňových příjmů krajů na 1 obyvatele za období 2012-2016 v tis. Kč
- Tab. 3.6 – Rozpočet nedaňových příjmů krajů a jejich plnění ve vybraných letech
- Tab. 3.7 – Vývoj kapitálových příjmů krajů na 1 obyvatele za období 2012-2016 v tis. Kč
- Tab. 3.8 – Rozpočet kapitálových příjmů krajů a jejich plnění ve vybraných letech
- Tab. 3.9 – Vývoj přijatých transferů krajů na 1 obyvatele za období 2012-2016 v tis. Kč
- Tab. 3.10 – Rozpočet přijatých transferů krajů a jejich plnění ve vybraných letech
- Tab. 3.11 – Meziroční porovnání celkových výdajů krajů v ČR v %
- Tab. 3.12 – Vývoj běžných výdajů krajů na 1 obyvatele za období 2012-2016 v tis. Kč
- Tab. 3.13 – Rozpočet běžných výdajů krajů a jejich plnění ve vybraných letech
- Tab. 3.14 – Vývoj kapitálových výdajů krajů na 1 obyvatele za období 2012-2016 v tis. Kč
- Tab. 3.15 – Rozpočet kapitálových výdajů krajů a jejich plnění ve vybraných letech
- Tab. 3.16 – Meziroční porovnání průměrných výdajů krajů v odvětví kultury v %
- Tab. 3.17 – Podíl výdajů na odvětví kultury ve vztahu k celkovým výdajům krajů v %
- Tab. 4.1 – Přehled kulturních organizací zřizovaných jednotlivými kraji
- Tab. 4.2 – Výsledky přepočtu výdajů na činnost muzeí a galerií dle vybraných ukazatelů
- Tab. 4.3 – Výsledky přepočtu výdajů na činnost knihovnickou dle vybraných ukazatelů
- Tab. 4.4 – Výsledky přepočtu výdajů na činnost divadel dle vybraných ukazatelů
- Tab. 4.5 – Výsledky přepočtu výdajů na činnost hudební dle vybraných ukazatelů
- Tab. 4.6 – SWOT analýza kultury

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obr. 4.1 – Podíl výdajů na činnosti muzeí a galerií na celkových výdajích na kulturu za období 2012-2016 v %

Obr. 4.2 – Průměrné výdaje krajů na činnost muzeí a galerií na 1 obyvatele za období 2012–2016 v Kč

Obr. 4.3 – Průměrné výdaje krajů na činnost muzeí a galerií na počet muzeí a galerií za období 2012-2016 v tis. Kč

Obr. 4.4 – Podíl výdajů na činnost knihovnickou na celkových výdajích na kulturu za období 2012-2016

Obr. 4.5 – Průměrné výdaje krajů na knihovnictví na 1 obyvatele za období 2012-2016 v Kč

Obr. 4.6 – Průměrné výdaje krajů na knihovnictví na počet knihoven za období 2012-2016 v tis. Kč

Obr. 4.7 – Podíl výdajů na činnost divadel na celkových výdajích na kulturu za období 2012-2016

Obr. 4.8 – Průměrné výdaje krajů na divadelní činnost na 1 obyvatele za období 2012-2016 v Kč

Obr. 4.9 – Průměrné výdaje krajů na divadelní činnost na počet kulturních zařízení za období 2012-2016 v tis. Kč

Obr. 4.10 – Podíl výdajů na činnost hudební na celkových výdajích na kulturu za období 2012-2016

Obr. 4.11 – Průměrné výdaje krajů na hudební činnost na 1 obyvatele za období 2012-2016 v Kč

Obr. 4.12 – Průměrné výdaje krajů na hudební činnost na počet kulturních zařízení za období 2012-2016 v tis. Kč

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha č. 1 - Odvětvové třídění rozpočtu skupiny 3

Příloha č. 2 – Doplnující charakteristiky krajů ČR

Příloha č. 3 – Seznam národních kulturních památek v krajích

Příloha č. 4 – Hospodaření krajů ČR v letech 2012-2016

Příloha č. 5 – Procentní podíly krajů na celostátním hrubém výnosu daně

Příloha č. 6 – Přehled průměrných výdajů krajů oddílu 33 – Kultura, církve a sdělovací
prostředky za období 2012-2016

Příloha č. 7 – Seznam příspěvkových organizací zřizovaných kraji

Příloha č. 8 – Průměrné počty kulturních organizací za období 2012-2016

Příloha č. 9 – Přehled výdajů krajů pododdílu 331 – Kultura za období 2012-2016

Příloha č. 1 - Odvětvové třídění rozpočtu skupiny 3

Tab. 1 – Odvětvové třídění rozpočtu skupiny 3, oddílu 33 – Kultura, církev a sdělovací prostředky

Oddíl	Pododdíl	Paragraf	Název
33	331		Kultura, církev a sdělovací prostředky
			<i>Kultura</i>
		3311	Divadelní činnost
		3312	Hudební činnost
		3313	Filmová tvorba, distribuce, kina a shromažďování audiovizuálních archiválií
		3314	Činnosti knihovnické
		3315	Činnosti muzeí a galerií
		3316	Vydavatelská činnost
		3317	Výstavní činnosti v kultuře
	3319	Ostatní záležitosti kultury	
33	332		<i>Ochrana památek a péče o kulturní dědictví a národní a historické povědomí</i>
		3321	Činnosti památkových ústavů, hradů a zámků
		3322	Zachování a obnova kulturních památek
		3324	Výkup předmětů kulturní hodnoty
		3325	Pražský hrad
		3326	Pořízení, zachování a obnova hodnot místního kulturního, národního a historického povědomí
		3329	Ostatní záležitosti ochrany památek a péče o kulturní dědictví
33	333		<i>Činnosti registrovaných církví a náboženských společností</i>
		3330	Činnosti registrovaných církví a náboženských společností
33	334		<i>Sdělovací prostředky</i>
		3341	Rozhlas a televize
		3349	Ostatní záležitosti sdělovacích prostředků
33	336		<i>Správa v oblasti kultury, církví a sdělovacích prostředků</i>
		3361	Činnost ústředního orgánu státní správy v oblasti kultury a církví
		3362	Činnost ústředního orgánu státní správy v oblasti sdělovacích prostředků
33	338		<i>Výzkum a vývoj v oblasti kultury církví a sdělovacích prostředků</i>
		3380	Výzkum a vývoj v oblasti kultury, církví a sdělovacích prostředků
33	339		<i>Ostatní činnosti v záležitostech kultury, církví a sdělovacích prostředků</i>
		3391	Mezinárodní spolupráce v kultuře, církvích a sdělovacích prostředcích
		3392	Zájmová činnost v kultuře
		3399	Ostatní záležitosti kultury, církví a sdělovacích prostředků

Zdroj: Příloha k vyhlášce č. 323/2002 Sb., o rozpočtové skladbě, vlastní zpracování

Příloha č. 2 – Doplnující charakteristiky krajů ČR

Tab. 1 - Počty a názvy okresů jednotlivých krajů v ČR

Kraj	Počet	Názvy okresů
Karlovarský	3	Cheb, Sokolov, Karlovy Vary
Ústecký	7	Děčín, Chomutov, Litoměřice, Louny, Most, Teplice, Ústí nad Labem
Plzeňský	7	Domažlice, Klatovy, Plzeň – jih, Plzeň – město, Plzeň - sever, Rokycany, Tachov
Liberecký	4	Česká Lípa, Jablonec nad Nisou, Liberec, Semily
Středočeský	12	Benešov, Beroun, Kladno, Kolín, Kutná Hora, Mělník, Mladá Boleslav, Nymburk, Praha – východ, Praha - západ, Příbram, Rakovník
Jihočeský	7	České Budějovice, Český Krumlov, Jindřichův Hradec, Písek, Prachovice, Strakonice, Tábor
Královéhradecký	5	Hradec Králové, Jičín, Náchod, Rychnov nad Kněžnou, Trutnov
Pardubický	4	Chrudim, Pardubice, Svitavy, Ústí nad Orlicí
Vysočina	5	Havlíčkův Brod, Jihlava, Pelhřimov, Třebíč, Žďár nad Sázavou
Olomoucký	5	Jeseník, Olomouc, Prostějov, Přerov, Šumperk
Jihomoravský	7	Blansko, Brno-město, Brno-venkov, Břeclav, Hodonín, Znojmo, Vyškov
Moravskoslezský	6	Bruntál, Frýdek-Místek, Karviná, Nový Jičín, Opava, Ostrava-město
Zlínský	4	Kroměříž, Uherské Hradiště, Vsetín, Zlín

Zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování

Tab. 2 - Přehled sídel jednotlivých krajů v ČR

Kraj	Sídlo
Karlovarský	Karlovy Vary
Ústecký	Ústí nad Labem
Plzeňský	Plzeň
Liberecký	Liberec
Středočeský	Praha
Jihočeský	České Budějovice
Královéhradecký	Hradec Králové
Pardubický	Pardubice
Vysočina	Jihlava
Olomoucký	Olomouc
Jihomoravský	Brno
Moravskoslezský	Ostrava
Zlínský	Zlín

Zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování

Příloha č. 3 – Seznam národních kulturních památek v krajích

Karlovarský kraj

- Blatenský vodní kanál
- Císařské lázně v Karlových Varech
- Dlouhá stoka s rybníky Kladským a Novým
- Důl Mauritius v Hřebečné
- Hrad Bečov nad Teplou
- Chebská falc
- Jáchymovská mincovna
- Klášter premonstrátů Teplá
- Kostel sv. Máří Magdalény v Karlových Varech
- Kynžvartská daguerrotypie
- Lázeňská kolonáda v Mariánských Lázních
- Ostatková skříň sv. Maura
- Rudá věž smrti v Ostrově
- Středověký důl Jeroným v Čisté
- Zámek Kynžvart

Ústecký kraj

- Děkanský kostel Nanebevzetí Panny Marie v Mostě
- Hora Říp s rotundou sv. Jiří
- Klášter františkánů v Kadani
- Klášter v Oseku
- Kostel sv. Floriána v Krásném Březně
- Kostel sv. Mikuláše v Lounech
- Malá pevnost se hřbitovem v Terezíně
- Památník obětem katastrofy na dole Nelson
- Pole s pomníkem Přemysla Oráče ve Stadicích
- Zámek Benešov nad Ploučnicí
- Zámek Duchcov
- Zámek Krásný Dvůr
- Zámek Libochovice
- Zámek Ploskovice

Plzeňský kraj

- Hrad Přimda
- Hrad Švihov
- Hradiště – Hradišťský kopec
- Jízdárna ve Světcích
- Klášter Kladruby
- Klášter Plasy
- Klášter premonstrátek v Chotěšově
- Kostel Nanebevzetí Panny Marie v Přešticích
- Kostel sv. Bartoloměje v Plzni
- Kostel sv. Mikuláše v Čečovicích
- Selský dvůr v Plzni – Bolevci
- Slovanské hradiště a mohylové pohřebiště u Bezemína – Cebivi
- Slovanské hradiště Hůrka ve Starém Plzenci
- Vodní hamr Dobřív
- Zámek Červené Poříčí
- Zámek Horšovský Týn
- Zámek Kozel
- Zámek Manětín
- Zámek Týnec u Klatov
- Zřícenina hradu Rabí
- Zřícenina hradu Velhartice

Liberecký

- Brusírna Harrachovské sklárny se strojním vybavením
- Dlaskův statek v Dolánkách u Turnova
- Horský hotel a televizní vysílač Ještěd u Liberce
- Hrad Grabštejn
- Janatův mlýn v Buřanech
- Kostel sv. Vavřince a Zdislavy v Jabloném v Podještědí
- Zámek Frýdlant
- Zámek Hrubý Rohozec
- Zámek Lemberk
- Zámek Sychrov
- Zámek Zákupy a hospodářský dvůr zámku v Zákupích
- Zřícenina hradu Bezděz
- Zřícenina hradu Trosky

Olomoucký kraj

- Hrad Bouzov
- Hrad Šternberk
- Klášterní Hradisko
- Kostel sv. Mořice v Olomouci
- Národní dům v Prostějově
- Olomoucký hrad s kostelem sv. Václava
- Památník obětí II. světové války v Javoříčku
- Papírna Velké Losiny
- Soubor barokních kašen a sloupů v Olomouci
- Vila Primavesi v Olomouci
- Vodní elektrárna v Třeštině
- Zámek Jánský vrch
- Zámek Velké Losiny

Středočeský kraj

- Hrad Český Šternberk
- Hrad Karlštejn
- Hrad Kokořín
- Hrad Křivoklát
- Kostel Nanebevzetí Panny Marie ve Staré Boleslavi
- Kostel Panny Marie s klášterem - Svatá Hora
- Kostel sv. Barbory v Kutné Hoře
- Kostel sv. Bartoloměje v Kolíně
- Kostel sv. Jakuba v Jakubu u Kutné Hory
- Kostel sv. Mikuláše ve Vinci
- Kostely sv. Václava a sv. Klimenta ve Staré Boleslavi
- Krematorium v Nymburce
- Městské opevnění v Kouřimi
- Památník Lidice
- Park a zámek v Průhonicích
- Přemyslovské hradiště Levý Hradec
- Sázavský klášter
- Slovanské hradiště Budeč
- Slovanské hradiště Slavníkovců Libice
- Sokolovna v Rakovníku
- Soubor hornických památek v Březových Horách
- Střední strojní průmyslová škola v Mladé Boleslavi
- Vlašský dvůr v Kutné Hoře
- Vodní elektrárna v Poděbradech
- Zámek Březnice
- Zámek Hořovice
- Zámek Kačina
- Zámek Konopiště
- Zámek Mnichovo Hradiště
- Zámek s parkem v Brandýse nad Labem
- Zámek Veltrusy

- Zámek Žleby
- Zříceniny hradů Točnick a Žebrák

Jihočeský kraj

- Bechyňský most
- Hrad Kotnov s Bechyňskou bránou
- Hrad Nové Hrady
- Hrad Rožmberk nad Vltavou
- Hrad Strakonice
- Hrad Zvíkov
- Kamenný most v Písku
- Klášter premonstrátů v Milevsku
- Klášter v Třeboni
- Klášter ve Vyšším Brodě
- Klášter Zlatá Koruna
- Koněspřežní železnice České Budějovice - Linec (česká část) (okr. České Budějovice: České Budějovice, Kamenný Újezd, Včelná; okr. Český Krumlov: Holkov, Suchdol)
- Kostel Nanebevzetí Panny Marie v Kájově
- Kostel sv. Víta v Českém Krumlově
- Kozí Hrádek u Tábora
- Rodiště Jana Žižky v Trocnově
- Rodný dům Mistra Jana Husa v Husinci
- Rožmberská rybníční soustava (Majdalena, Třeboň, Lomnice n. Luž., Záblatí, Smržov u Lom. n. Luž., Ponědraž, Ponědrážka, Horusice, Veselí n. Luž., Novosedly n. Než., Pístina, Lužnice, Domanín u Třeboně)
- Řetězový most v Stádlci
- Stará radnice
- Vodní mlýn v Hoslovicích
- Vodní pila v Peníkově se strojním vybavením
- Zámek Červená Lhota
- Zámek Český Krumlov
- Zámek Dačice
- Zámek Hluboká nad Vltavou se zámekem Ohrada

- Zámek Jindřichův Hradec
- Zámek Kratochvíle
- Zámek Orlík
- Zámek Třeboň se Schwarzenberskou hrobkou
- Zámek Vimperk
- Zemědělská usedlost čp. 3 v Krníně
- Zemský hřebčinec v Písku

Královéhradecký kraj

- Babiččino údolí v Ratibořicích
- Betlém v Novém lese u Kuksu
- Dům čp. 92 'Dřevěnka' v Úpici
- Hospital Kuks
- Hrad Kost
- Hřbitovní kostel Panny Marie v Broumově
- Klášter v Broumově
- Kostel sv. Jana Křtitele se zvonící a márnící ve Slavoňově
- Kostel sv. Petra a Pavla se zvonící a farou v Liberku
- Městské muzeum (Wenkeův obchodní dům) v Jaroměři
- Muzeum v Hradci Králové
- Pevnostní systém Dobrošov
- Vodní elektrárna – přehrada Les Království v Bílé Třemešné
- Zámek Hrádek u Nechanic
- Zámek Humprecht
- Zámek Náchod
- Zámek Nové Město nad Metují
- Zámek Opočno

Pardubický kraj

- Hřebčín v Kladrubech nad Labem
- Kostel sv. Bartoloměje v Kočí u Chrudimi
- Kostel sv. Jakuba Většího v Poličce s rodnou světničkou Bohuslava Martinů
- Krematorium v Pardubicích

- Městské divadlo Ústí nad Orlicí
- Pietní území Ležáky
- Pietní území Zámeček v Pardubičkách
- Radnice v Poličce
- Usedlost čp. 16 v Telecí
- Usedlost čp. 171 v Čisté u Litomyšle
- Winternitzovy automatické mlýny v Pardubicích
- Zámek s opevněním v Pardubicích
- Zámek Slatiňany
- Zámek v Litomyšli
- Zřícenina hradu Kunětická Hora

Kraj Vysočina

- Klášter premonstrátů v Želivě
- Klášter s kostelem sv. Prokopa v Třebíči
- Kostel Nanebevzetí Panny Marie v Polné
- Kostel sv. Jakuba Většího v Jihlavě
- Kostel sv. Jana Nepomuckého na Zelené Hoře
- Michalův statek v Pohledí
- Rodný dům Karla Havlíčka Borovského
- Sklárna v Tasicích
- Štáflova chalupa v Havlíčkově Brodě
- Zámek Červená Řečice
- Zámek Jaroměřice nad Rokytnou
- Zámek Náměšť nad Oslavou
- Zámek Telč
- Zřícenina hradu Lipnice nad Sázavou
- Židovský hřbitov v Třebíči

Jihomoravský kraj

- Archeologické naleziště Dolní Věstonice - Pavlov
- Archeologické naleziště Dolní Věstonice včetně souboru nejvýzn. nálezů z období kultury lovců mamutů
- Čestné pohřebiště na Ústředním hřbitově v Brně
- Hotel Avion v Brně
- Hrad a pevnost Špilberk v Brně
- Hrad Bítov
- Hrad Pernštejn
- Klášter cisterciáček Porta coeli v Předklášteří
- Klášter v Louce u Znojma
- Kostel sv. Jakuba Většího v Brně
- Kounicovy vysokoškolské koleje s pomníkem Vítězství nad fašismem v Brně
- Krematorium a kolumbárium na Ústředním hřbitově v Brně
- Návesní zvonice v Louce
- Petrov v Brně
- Poutní kostel Jména Panny Marie ve Křtinách
- Slovanské hradiště v Mikulčicích
- Usedlost čp. 12 v Kučerově
- Větrný mlýn v Kuželově
- Vila Tugendhat
- Viniční dům v Pavlově č. 145/1 v Pavlově
- Vodní mlýn ve Slupi
- Zámek Bučovice
- Zámek Kunštát
- Zámek Lednice
- Zámek Lysice
- Zámek Milotice
- Zámek Rájec nad Svitavou
- Zámek Slavkov u Brna
- Zámek Uherčice
- Zámek Valtice

- Zámek Vranov nad Dyjí se zříceninou hradu Nový Hrádek
- Znojemská hradní rotunda
- Železárna Stará huť

Moravskoslezský kraj

- Bratrský sbor ve Fulneku (Památník Jana Ámose Komenského)
- Budova bývalé přádelny s dílnou vzorkovny-dezinatura včetně strojního vybavení v areálu továrny Alois Larisch v Krnově
- Důl Hlubina a vysoké pece a koksovna Vítkovických železáren
- Důl Michal v Ostravě
- Kaple sv. Kříže v Opavě
- Kosárna čp. 146 v Karlovicích
- Kostel Nanebevzetí Panny Marie v Opavě
- Liskova vila v Ostravě
- Památník obětem nacistického teroru v Životicích
- Památník partyzánského hnutí Noční přechod v Morávce
- Památník Rudé armády – mausoleum v Ostravě
- Rodný dům Františka Palackého v Hodslavicích
- Společenský dům (Obchodní a živnostenská komora) v Opavě
- Zámek Bruntál
- Zámek Hradec nad Moravicí

Zlínský kraj

- Bazilika Nanebevzetí Panny Marie a sv. Cyrila a Metoděje ve Velehradě
- Evangelický kostel ve Velké Lhotě
- Fojtství ve Velkých Karlovicích
- Hrad Buchlov
- Hřbitov ve Střílkách
- Mikuláštkovo fojtství v Jasenné
- Památník protifašistického odboje v Ploštině
- Pustevny
- Slovanské hradiště sv. Klimenta u Osvětíman

- Soubor pozůstatků velkomoravské sídelní aglomerace Staré Město - Uherské Hradiště - Modrá
- Valašské muzeum v přírodě
- Větrný mlýn ve Velkých Těšanech
- Zámek Buchlovice
- Zámek Kroměříž s Květnou a Podzámeckou zahradou
- Zámek Vizovice

Zdroj: *webové stránky jednotlivých krajů*

Příloha č. 4 – Hospodaření krajů ČR v letech 2012-2016

Tab. 1 - Hospodaření Karlovarského kraje v tis. Kč

Rok	2012	2013	2014	2015	2016
Třída 1 - Daňové příjmy	1 775 238	1 824 184	1 940 930	2 002 563	2 328 586
Třída 2 - Nedaňové příjmy	615 345	302 652	439 749	454 736	521 977
Třída 3 - Kapitálové příjmy	1 284	1 965	519	9 996	12 541
Třída 4 - Přijaté transfery	2 815 132	2 885 288	3 024 967	3 817 158	3 521 201
Příjmy celkem	5 206 999	5 014 089	5 406 165	6 284 453	6 384 305
Tempo růstu	- 6 %	- 4 %	8 %	16 %	2 %
Třída 5 - Běžné výdaje	4 171 631	4 537 904	4 356 221	4 656 568	4 917 877
Třída 6 - Kapitálové výdaje	1 467 859	439 394	805 633	1 688 843	669 729
Výdaje celkem	5 639 490	4 977 298	5 161 854	6 345 411	5 587 606
Tempo růstu	-3 %	-12 %	4 %	23 %	-12 %
Saldo příjmů a výdajů	-432 491	36 791	244 311	-60 958	796 699

Zdroj: MONITOR, vlastní zpracování

Tab. 2 - Hospodaření Ústeckého kraje v tis. Kč

Rok	2012	2013	2014	2015	2016
Třída 1 - Daňové příjmy	3 873 438	3 963 867	4 185 504	4 318 824	4 987 251
Třída 2 - Nedaňové příjmy	410 889	667 307	652 932	460 818	518 612
Třída 3 - Kapitálové příjmy	63 396	52 499	124 340	117 150	218 297
Třída 4 - Přijaté transfery	7 592 178	8 714 585	8 176 680	8 607 774	9 375 098
Příjmy celkem	11 939 901	13 398 258	13 139 456	13 504 566	15 099 258
Tempo růstu	x	12 %	-2 %	3 %	12 %
Třída 5 - Běžné výdaje	11 281 099	12 116 231	11 500 256	12 157 300	13 293 479
Třída 6 - Kapitálové výdaje	1 591 276	756 124	1 196 782	1 327 143	921 511
Výdaje celkem	12 872 375	12 872 355	12 697 038	13 484 443	14 214 990
Tempo růstu	x	0 %	-1 %	6 %	5 %
Saldo příjmů a výdajů	-932 474	525 903	442 418	20 123	884 268

Zdroj: MONITOR, vlastní zpracování

Tab. 3 - *Hospodaření Plzeňského kraje v tis. Kč*

Rok	2012	2013	2014	2015	2016
Třída 1 - Daňové příjmy	3 392 580	3 490 464	3 682 674	3 792 056	4 400 139
Třída 2 - Nedaňové příjmy	294 089	145 036	148 059	188 272	131 537
Třída 3 - Kapitálové příjmy	26 606	6 335	9 300	16 721	4 108
Třída 4 - Přijaté transfery	5 386 954	5 735 271	5 775 310	6 243 727	6 070 862
Příjmy celkem	9 100 229	9 377 106	9 615 343	10 240 776	10 606 646
Tempo růstu	x	3 %	3 %	7 %	4 %
Třída 5 - Běžné výdaje	8 104 007	7 831 604	8 179 668	8 694 579	9 154 864
Třída 6 - Kapitálové výdaje	1 434 975	1 829 600	1 355 927	1 208 820	1 057 801
Výdaje celkem	9 538 982	9 661 204	9 535 595	9 903 399	10 212 665
Tempo růstu	x	1 %	-1 %	4 %	3 %
Saldo příjmů a výdajů	-438 753	-284 098	79 748	337 377	393 981

Zdroj: *MONITOR, vlastní zpracování*

Tab. 4 - *Hospodaření Libereckého kraje v tis. Kč*

Rok	2012	2013	2014	2015	2016
Třída 1 - Daňové příjmy	2 194 817	2 256 707	2 377 698	2 457 211	2 832 631
Třída 2 - Nedaňové příjmy	353 309	326 795	236 480	190 884	219 381
Třída 3 - Kapitálové příjmy	19 548	25 689	14 552	3 336	27 648
Třída 4 - Přijaté transfery	4 288 611	4 187 241	4 391 844	5 373 370	5 123 921
Příjmy celkem	6 856 285	6 796 432	7 020 574	8 024 801	8 203 581
Tempo růstu	x	-1 %	3 %	14 %	2 %
Třída 5 - Běžné výdaje	6 358 365	5 985 769	6 055 048	6 333 206	6 765 274
Třída 6 - Kapitálové výdaje	663 874	916 041	941 028	1 576 196	566 778
Výdaje celkem	7 022 239	6 901 810	6 996 076	7 909 402	7 332 052
Tempo růstu	x	-2 %	1 %	13 %	-7 %
Saldo příjmů a výdajů	-165 954	-105 378	24 498	115 399	871 529

Zdroj: *MONITOR, vlastní zpracování*

Tab. 5 - *Hospodaření Středočeského kraje v tis. Kč*

Rok	2012	2013	2014	2015	2016
Třída 1 - Daňové příjmy	6 461 302	6 630 484	7 005 299	7 202 965	8 334 689
Třída 2 - Nedaňové příjmy	338 546	290 574	226 283	361 158	358 102
Třída 3 - Kapitálové příjmy	6 784	4 356	5 653	5 908	27 050
Třída 4 - Přijaté transfery	10 974 853	11 575 020	11 642 565	13 099 651	13 576 534
Příjmy celkem	17 781 485	18 500 434	18 879 800	20 669 682	22 296 375
Tempo růstu	x	4 %	2 %	9 %	8 %
Třída 5 - Běžné výdaje	15 626 390	16 102 404	16 674 831	17 657 023	19 109 375
Třída 6 - Kapitálové výdaje	2 775 637	1 942 338	1 643 942	2 815 456	1 505 530
Výdaje celkem	18 402 027	18 044 742	18 318 773	20 472 479	20 614 905
Tempo růstu	x	-2 %	2 %	12 %	1 %
Saldo příjmů a výdajů	-620 542	455 692	561 027	197 203	1 681 470

Zdroj: *MONITOR, vlastní zpracování*

Tab. 6 - *Hospodaření Jihočeského kraje v tis. Kč*

Rok	2012	2013	2014	2015	2016
Třída 1 - Daňové příjmy	4 037 286	4 142 105	4 375 544	4 504 428	5 211 539
Třída 2 - Nedaňové příjmy	178 618	189 454	500 751	617 447	177 447
Třída 3 - Kapitálové příjmy	10 954	32 405	3 606	3 610	24 343
Třída 4 - Přijaté transfery	6 473 064	6 014 339	6 401 496	8 035 298	7 513 556
Příjmy celkem	10 699 922	10 378 303	11 281 397	13 160 783	12 926 885
Tempo růstu	x	-3 %	9 %	17 %	-2 %
Třída 5 - Běžné výdaje	9 163 403	9 244 193	9 280 757	10 340 586	10 662 038
Třída 6 - Kapitálové výdaje	1 646 827	1 166 167	1 706 912	2 482 853	975 698
Výdaje celkem	10 810 230	10 410 360	10 987 669	12 823 439	11 637 736
Tempo růstu	x	-4 %	6 %	17 %	-9 %
Saldo příjmů a výdajů	-110 308	-32 057	293 728	337 344	1 289 149

Zdroj: *MONITOR, vlastní zpracování*

Tab. 7 - *Hospodaření Královéhradeckého kraje v tis. Kč*

Rok	2012	2013	2014	2015	2016
Třída 1 - Daňové příjmy	3 032 432	3 117 277	3 293 613	3 387 862	3 915 082
Třída 2 - Nedaňové příjmy	354 730	340 648	350 998	428 264	375 360
Třída 3 - Kapitálové příjmy	39 654	48 272	10 743	29 815	18 563
Třída 4 - Přijaté transfery	5 324 322	5 531 775	5 898 704	6 875 176	6 702 413
Příjmy celkem	8 751 138	9 037 972	9 554 058	10 721 117	11 011 418
Tempo růstu	x	3 %	6 %	12 %	3 %
Třída 5 - Běžné výdaje	8 090 957	8 029 505	8 168 619	8 470 617	9 028 836
Třída 6 - Kapitálové výdaje	725 725	749 780	1 046 334	1 867 441	1 164 048
Výdaje celkem	8 816 682	8 779 285	9 214 953	10 338 058	10 192 884
Tempo růstu	x	-0,5 %	5 %	12 %	-1 %
Saldo příjmů a výdajů	-65 544	258 687	339 105	383 059	818 534

Zdroj: *MONITOR, vlastní zpracování*

Tab. 8 - *Hospodaření Pardubického kraje v tis. Kč*

Rok	2012	2013	2014	2015	2016
Třída 1 - Daňové příjmy	2 615 911	2 693 736	2 843 498	2 933 423	3 378 935
Třída 2 - Nedaňové příjmy	223 894	236 499	221 903	227 549	213 727
Třída 3 - Kapitálové příjmy	15 239	1 117	9 371	338	9 413
Třída 4 - Přijaté transfery	4 796 626	4 837 893	5 410 631	6 445 189	6 027 175
Příjmy celkem	7 651 670	7 769 245	8 485 403	9 606 499	9 629 250
Tempo růstu	x	2 %	9 %	13 %	0,2 %
Třída 5 - Běžné výdaje	6 927 686	6 817 513	6 962 979	7 616 704	7 853 424
Třída 6 - Kapitálové výdaje	441 622	533 766	1 287 669	1 730 369	870 110
Výdaje celkem	7 369 308	7 351 279	8 250 648	9 347 073	8 723 534
Tempo růstu	x	-0,2 %	12 %	13 %	-6,7 %
Saldo příjmů a výdajů	282 362	417 966	234 755	259 426	905 716

Zdroj: *MONITOR, vlastní zpracování*

Tab. 9 - *Hospodaření kraje Vysočina v tis. Kč*

Rok	2012	2013	2014	2015	2016
Třída 1 - Daňové příjmy	3 451 595	3 546 059	3 741 043	3 950 802	4 463 632
Třída 2 - Nedaňové příjmy	347 853	291 908	453 091	478 917	344 950
Třída 3 - Kapitálové příjmy	16 064	35 532	17 067	47 771	13 009
Třída 4 - Přijaté transfery	5 072 424	4 835 006	5 402 907	6 061 382	5 954 593
Příjmy celkem	8 887 936	8 708 505	9 614 108	10 538 872	10 776 184
Tempo růstu	x	-2 %	10 %	9,6 %	2 %
Třída 5 - Běžné výdaje	7 219 931	7 515 568	7 971 327	8 235 865	8 393 129
Třída 6 - Kapitálové výdaje	1 473 701	1 104 488	1 409 155	2 233 022	1 426 220
Výdaje celkem	8 693 632	8 620 056	9 380 482	10 468 887	9 819 349
Tempo růstu	x	-0,9 %	9 %	11 %	-6 %
Saldo příjmů a výdajů	194 304	88 449	233 626	69 985	956 835

Zdroj: *MONITOR, vlastní zpracování*

Tab. 10 - *Hospodaření Olomouckého kraje v tis. Kč*

Rok	2012	2013	2014	2015	2016
Třída 1 - Daňové příjmy	3 165 015	3 259 322	3 427 194	3 542 251	4 092 684
Třída 2 - Nedaňové příjmy	331 636	370 151	302 196	372 945	379 044
Třída 3 - Kapitálové příjmy	25 171	4 784	6 489	15 270	99 286
Třída 4 - Přijaté transfery	5 910 850	5 985 377	6 677 910	7 618 166	7 292 987
Příjmy celkem	9 432 672	9 619 634	10 413 789	11 548 632	11 864 001
Tempo růstu	x	2 %	8 %	11 %	3 %
Třída 5 - Běžné výdaje	8 874 534	8 921 504	8 920 074	9 709 030	10 151 978
Třída 6 - Kapitálové výdaje	1 455 349	980 747	1 306 024	1 849 295	1 147 991
Výdaje celkem	10 329 883	9 902 251	10 226 098	11 558 325	11 299 969
Tempo růstu	x	-4 %	3 %	13 %	-2 %
Saldo příjmů a výdajů	-897 211	-282 617	187 691	-9 693	564 032

Zdroj: *MONITOR, vlastní zpracování*

Tab. 11 - *Hospodaření Jihomoravského kraje v tis. Kč*

Rok	2012	2013	2014	2015	2016
Třída 1 - Daňové příjmy	4 486 182	4 593 443	4 847 780	5 001 697	5 780 621
Třída 2 - Nedaňové příjmy	439 173	438 585	547 090	476 050	428 530
Třída 3 - Kapitálové příjmy	56 901	22 634	58 634	3 466	90 007
Třída 4 - Přijaté transfery	10 478 847	10 270 641	11 368 377	11 988 333	12 432 217
Příjmy celkem	15 461 103	15 325 303	16 821 881	17 469 546	18 731 375
Tempo růstu	x	-1 %	10 %	4 %	7 %
Třída 5 - Běžné výdaje	14 107 200	14 179 966	14 480 204	15 503 087	16 375 286
Třída 6 - Kapitálové výdaje	1 715 539	1 443 355	2 297 311	2 558 400	2 273 842
Výdaje celkem	15 822 739	15 623 321	16 777 515	18 061 487	18 649 128
Tempo růstu	x	-1 %	7 %	7,6 %	3 %
Saldo příjmů a výdajů	-361 636	-298 018	44 366	-591 941	82 247

Zdroj: *MONITOR, vlastní zpracování*

Tab. 12 - *Hospodaření Moravskoslezského kraje v tis. Kč*

Rok	2012	2013	2014	2015	2016
Třída 1 - Daňové příjmy	4 513 581	4 646 839	4 906 095	5 050 980	5 835 268
Třída 2 - Nedaňové příjmy	247 439	260 928	272 759	262 004	221 208
Třída 3 - Kapitálové příjmy	66 888	43 333	80 169	47 411	59 593
Třída 4 - Přijaté transfery	11 574 909	11 415 746	12 137 583	13 726 480	14 534 133
Příjmy celkem	16 402 817	16 366 846	17 396 606	19 086 875	20 650 202
Tempo růstu	x	-0,2 %	6 %	10 %	8 %
Třída 5 - Běžné výdaje	14 909 261	14 904 712	15 138 140	16 356 738	16 889 752
Třída 6 - Kapitálové výdaje	1 912 375	2 009 296	2 299 407	4 409 991	1 192 562
Výdaje celkem	16 821 636	16 914 008	17 437 547	20 766 729	18 082 314
Tempo růstu	x	0,5 %	3 %	19 %	-13 %
Saldo příjmů a výdajů	-418 819	-547 162	-40 941	-1 679 854	2 567 888

Zdroj: *MONITOR, vlastní zpracování*

Tab. 13 - *Hospodaření Zlínského kraje v tis. Kč*

Rok	2012	2013	2014	2015	2016
Třída 1 - Daňové příjmy	2 474 838	2 552 626	2 676 790	2 761 823	3 186 055
Třída 2 - Nedaňové příjmy	335 495	239 269	271 582	450 764	295 046
Třída 3 - Kapitálové příjmy	67 946	3 773	26 868	6 752	44 794
Třída 4 - Přijaté transfery	5 544 535	5 749 072	5 853 072	6 687 519	6 604 364
Příjmy celkem	8 422 814	8 544 740	8 828 312	9 906 858	10 130 259
Tempo růstu	x	1 %	3 %	12 %	2 %
Třída 5 - Běžné výdaje	7 392 567	7 416 050	7 710 321	8 128 660	8 518 756
Třída 6 - Kapitálové výdaje	1 276 382	1 406 717	1 193 352	1 551 391	705 923
Výdaje celkem	8 668 949	8 822 767	8 903 673	9 680 051	9 224 679
Tempo růstu	x	1,7 %	0,9 %	9 %	- 5 %
Saldo příjmů a výdajů	-246 135	-278 027	-75 361	226 807	905 580

Zdroj: *MONITOR, vlastní zpracování*

Příloha č. 5 – Procentní podíly krajů na celostátním hrubém výnosu daně

Kraj	Procento
Středočeský	13,774311
Jihočeský	8,607201
Plzeňský	7,248716
Karlovarský	3,772990
Ústecký	8,242502
Liberecký	4,681207
Královéhradecký	6,442233
Pardubický	5,555168
Vysočina	7,338590
Jihomoravský	9,526055
Olomoucký	6,751705
Zlínský	5,251503
Moravskoslezský	9,624135

Zdroj: Zákon č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení výnosů některých daní územním samosprávným celkům a některým státním fondům

Příloha č. 6 – Přehled průměrných výdajů krajů oddílu 33 – Kultura, církev a sdělovací prostředky za období 2012-2016

Tab. 1 – Průměrné výdaje vybraných krajů v odvětví kultury za období 2012-2016

	Karlovarský	Ústecký	Plzeňský	Liberecký	Středočeský	Jihočeský
Výdaje kraje na kulturu celkem v tis. Kč	134 920	209 029	278 798	131 560	346 513	249 446
Celkové výdaje kraje v tis. Kč	5 542 332	13 228 240	9 770 369	7 232 316	19 170 586	11 333 886
Výdaje na kulturu na obyvatele v tis. Kč	0,45	0,25	0,48	0,30	0,26	0,39

Zdroj: *MONITOR, vlastní zpracování*

Tab. 2 – Průměrné výdaje krajů v odvětví kultury za období 2012-2016

	Královéhradecký	Pardubický	Vysočina	Olomoucký	Jihomoravský	Moravskoslezský	Zlínský
Výdaje kraje na kulturu celkem v tis. Kč	211 367	137 854	157 006	224 706	195 226	249 255	369 417
Celkové výdaje kraje v tis. Kč	9 468 372	8 208 368	9 396 481	10 663 305	16 986 838	18 004 447	9 060 023
Výdaje na kulturu na obyvatele v tis. Kč	0,38	0,27	0,31	0,35	0,17	0,21	0,63

Zdroj: *MONITOR, vlastní zpracování*

Příloha č. 7 – Seznam příspěvkových organizací zřizovaných kraji

Karlovarský kraj

- Galerie 4 - galerie fotografie
- Galerie výtvarného umění v Chebu
- Muzeum Cheb
- Císařské lázně
- Galerie umění Karlovy Vary
- Krajská knihovna Karlovy Vary
- Muzeum Karlovy Vary
- ŽIVÝ KRAJ – DESTINAČNÍ AGENTURA PRO KARLOVARSKÝ KRAJ, Z.S.
- Muzeum Sokolov

Ústecký kraj

- Zámek Nový Hrad
- Severočeská hvězdárna a planetárium v Teplicích
- Oblastní muzeum v Mostě
- Regionální muzeum v Teplicích
- Oblastní muzeum v Lounech
- Oblastní muzeum v Chomutově
- Galerie výtvarného umění v Mostě
- Oblastní muzeum v Děčíně
- Severočeská galerie výtvarného umění v Litoměřicích
- Severočeská vědecká knihovna v Ústí nad Labem
- Oblastní muzeum Litoměřice
- Galerie moderního umění v Roudnici nad Labem

Plzeňský kraj

- Galerie Klatovy/Klenová
- Hvězdárna v Rokycanech a Plzni
- Muzeum a galerie severního Plzeňska v Mariánské Týnici

- Muzeum Českého lesa v Tachově
- Muzeum Chodska v Domažlicích
- Muzeum jižního Plzeňska v Blovicích
- Muzeum Šumavy Sušice
- Stálá divadelní scéna Klatovy
- Studijní a vědecká knihovna Plzeňského kraje
- Vlastivědné muzeum Dr. Hostaše v Klatovech
- Západočeská galerie v Plzni
- Západočeské muzeum v Plzni

Liberecký kraj

- Muzeum Českého ráje v Turnově
- Krajská vědecká knihovna v Liberci
- Oblastní galerie v Liberci
- Severočeské muzeum v Liberci
- Vlastivědné muzeum a galerie v České Lípě

Středočeský kraj:

- Památník K. Čapka ve Staré Huti u Dobříše
- Muzeum T.G.M. Rakovník
- Sládečkovo vlastivědné muzeum v Kladně
- Polabské muzeum
- Regionální muzeum Mělník
- Regionální muzeum v Jílovém u Prahy
- Ústav archeologické památkové péče středních Čech
- Památník Antonína Dvořáka ve Vysoké u Příbrami
- Oblastní muzeum Praha-východ
- Muzeum Podblanicka
- Muzeum Mladoboleslavska
- Regionální muzeum v Kolíně
- České muzeum stříbra

- Galerie Středočeského kraje
- Muzeum Českého krasu
- Hornické muzeum Příbram
- Rabasova galerie Rakovník
- Středočeská vědecká knihovna Kladno
- Středočeské muzeum v Roztokách u Prahy

Jihočeský

- Alšova jihočeská galerie
- Divadlo Oskara Nedbala Tábor
- Hvězdárna a planetárium České Budějovice s pobočkou na Kleti
- Jihočeská filharmonie
- Jihočeská vědecká knihovna v Českých Budějovicích
- Jihočeská zoologická zahrada Hluboká nad Vltavou
- Jihočeské muzeum v Českých Budějovicích
- Muzeum Jindřichohradecka
- Muzeum středního Pootaví Strakonice
- Prachatické muzeum
- Prácheňské muzeum v Písku
- Regionální muzeum v Českém Krumlově

Královéhradecký kraj

- Galerie výtvarného umění v Náchodě
- Galerie moderního umění v Hradci Králové
- Hvězdárna a planetárium v Hradci Králové
- Hvězdárna v Úpici
- Muzeum a galerie Orlických hor v Rychnově nad Kněžnou
- Muzeum východních Čech v Hradci Králové
- Regionální muzeum a galerie v Jičíně
- Regionální muzeum v Náchodě
- IMPULS KRÁLOVÉ, Centrum podpory uměleckých aktivit

- Studijní a vědecká knihovna v Hradci Králové

Pardubický

- Krajská knihovna v Pardubicích
- Regionální muzeum v Chrudimi
- Regionální muzeum v Litomyšli
- Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě
- Východočeská galerie v Pardubicích
- Východočeské muzeum v Pardubicích

Vysočina

- Galerie výtvarného umění v Havlíčkově Brodě
- Horácká galerie v Novém Městě na Moravě
- Horácké divadlo Jihlava
- Krajská knihovna Vysočiny
- Muzeum Vysočiny Havlíčkův Brod
- Muzeum Vysočiny Jihlava
- Muzeum Vysočiny Pelhřimov
- Muzeum Vysočiny Třebíč
- Oblastní galerie Vysočiny v Jihlavě

Olomoucký

- Muzeum Komenského v Přerově
- Archeologické centrum Olomouc
- Muzeum Prostějovska v Prostějově
- Vědecká knihovna v Olomouci
- Vlastivědné muzeum Jesenicka
- Vlastivědné muzeum v Olomouci
- Vlastivědné muzeum v Šumperku

Jihomoravský

- Galerie výtvarného umění v Hodoníně
- Muzeum Vyškovska
- Muzeum Brněnska
- Regionální muzeum v Mikulově
- Jihomoravské muzeum ve Znojmě
- Masarykovo muzeum v Hodoníně
- Hvězdárna Veselí nad Moravou
- Muzeum Blanenska
- Muzeum regionu Boskovicka

Moravskoslezský

- Galerie výtvarného umění v Ostravě
- Muzeum v Bruntále
- Muzeum Beskyd Frýdek-Místek
- Muzeum Novojičínska
- Muzeum Těšínska
- Moravskoslezská vědecká knihovna v Ostravě
- Těšínské divadlo Český Těšín

Zlínský

- Muzeum regionu Valašsko
- Muzeum jihovýchodní Moravy ve Zlíně
- Muzeum Kroměřížska
- Slovácké muzeum v Uherském Hradišti
- Krajská galerie výtvarného umění ve Zlíně
- Krajská knihovna Františka Bartoše ve Zlíně
- Hvězdárna Valašské Meziříčí
- 14|15 Bat'ův institut
- Filharmonie Bohuslava Martinů

Zdroj: *webové stránky jednotlivých krajů*

Příloha č. 8 – Průměrné počty kulturních organizací za období 2012-2016

Kraj	Muzea a galerie*	Knihovny**	Divadla***	Hudební tělesa****
Karlovarský	26	135	4	6
Ústecký	45	331	16	10
Plzeňský	54	509	9	13
Liberecký	35	237	8	7
Středočeský	120	850	20	23
Jihočeský	61	644	13	15
Královéhradecký	75	417	5	8
Pardubický	43	420	4	12
Vysočina	46	560	6	6
Olomoucký	33	500	6	14
Jihomoravský	82	704	26	30
Moravskoslezský	63	413	12	18
Zlínský	49	396	7	15

*muzea, galerie a památníky včetně jejich poboček

** všechny typy veřejných knihoven, Moravská zemská knihovna a všechny krajské vědecké knihovny

*** divadla s vlastním souborem zřizovaná orgány státní správy nebo krajskými, městskými úřady, nestátními neziskovými organizacemi či soukromými subjekty a rovněž divadla bez vlastního profesionálního souboru

****profesionální a neprofesionální hudební tělesa

Zdroj: NIPOS, vlastní zpracování

Příloha č. 9 – Přehled výdajů krajů pododdílu 331 – Kultura za období 2012-2016

Tab. 1 – Výdaje Karlovarského kraje na kulturu v tis. Kč

Výdaje	2012	%	2013	%	2014	%	2015	%	2016	%	Průměr
Divadelní činnost	2 830	2,78	2 530	2,45	2 646	2,06	2 943	1,91	1 955	1,04	2 581
Hudební činnost	1 510	1,48	1 594	1,54	1 746	1,36	2 943	1,91	1 953	1,04	1 949
Knihovnická činnost	30 947	30,41	27 701	26,81	27 387	21,28	29 082	18,85	28 658	15,27	28 755
Činnost muzeí a galerií	59 740	58,71	63 638	61,60	87 807	68,23	105 105	68,14	136 392	72,67	90 536
Ostatní záležitosti kultury	6723	6,61	7845	7,59	9114	7,08	14172	9,19	18726	9,98	11 316
Výdaje celkem	101 750	100,00	103 308	100,00	128 700	100,00	154 245	100,00	187 684	100,00	135 137

Zdroj: MONITOR, vlastní zpracování

Tab. 2 – Výdaje Ústeckého kraje na kulturu v tis. Kč

Výdaje	2012	%	2013	%	2014	%	2015	%	2016	%	Průměr
Divadelní činnost	8 958	4,23	3 376	1,57	2 768	1,46	4 692	2,37	16 360	7,07	7 231
Hudební činnost	3 005	1,42	2 260	1,05	4 711	2,49	5 473	2,77	7 434	3,21	4 577
Knihovnická činnost	49 622	23,45	60 369	28,00	50 258	26,58	53 020	26,83	52 602	22,75	53 174
Činnost muzeí a galerií	137 840	65,15	137 844	63,93	119 886	63,40	120 099	60,78	139 688	60,41	131 071
Ostatní záležitosti kultury	12155	5,74	11767	5,46	11464	6,06	14324	7,25	15168	6,56	12 976
Výdaje celkem	211 580	100,00	215 616	100,00	189 087	100,00	197 608	100,00	231 252	100,00	209 029

Zdroj: MONITOR, vlastní zpracování

Tab. 3 – Výdaje Plzeňského kraje na kulturu v tis. Kč

Výdaje	2012	%	2013	%	2014	%	2015	%	2016	%	Průměr
Divadelní činnost	14 565	4,71	12 795	4,72	11 473	4,92	14 976	5,24	13 707	4,66	13 503
Hudební činnost	9 423	3,05	5 962	2,20	6 199	2,66	11 504	4,03	8 061	2,74	8 230
Knihovnická činnost	56 942	18,42	52 839	19,47	52 217	22,38	56 398	19,74	62 223	21,13	56 124
Činnost muzeí a galerií	213 776	69,14	192 345	70,89	155 200	66,51	179 377	62,79	196 850	66,86	187 510
Ostatní záležitosti kultury	14488	4,69	7389	2,72	8267	3,54	23411	8,20	13600	4,62	13 431
Výdaje celkem	309 194	100,00	271 330	100,00	233 356	100,00	285 666	100,00	294 441	100,00	278 797

Zdroj: MONITOR, vlastní zpracování

Tab. 4 - Výdaje Libereckého kraje na kulturu v tis. Kč

Výdaje	2012	%	2013	%	2014	%	2015	%	2016	%	Průměr
Divadelní činnost	2 232	1,75	4 634	2,98	2 275	1,99	2 410	1,83	4 773	3,73	3 265
Hudební činnost	1 574	1,23	691	0,44	887	0,78	1 486	1,13	1 709	1,34	1 269
Knihovnická činnost	47 752	37,36	42 478	27,27	43 110	37,68	43 864	33,26	45 320	35,42	44 505
Činnost muzeí a galerií	74 700	58,44	107 361	68,93	67 373	58,89	82 789	62,77	74 775	58,44	81 400
Ostatní záležitosti kultury	1558	1,22	596	0,38	751	0,66	1335	1,01	1368	1,07	1 122
Výdaje celkem	127 816	100,00	155 760	100,00	114 396	100,00	131 884	100,00	127 945	100,00	131 560

Zdroj: MONITOR, vlastní zpracování

Tab. 5 – Výdaje Středočeského kraje na kulturu v tis. Kč

Výdaje	2012	%	2013	%	2014	%	2015	%	2016	%	Průměr
Divadelní činnost	1 500	0,44	2 600	1,03	900	0,36	900	0,17	2 500	0,69	1 680
Hudební činnost	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0
Knihovnická činnost	44 896	13,03	40 449	16,08	37 987	15,00	39 943	7,70	54 410	14,92	43 537
Činnost muzeí a galerií	275 950	80,09	194 858	77,45	205 118	80,99	470 442	90,74	298 700	81,91	289 014
Ostatní záležitosti kultury	22 190	6,44	13 697	5,44	9 250	3,65	7 191	1,39	9 079	2,49	12 281
Výdaje celkem	344 536	100,00	251 604	100,00	253 255	100,00	518 476	100,00	364 689	100,00	346 512

Zdroj: MONITOR, vlastní zpracování

Tab. 6 – Výdaje Jihočeského kraje na kulturu v tis. Kč

Výdaje	2012	%	2013	%	2014	%	2015	%	2016	%	Průměr
Divadelní činnost	11 651	4,80	12 996	5,68	12 191	4,93	12 707	4,77	12 541	4,79	12 417
Hudební činnost	18 728	7,72	18 876	8,25	22 733	9,19	25 823	9,69	27 973	10,67	22 827
Knihovnická činnost	50 476	20,80	51 546	22,54	55 606	22,48	54 588	20,49	59 145	22,57	54 272
Činnost muzeí a galerií	137 215	56,54	123 893	54,17	126 592	51,18	135 671	50,92	136 873	52,23	132 049
Ostatní záležitosti kultury	24622	10,15	21401	9,36	30 209	12,21	37 650	14,13	25524	9,74	27 881
Výdaje celkem	242 692	100,00	228 712	100,00	247 331	100,00	266 439	100,00	262 056	100,00	249 446

Zdroj: MONITOR, vlastní zpracování

Tab. 7 – Výdaje Královéhradeckého kraje na kulturu v tis. Kč

Výdaje	2012	%	2013	%	2014	%	2015	%	2016	%	Průměr
Divadelní činnost	4 590	2,79	4 846	2,55	4 800	2,01	4 775	1,86	4 965	2,39	4 795
Hudební činnost	4 430	2,69	3 700	1,95	4 475	1,88	4 384	1,71	4 489	2,16	4 296
Knihovnická činnost	58 076	35,28	55 554	29,22	54 400	22,81	56 305	21,98	57 427	27,69	56 352
Činnost muzeí a galerií	77 011	46,78	84 504	44,44	91 117	38,21	157 622	61,52	110 079	53,08	104 067
Ostatní záležitosti kultury	20521	12,47	41533	21,84	83692	35,09	33125	12,93	30410	14,66	41 856
Výdaje celkem	164 628	100,00	190 137	100,00	238 484	100,00	256 211	100,00	207 370	100,00	211 366

Zdroj: MONITOR, vlastní zpracování

Tab. 8 – Výdaje Pardubického kraje na kulturu v tis. Kč

Výdaje	2012	%	2013	%	2014	%	2015	%	2016	%	Průměr
Divadelní činnost	618	0,44	3 833	2,44	3 813	2,89	3 978	2,84	4 264	3,50	3 301
Hudební činnost	2 765	1,99	5 995	3,82	5 901	4,48	6 284	4,49	6 704	5,51	5 530
Knihovnická činnost	26 938	19,39	25 951	16,53	26 131	19,84	29 075	20,78	29 818	24,50	27 583
Činnost muzeí a galerií	101 140	72,81	119 991	76,42	93 984	71,35	97 054	69,36	77 256	63,49	97 885
Ostatní záležitosti kultury	7442	5,36	1248	0,79	1896	1,44	3541	2,53	3647	3,00	3 555
Výdaje celkem	138 903	100,00	157 018	100,00	131 725	100,00	139 932	100,00	121 689	100,00	137 853

Zdroj: MONITOR, vlastní zpracování

Tab. 9 – Výdaje kraje Vysočina na kulturu v tis. Kč

Výdaje	2012	%	2013	%	2014	%	2015	%	2016	%	Průměr
Divadelní činnost	26 932	19,98	28 102	17,48	30 621	18,90	30 945	18,58	34 861	33,19	30 292
Hudební činnost	1 455	1,08	1 472	0,92	1 500	0,93	2 293	1,38	2 344	2,23	1 813
Knihovnická činnost	28 657	21,26	28 828	17,94	29 112	17,96	29 435	17,68	31 172	29,68	29 441
Činnost muzeí a galerií	74 101	54,98	96 782	60,22	96 128	59,32	96 708	58,07	31 172	29,68	78 978
Ostatní záležitosti kultury	3631	2,69	5538	3,45	4688	2,89	7149	4,29	5492	5,23	5 300
Výdaje celkem	134 776	100,00	160 722	100,00	162 049	100,00	166 530	100,00	105 041	100,00	145 824

Zdroj: MONITOR, vlastní zpracování

Tab. 10 – Výdaje Olomouckého kraje na kulturu v tis. Kč

Výdaje	2012	%	2013	%	2014	%	2015	%	2016	%	Průměr
Divadelní činnost	5 170	2,12	4 424	2,10	3 987	2,06	4 591	1,96	5 572	2,32	4 749
Hudební činnost	8 466	3,47	9 863	4,68	9 349	4,83	10 313	4,40	10 506	4,37	9 699
Knihovnická činnost	47 793	19,60	45 691	21,68	45 590	23,54	47 953	20,44	51 242	21,29	47 654
Činnost muzeí a galerií	158 068	64,83	134 922	64,01	117 816	60,83	157 736	67,23	157 856	65,60	145 280
Ostatní záležitosti kultury	24 307	9,97	15 876	7,53	16 945	8,75	14 026	5,98	15466	6,43	17 324
Výdaje celkem	243 804	100,00	210 776	100,00	193 687	100,00	234 619	100,00	240 642	100,00	224 706

Zdroj: MONITOR, vlastní zpracování

Tab. 11 – Výdaje Jihomoravského kraje na kulturu v tis. Kč

Výdaje	2012	%	2013	%	2014	%	2015	%	2016	%	Průměr
Divadelní činnost	6 090	3,92	7 954	5,36	5 855	3,56	5 113	1,98	8 531	3,41	6 709
Hudební činnost	16 890	10,87	15 185	10,23	14 363	8,73	16 240	6,30	23 086	9,24	17 153
Knihovnická činnost	13 450	8,66	13 460	9,07	13 310	8,09	13 719	5,32	13 560	5,43	13 500
Činnost muzeí a galerií	105 809	68,10	101 895	68,64	119 321	72,52	204 480	79,28	179 885	72,00	142 278
Ostatní záležitosti kultury	13 129	8,45	9 964	6,71	11 676	7,10	18 374	7,12	24 789	9,92	15 586
Výdaje celkem	155 368	100,00	148 458	100,00	164 525	100,00	257 926	100,00	249 851	100,00	195 226

Zdroj: MONITOR, vlastní zpracování

Tab. 12 – Výdaje Moravskoslezského kraje na kulturu v tis. Kč

Výdaje	2012	%	2013	%	2014	%	2015	%	2016	%	Průměr
Divadelní činnost	51 232	22,45	72 872	26,90	51 206	21,79	52 579	22,13	56 727	20,66	56 923
Hudební činnost	6 928	3,04	6 527	2,41	7 668	3,26	8 964	3,77	10 708	3,90	8 159
Knihovnická činnost	48 475	21,24	49 015	18,09	48 360	20,58	50 448	21,23	52 458	19,10	49 751
Činnost muzeí a galerií	114 289	50,08	132 776	49,01	121 694	51,78	118 632	49,93	143 728	52,34	126 224
Ostatní záležitosti kultury	7 271	3,19	9 711	3,58	6 090	2,59	6 953	2,93	10 965	3,99	8 198
Výdaje celkem	228 195	100,00	270 901	100,00	235 018	100,00	237 576	100,00	274 586	100,00	249 255

Zdroj: MONITOR, vlastní zpracování

Tab. 13 – Výdaje Zlínského kraje na kulturu v tis. Kč

Výdaje	2012	%	2013	%	2014	%	2015	%	2016	%	Průměr
Divadelní činnost	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0
Hudební činnost	20 250	4,28	19 750	2,52	20 750	11,16	20 800	10,40	21 750	10,66	20 660
Knihovnická činnost	31 323	6,62	29 901	3,82	25 721	13,83	25 921	12,96	26 841	13,15	27 941
Činnost muzeí a galerií	115 370	24,37	117 675	15,02	94 966	51,05	109 225	54,59	93 131	45,64	106 073
Ostatní záležitosti kultury	306536	64,74	616 126	78,64	44 573	23,96	44 135	22,06	62 344	30,55	214 743
Výdaje celkem	473 479	100,00	783 452	100,00	186 010	100,00	200 081	100,00	204 066	100,00	369 418

Zdroj: MONITOR, vlastní zpracování

